సంపుటము 3

నెం. 2

26 జూలై, 1988
మంగళవారము
(శక సం. ౧౯౧౦ శ్రావణం ౪)

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన సభ చర్చలు

అధికార నివేదిక

విషయసూచిక

		పేజీలు.
ప్రశ్నలు వాగ్రూపక సమాధానములు.	..	55
నక్షత్రపు గుర్తులేని ప్రశ్నలు సమాధానములు.	..	72
సభా కార్యక్రమము.	..	159
తీర్మానము :	..	160
—ఇన్‌సాట్ 1–సి ను జయప్రదముగా ప్రయోగించుట గురించి.		
ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకు వచ్చిన అత్యవసర ప్రజా ప్రాముఖ్యం గల విషయము :	..	160
—నక్సలైట్లు మరియు తీవ్రవాదుల గురించి.		
సభా సమక్షమందు వుంచిన పత్రములు.	..	169
సభా సమక్షమునందు వుంచిన పత్రములు :	..	170
—సభా కార్యక్రమముల సలహా సమితికి నిర్ణయాలు.		
ప్రకటనలు :	..	171
(1) అధ్యక్షుల పేర్ల పట్టిక. (పదకొండవ సమావేశమునకు)		
(2) క్రొత్త తీర్మానములు స్వీకరించుటకు నిర్ణయించిన సమయము గురించి.		
(3) జంట నగరాల నీటి సమస్యపై ముఖ్యమంత్రి ప్రకటన గురించి.		
1988–89 సం.నకు బడ్జెటుపై సాధారణ చర్చ. (మొదటి రోజు)	.	171

ఆంధ్ర ప్రదేశ ప్రభుత్వ ముద్రణాలయ డైరెక్టరు గారిచే శాసన సభ ముద్రణాలయము, హైదరాబాదు నందు ముద్రించబడినది.

1989

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ
ప్రధానాధికారులు

సభాపతి	:	శ్రీ జి. నారాయణరావు
ఉప సభాపతి	:	శ్రీ ఎ. వి. సూర్యనారాయణరాజు
అధ్యక్షుల పేర్ల పట్టిక	:	శ్రీ బషీరుద్దిన్ బాబుఖాన్
		శ్రీ ఎ. మహీపాల్ రెడ్డి
		శ్రీ కె. వివేకానంద
		శ్రీ కె. ఎర్రన్నాయుడు
		శ్రీ శివరావు షెట్కార్
		శ్రీ డి. చిన్నమల్లయ్య.
కార్యదర్శి	:	శ్రీ ఐ. సదాశివ రెడ్డి
సంయుక్త కార్యదర్శులు	:	శ్రీ ఎ. వి. జి. కృష్ణమూర్తి
		శ్రీ పి. వెంకటేశన్
ఉపకార్యదర్శులు	:	శ్రీ పి. సత్యనారాయణశాస్త్రి
		శ్రీ పి.వి.కె.ఎల్.ఎస్.వి. రాఘవశర్మ
		శ్రీ కె.ఆర్. గోపాల్
సహాయ కార్యదర్శులు	:	శ్రీ టి. మురళీధరరావు
		శ్రీ వి.వి. భాస్కరరావు
		శ్రీ ఎస్. సూర్యనారాయణమూర్తి
		శ్రీ బి. కె. రామారావు
		శ్రీమతి ఎస్.జి. సుమిత్రాబాయి
		శ్రీ ఎ. ఈశ్వరశాస్త్రి
		శ్రీ ఎ. పద్మనాభన్
		శ్రీ జి. సూర్యనారాయణ రెడ్డి
		శ్రీమతి ఎం.వి.ఎస్. జయలక్ష్మి
చీఫ్ రిపోర్టర్		శ్రీ ఎం. హెచ్. కేశవరావు.

ఆంధ్రప్రదేశ శాసనసభ చర్చలు

అధికార నివేదిక

(ఎదకొండవ సమావేశము, రెండవ రోజు)

మంగళవారము, 26 జూలై, 1938

(సభ ఉదయం 8-30 గంటలకు సమావేశమైనది)

(సభాపతి అధ్యక్ష స్థానములో వున్నారు)

ప్రశ్నలు—వ్రాగ్రూప సమాధానములు

బ్రిడ్జిల కార్పోరేషన్‌ను నెలకొల్పుట

*9152-శ్రీ కె. వివేకానంద (గోపాలపురం):— రోడ్లు, భవనాల శాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) బ్రిడ్జిల కార్పొరేషన్‌ను నెలకొల్పెడి ప్రతిపాదనకు, కేంద్ర ప్రభుత్వం రిజర్వు బ్యాంక్ కలసి అడ్డుపడిన విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) అయినచో, అభ్యంతరాలను అధిగమించటానికి తీసికొన్న చర్యలేవి?

రవాణా రోడ్లు, భవనముల శాఖా మంత్రి (శ్రీ కె. జానారెడ్డి) :—(అ) రిజర్వు బ్యాంకు అంక్షలమూలమున వంతెనల నిర్మాణపు సంస్థ ఏర్పాటు జరుగలేదు.

(ఆ) రిజర్వు బ్యాంకు విధించిన ఆంక్షలను తొలగించి వంతెనల నిర్మాణ సంస్థ పనులను కూడ ప్రియారిటీ సెక్టారులో తీసికొని ఋణ సౌకర్యము కల్పించ వలసినదిగా ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రధానమంత్రిగారికి, రిజర్వు బ్యాంకు గవర్నరు గారికి లేఖలు వ్రాయటం జరిగింది ఇటీవల జరిగిన ట్రాన్స్‌పోర్టు డెవలెప్‌మెంటు కౌన్సిల్ సమావేశములో కూడ నేను ఈ విషయమును సూచించి యున్నాను.

---

*An asterisk before the name indicates confirmation by the Member.

శ్రీ కె. వివేకానంద్:—అధ్యక్షా, అనేక అభివృద్ధి కార్యక్రమాల నిమిత్తం ఈ ప్రభుత్వ రంగ సంస్థలను ఏర్పాటు చేసుకోవడం మనకు తెలియని విషయం కాదు. అయితే ఎంతో ప్రాముఖ్యతతో కూడిన ఈ కార్పొరేషన్‌ను ఏర్పాటు చేయాలని ఈ ప్రభుత్వం భావించినప్పుడు దీనికి ప్రయారిటీ సెక్టారు లేదనేది ఒక విధంగా బాధాకరమైన విషయం. ఈనాడు హైదరాబాదు ఎ, రోడ్లు, రవాణా సౌకర్యాలు ముఖ్యంగా బ్రిడ్జిలు లేకపోవడం వలన ప్రధాన రహదారులలో ట్రాఫిక్ బంద్ అవడం జరుగుతూ వున్నది. ఈ కార్పొరేషన్ అవశ్యకత ఎంతయినా వున్నది కాబట్టి మరింత చొరవ తీసుకొని కార్పొరేషన్‌ను ఏర్పాటు చేసే విషయం మంత్రిగారు పరిశీలిస్తారా ?

శ్రీ కె. జానారెడ్డి:—కార్పొరేషన్ అవశ్యకత దృష్ట్యా దీనిని సెలెక్ట్ చేయాలని నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది తగిన విధంగా ముఖ్యమంత్రిగారు కూడ వారికి లేఖ వ్రాసినప్పుడు ఫైనాన్స్ మినిష్టరు గారి నుంచి తెలుపబడదని జవాబు అందినది. అయినప్పటికి ముఖ్యమంత్రిగారు తిరిగి దీనిని పరిశీలించేందు టకు ప్రయత్నము చేస్తున్నారు.

శ్రీ పి. జనార్ధనరెడ్డి (ఖైరతబాద్).—ఈ బ్రిడ్జి కార్పొరేషన్ ఏర్పాటుకు కేంద్ర ప్రభుత్వం, రిజర్వు బ్యాంక్ అడ్డుపడిన విషయం వాస్తవమేనా ? బ్రిడ్జి కార్పొరేషన్ నిర్మాణానికి కేంద్రం నుంచి రిజర్వు బ్యాంకు పర్మిషన్ తీసుకోవాలని మంత్రిగారు చెబుతున్నారు. ఎ. పి. కన్‌స్ట్రక్షన్ కార్పొరేషన్ తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం అధికారంలోకి రాగానే ఎందుకు రద్దు చేసింది ? ఎ.పి. కన్‌స్ట్రక్షన్ కార్పొరేషన్‌ను తిరిగి నడిపించేదానికి ఏమయినా ఆలోచన వుందా ?

శ్రీ కె. జానారెడ్డి:—ప్రశ్నకు సంబంధం లేదు ప్రభుత్వం పది, ఎప్పుడు అవసరమో, పది అవసరమో ఆలోచన చేస్తుంది.

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు (సిరిసిల్ల):— అధ్యక్షా, ఇదివరకే వున్న 47 కార్పొరేషన్‌ల యొక్క సార్థకాన్ని నిర్వాకాన్ని చూసిన తరువాత కూడ దీనిని రద్దు చేయడం న్యాయమేనా ? పైగా రోడ్లు, బ్రిడ్జిలు అస్తవ్యస్తంగా వున్న తరుణంలో ప్రైవేట్ వారి హస్తగతం చేసే వుద్దేశ్యంతో ఈ కార్పొరేషన్‌ను తలపెట్టడం ఎంత మాత్రం సబబు ?

శ్రీ కె. జానారెడ్డి:— అధ్యక్షా, ఇది ప్రయివేట్ రంగం కాదు. ప్రభుత్వ రంగంలోని కార్పొరేషన్ ద్వారానే మనకు వున్న బడ్జెట్‌తో త్వరిత్వరగా అభి వృద్ధిని సాధించవచ్చునే వుద్దేశ్యంతో తలపెట్టినది తప్ప వేరే వుద్దేశ్యం కాదు. ఇది ప్రజల అభివృద్ధి నిరోధకం కాదని ప్రభుత్వ వుద్దేశ్యం.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ (నరసంపేట):— అధ్యక్షా, బ్రిడ్జిల నిర్మాణం చాలా అవసరమైనదే. కేంద్రప్రభుత్వం రిజర్వు బ్యాంక్ వారు అక్షేపణ తెలిపితే చట్ట పరంగా ప్రభుత్వ రంగంలోనే అని మంత్రిగారు అన్నప్పుడు చట్టపరంగా ఈ ప్రభుత్వ రంగంలో రాష్ట్రప్రభుత్వం బ్రిడ్జిలు నిర్మించడానికి ఏమయినా చర్యలు తీసుకోడానికి అవకాశం వున్నదా ?

శ్రీ కె. జానారెడ్డి — అధ్యక్షా, ఇప్పుడు కార్పొరేషన్ కాలేదని అభివృద్ధి ఏమీ ఆగడం లేదు రాష్ట్రబడ్జెట్‌లో వీటి క్రింద ఎక్కువ డబ్బు కేటాయించి బ్రిడ్జిలు, రోడ్ల నిర్మాణం చేస్తున్నాము. అవసరమైన విధంగా చట్టపరంగా కార్పొరేషన్ వేయవచ్చు, కానీ కార్పొరేషన్ వేసిన తరువాత అందుకు రుణ సౌకర్యం లేనిచో కార్పొరేషన్ వుద్దేశ్యం సఫలం కాదు. అందుకొరకు ఆలోచిస్తున్నాము. రి[illegible]స్తున్నాము.

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి (జహీరాబాద్):— గౌరవనీయులైన మంత్రిగారు ప్రైవేట్ రంగంకానీ, ప్రైవేట్ కాంట్రాక్టరులకు కానీ పెడుతున్నారు చాలా సంతోషమే. కానీ ఎ. పి. కన్‌స్ట్రక్షన్ కార్పొరేషన్ పబ్లిక్ సంస్థ, ఇది ప్రయివేట్ రంగం కాదు. దీనిని తీసివేసి ఇంకొక క్రొత్త సంస్థ పెట్టవలసిన అగత్యం ఏమి వచ్చింది

శ్రీ కె. జానారెడ్డి — దీనికి సంబంధం లేని ప్రశ్న

శ్రీ పి. జనార్ధనరెడ్డి — ఎ.పి. కన్‌స్ట్రక్షన్ కార్పొరేషన్ వుండగా 10 వేల మంది కార్మికులను తీసివేయడం ఎంత మాత్రం సమంజసం ?

(ఇంటరప్షన్)

మిస్టర్ స్పీకర్ :- ఎవరో ఒకరు మాట్లాడితే సమాధానం చెప్పవచ్చు.

ముఖ్యమంత్రి (శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు).—బిజినెస్ అడ్వయిజరీ కమిటీలో మాట్లాడుతున్నప్పుడు శాసనసభను ఏ రకంగా నడిపించాలనేది నిర్ణయించుకొన్నాము, కావాలంటే వాళ్ళు ప్రశ్నలు వేయవచ్చు. నేను మంత్రివర్యుల చేత సమాధానం చెప్పిస్తాను. ఈ పద్ధతి మాత్రం బాగాలేదు.

శ్రీ పి. జనార్ధనరెడ్డి: పద్ధతి ఏమిటండీ, సంబంధం వున్నది కాబట్టి అడుగుతున్నాము. మంత్రి చేత సమాధానం చెప్పిస్తామనడం ఏమిటి ?

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి: -సుమారు 4 వేల మంది ఎ. పి. కన్‌స్ట్రక్షన్ కార్పొరేషన్ ఎంప్లాయిస్‌ను కూర్చోబెట్టి జీతాలు ఇస్తున్నాము. ఈ విధంగా జీతాలు ఇస్తూ ఇంకొక కార్పొరేషన్ పెట్టి డబ్బులు ఖర్చు పెట్టడం ఏమిటి? పబ్లిక్ సెక్టార్ నుండి ఖర్చు పెట్టడం అనేది సబబుగా వుంటుంది.

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు:—ఇది నా సబ్జెక్టు కాకపోయినా బాగారెడ్డి గారు అడిగారు కనుక సమాధానం చెబుతున్నాను. కన్‌స్ట్రక్షన్ కార్పొరేషన్ ప్రభుత్వ పరంగా ఏర్పాటు అయిన కార్పొరేషన్ అయినప్పుడు అది బాధ్యతతో పనులు చేస్తుందని భావించడం జరిగింది. కాని తరువాత జరిగిన అవకతవకలు ప్రభుత్వం నుండి తీసుకున్న కంట్రాక్టరు సబ్ కాంట్రాక్టు ఇచ్చి వారికి ఇచ్చిన బాధ్యతను దుర్వినియోగం చేసినప్పుడు ప్రభుత్వానికి వారు చేసిన పనులు నచ్చక ప్రజల సౌకర్యం కోసం, ప్రజల అభివృద్ధి కోసం పని చేస్తుందని అనుకున్న కార్పొరేషన్ అవకతవకలతో తన బాధ్యతను దుర్వినియోగం చేసినప్పుడు ఆ కార్పొరేషన్ వుండకూడదని ప్రభుత్వం భావించిందని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి :— అవకతవకలనేవి ఈ ఒక్క కార్పొరేషన్‌లోనే కాదు. డిపార్టుమెంట్సులో కూడా అక్కడక్కడా జరుగుతూవుంటాయి. వాటిని రెక్టిఫై చేయడం ప్రభుత్వ బాధ్యత కాని రద్దుచేయటం కాదు. ఈ కార్పొరేషనులో పనిచేసినవారికి జీతాలు ఇస్తూ మరో కార్పొరేషన్ పెట్టి వారికి జీతాలు ఇవ్వడం ఎంతవరకూ సమంజసంగా వుంటుంది ?

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు:— ఆ కార్పొరేషన్‌లో వున్నవారిని వేరువేరు డిపార్టుమెంటులలో ఎబ్‌జార్బ్ చేయడం జరిగింది. కోర్టు ఆదేశాలను పాటించాలి కనుక వారికి ఉపాది కల్పించడం జరిగింది. అందులో అశ్రిద్ధ చేయలేదు. అవకతవకలను నివారించటానికి ప్రభుత్వం కృషి చేసిందని మనవిచేస్తున్నాను.

కృష్ణానది వరద కట్టలను పటిష్ఠవంతం చేయుట

12—

* 6455—శ్రీ ఎ. ధర్మారావు (దుగ్గిరాల) :—పెద్ద తరహా మరియు మధ్య తరహా సాగునీటి శాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా :

(అ) ప్రకాశం బారేజ్ క్రింద డెల్టా గూర్చి కృష్ణానది వరద కట్టలను పటిష్టవంతము చేయుటకు ఏదేని ప్రతిపాదన ఉన్నదా ;

(ఆ) కృష్ణా డెల్టా కాల్వలపై పాత తాళములు (లాక్‌లు) మరియు వంతెనలు మరమ్మత్తు చేయుటకు, పటిష్టంగాలేని వివిధ సాగునీటి కాల్వల కట్టలను పటిష్టవంతము చేయుటకు కూడా ఏదేని ప్రతిపాదన ఉన్నదా ;

(ఇ) అయినచో, దాని వివరము లేవి ?

పెద్ద, తరహా మధ్య తరహా నీటి పారుదల శాఖామంత్రి (శ్రీ కె.ఇ. కృష్ణమూర్తి :—(ఎ) లేదండీ.

(బి) నిర్వహణ గ్రాంటు క్రింద అవసరమయిన చోట్ల బలహీనంగా ఉన్న అనేక నీటిపారుదల కాలువ గట్లను దృఢతరం చేయడం, కృష్ణా డెల్టా కాలువలపై ఉన్న పాత లాకుల మరమ్మత్తు చేయడం జరుగుతున్నది.

(సి) 1987 చివరి నాటికి డెల్టా వారీగా వ్యయం వివరాలు:—

1.	కృష్ణా సెంట్రల్ డెల్టా	రూ. 16,12,500
2.	కృష్ణా ఈస్టరన్ డెల్టా	రూ. 5,41,630
3.	కృష్ణా వెస్టరన్ డెల్టా	రూ. 11,37,221
	మొత్తం	రూ. 32,91,351

1988 లో చేసిన వ్యయం :—

కృష్ణా సెంట్రల్ డెల్టా. రూ. 5,49,460

కృష్ణా ఈస్టరన్ డెల్టా. రూ. 91,966

కృష్ణా వెస్టరన్ డెల్టా. రూ. 6,56,002

శ్రీ ఎ. ధర్మారావు :— కృష్ణాడెల్టాలో ఫ్లడ్ బ్యాంక్స్ బలహీనపడ్డాయి. ఎప్పుడో కట్టిన లాకులు, బ్రిడ్జిలు కరకట్టలు పునర్నిర్మాణం చేయవలసివుంది. బలహీనపడ్డాయనే మాటను మంత్రిగారు కాదనడం లేదు. వాటిని మైన్‌టెనెన్స్ గ్రాంటు నుండే రిపేరు చేస్తున్నారు. ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో హెచ్చు పంట పండే డెల్టా యిది. అటువంటి దానిని దైవాధీనం అంటూ వదిలేస్తున్నారు. ఎప్పుడు వరద వచ్చినా క్రితంసారి గోదావరికి వచ్చిన వరదలకంటే ఎక్కువ నష్టం కలిగే ప్రమాదం వుంది. మైన్‌టెనెన్స్ గ్రాంటులో ఖర్చు పెట్టేది సంవత్సరానికి రూపాయి, అర్ధరూపాయి కంటే ఎక్కువ వుండటం లేదు. మైన్‌టెనెన్స్ గ్రాంటు ఎకరానికి 20 రూపాయలు వసూలు చేస్తున్నారు. వాటర్ రేట్ 60 రూపాయలు వసూలుచేసినప్పుడు, ఇప్పుడు 180 రూపాయలు వసూలు చేస్తున్నప్పుడు కూడా ఎక్కువ ఖర్చు పెట్టటం జరగడం లేదు. ఫ్లడ్ బ్యాంక్‌ను బలవంతంచేసి రోడ్ల పనులు మొదలు పెట్టారు కాని వాటిని పూర్తి చేయడం లేదు. ఇప్పటికైనా ప్లాన్ గ్రాంటు నుండి డబ్బు రిలీజ్‌చేసి ఆ పనులు పూర్తి చేయిస్తారా?

శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి :—కృష్ణా బ్యాంక్‌ను దృఢతరం చేయటానికి ఎక్కడెక్కడ వీక్‌పాయింట్స్ వున్నాయో వాటిని డిపార్టుమెంటు ఐడెంటిఫై చేసి వాటిని మైన్టెనెన్స్ గ్రాంటులో చేయడం జరుగుతున్నది. మైన్టెనెన్స్ గ్రాంటు నుండి నామమాత్రంగా ఖర్చు పెట్టడం వాస్తవం కాదు, ఎకరానికి 20 రూపాయలు వసూలు చేసిన దానిలో 85 పర్సంటు ఎస్టాబ్లిష్‌మెంట్ చార్జెస్ క్రింద ఖర్చు అవుతూ మిగిలింది వీటికోసమే ఖర్చు జరుగుతున్నది. 174 కిలో మీటర్స్ ఫ్లడ్ బ్యాంక్స్‌కు 11 లక్షల క్యూసెక్కుల వరద నీటిని తట్టుకునే శక్తి వుందని డిపార్టుమెంటు ఎనలైజ్ చేయడం జరిగింది. ప్రస్తుతం బండ్ ఎక్కడ బలహీనంగా వున్నదో అక్కడ రిపేరు చేయడం జరుగుతుంది. కొన్ని కరకట్లను, రోడ్లను రిపేరు చేయడం కలెక్టర్ల అధ్వర్యం క్రింద జరుగుతున్నది. కొన్నిచోట్ల ఫండ్స్ కొరతవల్ల నిలిపివేయడం జరిగింది.

శ్రీ ఎ. ధర్మారావు :—విజయవాడ నుండి పులిగడ్డ, విజయవాడ నుండి రేపల్లె ఫ్లడ్ బ్యాంక్, రోడ్ల పని నాలుగైదు సంవత్సరాల క్రిందట ప్రారంభించడం జరిగినా ప్లాన్ గ్రాంటు రిలీజ్ చేయకపోవడం వల్ల పనులు జరగడం లేదు. కనుక ప్లాన్ గ్రాంటు నుండి రిలీజ్ చేయించి త్వరగా పూర్తి చేయిస్తారా ?

శ్రీ కె.ఇ. కృష్ణమూర్తి :—వీటిని ఎన్.ఆర్.ఇ.పి., పంచాయితీ డిపార్టు మెంటు చేయడం జరుగుతుంది కాని ఇరిగేషన్ డిపార్టుమెంటు చేపట్టటం లేదు. పర్మిషన్ అడిగితే ఇస్తున్నాము. మిగిలిన ఇన్‌స్ట్రక్షన్స్ కలెక్టర్స్ ఇస్తారు.

శ్రీ వి. ఎం. టపర్ ([illegible]) :- కృష్ణా డెల్టా పరిస్థితి చాలా ఆందోళన కలిగించే పరిస్థితి అయినా మంత్రి [illegible] అందవు, దొరికే దొరకని సమాధానం చెప్తున్నారు. [illegible] అవసరమైతే అక్కడ చేయడం కాదు. మొత్తం ఆయకట్టు అంతా [illegible] వుంది, కాలువ [illegible] వచ్చే పరిస్థితిలో లేవు. మొత్తం నష్టం అయ్యే పరిస్థితి వుంది. ఇరిగేషన్ సమస్యల విషయంలో స్టడీ టీమ్స్ [illegible] సమాధానం [illegible] లేదు. [illegible] డబ్బు లేనప్పుడు [illegible] అనే [illegible] మంత్రిగారు [illegible] వచ్చి, [illegible] ఒక స్పెషల్ [illegible] అయినా [illegible] చేసి, లీడర్స్‌ను పిలిచి. [illegible] అయినా నిధులు సమకూర్చి వచ్చే సీజనలో పునైనా ఇటువంటి ఆందోళనకర పరిస్థితులు లేకుండా రైతాంగానికి సహాయం పడతారా ?

శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి :- వారు చెప్పిన సూచనలు అన్ని పరిగణలోకి తీసుకొని [illegible] వారి చేత యీ కరకట్టల మరమ్మత్తు చేయించడం జరుగుతుంది. కృష్ణా డెల్టా గురించి మంత్రిగారు నిర్లక్ష్యంగా సమాధానం చెప్పారని మాట్లాడారు. నేను గట్టిగా మాట్లాడాను సమాధానం మాత్రము [illegible] చెప్పాను. సీరియస్‌గా తీసుకోవడం అంటే గట్టిగా అరవాలా [illegible] మోడర్నైజేషను ఆఫ్ కృష్ణా డెల్టాకు రూ. 420 కోట్లు ఎస్టిమేట్ [illegible] సెంట్రల్ గవర్నమెంటుకు పంపించడం జరిగింది. చాలా క్లియర్‌గా వారికి చెప్పాము. మోడర్నైజేషన్ గ్రాంటు కొరకు సెంట్రల్ గవర్నమెంటు అంగీకరిస్తే సంవత్సరానికి 120 కోట్ల రిటర్న్ వచ్చే అవకాశం వుందని సెంట్రల్ గవర్నమెంటుకు తెలియజేయడం జరిగింది. కేంద్ర ప్రభుత్వము వారు దయతలిస్తే యివి అన్నీ చేయడానికి కూడ యీ ప్రభుత్వం తయారు అవుతుంది. వారు చెప్పిన దానికి - మెంటినెన్సు గ్రాంటు ప్రతి సంవత్సరము కొంత యింక్రీజ్ చేసి వీలైనంతవరకు చేపట్టడం జరిగింది.

శ్రీ కె. బాపిరాజు (కైకలూరు) :- ఇరిగేషను సిస్టం ఆఫ్ కృష్ణా డెల్టాలో ఐరాక్ వెస్టర్న్ డివిజన్ 6 లక్షల ఎకరాలకు డిజైన్ చేసినటువంటిది. ఇవాళ 12 లక్షల బర్డన్‌ను మోస్తుంది. పోలరాజు కెనాల్ గురించి అడిగితే సెంట్రల్ డివిజన్‌లో దానికొరకు కేటాయించి ఖర్చు పెట్టామని చెప్పారు. ఎంత ఖర్చు పెట్టారనేది అక్కరలేదు. ఏ రకంగా బ్రీచెస్ పడకుండా మీ శక్తిని వినియోగించారనేది కావాలి. చెడు జరగకుండా మీరు తీసుకున్న చర్యలు ఏమిటి ? భగవంతుడు యివ్వలేని వర్షాన్ని గురించి ప్రభుత్వాన్ని నిందించడం లేదు. కాని కాలవ నీరు సప్లయి చేయలేని ప్రభుత్వ పరిస్థితి దురదృష్టకరమైనటువంటిది. హెడ్ స్లూయిస్ ఇంప్రూవ్ చేయడానికి ఎక్స్‌పెర్ట్సు కమిటీ మూడు సంవత్సరాల క్రిందట రిపోర్టు యిచ్చింది, వాటిని ఇంప్రూవ్ చేసే ప్రతిపాదనలు మంత్రిగారి వద్ద వున్నవా ? అంతేగాకుండా వరల్డ్ బ్యాంకు స్కీము గురించి చెప్పారు. 1974 లో రూ. 100 కోట్లు లైనింగ్ ఎస్టిమేట్ చేశారు, ఇప్పుడు ఎస్కలేషన్ వల్ల ఆ మొత్తం రూ. 400 కోట్లకు పెరిగింది. దాని గురించి మీ ప్రయత్నాలు

ఎం[illegible]వరకు చేస్తున్నారు. సెంట్రల్ గవర్నమెంటు మాది అని భావించినా [illegible] డెల్టా [illegible] గవర్నమెంటుగా పని చేద్దాము [illegible] దానికి సిద్ధం [illegible]

శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి :— మోడర్నయిజేషన్ ఆఫ్ కృష్ణా డెల్టా గురించి [illegible] 425 కోట [illegible] మాట వాస్తవం. దాని గురించి సి. డబ్ల్యు. సి. వారు [illegible] టికి రివ [illegible] మాసములో [illegible] బాపిరాజు గారిని [illegible] తీసుకుపోయి మంత్రుల [illegible] చేయించారు. [illegible] రని [illegible] ఇప్పుడు [illegible] చెబుతున్నారు. వారు [illegible] వేసేది - ప్రత్యేకమైనటు వంటి [illegible] వేంటు నెన్సు గ్రాంటును హెచ్చించి కృష్ణా [illegible] తెలియజేసున్నా[illegible] మీద హెడ్ ప్లాయిస్ [illegible] చేస్తున్నాము [illegible] ఉంది.

శ్రీ కె. బాపిరాజు — వారు చేసిన కార్యక్రమాలను పొగిడాను అని అన్నారు [illegible] మంత్రిగారు [illegible] ఏ మంత్రిగారు అయినా, ఎవరు ఏ మంచి పని చేసినా మెచ్చుకుంటాము, [illegible] తప్పు [illegible] ని చెప్పి ఖండించే శక్తి నాకు వుందని మరి పోవద్దు అని తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీమతి వై. సీతాదేవి (ముదినేపల్లి) :— మేంటెనెన్సు గ్రాంట్సును హెచ్చించు [illegible] చేస్తున్నామన్నారు. కాని 1988 లో మేంటెనెన్సు గ్రాంట [illegible] తగ్గించడం జరిగింది. మేము సెక్రెటరీగారి వద్దకు పోయి నప్పుడు [illegible] హెచ్చించడం లేదంటున్నారు. మా వద్ద డ్రైనేజి క్రింద రూ. 5 కోట్లు [illegible] కలక్టు చేస్తున్నారు. ఆ రూ. 5 కోట్లు [illegible] మంత్రిగారికి తెలియజేశాము. మే టెనెన్సు గ్రాంటు [illegible] ఈనాడు అధిక వర్షాల వల్ల 95 పర్సంటు నష్టం జరిగింది. మే టెనెన్సు గ్రాంటు [illegible] ముఖ్యంగా [illegible] వర్క్సుకు సంబంధించిన రిపేరు చేయిస్తా [illegible] అడు[illegible]న్నాను.

శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి :— [illegible] రిప్రెజెంటేషన్ సర్. తప్పనిసరిగా వారి సూచనను పరిగణలోకి తీసుకొని మేంటెనెన్సు గ్రాంటును హెచ్చించడం జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను.

నెల్లూరు పురపాలక సంఘ[illegible] [illegible]గునీటి పారుదల పథకము

15—

* 8988— సర్వశ్రీ సి హెచ్. రాజేశ్వరరావు, సి. విఠల్ రెడ్డి (సిర్పూర్), డి. చిననల్లయ్య ([illegible]), జి. యాదగిరి రెడ్డి (రామన్న పేట), యు. నారాయణరావు (మునుగోడు) .— పురపాలక శాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా :

(అ) నెల్లూరు పురపాలక సంఘంలో భూగర్భ మురుగు నీటిపారుదల పథకము ఏ సంవత్సరంలో మంజూరు చేయబడింది; సదరు పథకంపై యింత వరకు ఎంత డబ్బు ఖర్చు చేశారు;

(ఆ) సదరు పథకం ఎప్పటికి పూర్తి కావచ్చును; ఈ పథకమును నిర్వహించుటలో జాప్యమునకు గల కారణము లేవి?

పురపాలక శాఖ మంత్రి (శ్రీ బి. వి. మోహన రెడ్డి) :— (అ) నెల్లూరు భూగర్భ డ్రైనేజి పథకమునకు 1959 సంవత్సరములో పరిపాలిక ఆమోదము ఇవ్వబడినది. ఈ పథకము పూర్తిగా పురపాలక సంఘపు వ్యయముతో నిర్మించుటకు ఉద్దేశింపబడినది. ఈ పథకము యొక్క నిర్మాణ సౌలభ్యము కొరకు నెల్లూరు పట్టణము నాలుగు భాగాలుగా విభజింపబడినది. పురపాలక సంఘము విడుదల జేసిన నిధులతో మొదటగా ఈ నాలుగు భాగములలో పట్టణములోని రెండవ భాగములోని పని మాత్రమే చేపట్టబడి మే, 1975 నాటికి పూర్తి చేయబడి, 1975 యందు ఉపయోగములో పెట్టబడినది. ఈ రెండవ భాగము యందలి డ్రైనేజి వ్యవస్థకు గాను మొత్తము రూ. 65,35,584 లు ఖర్చు చేయబడినది.

(ఆ) ఈ పథకము పూర్తిగా పురపాలక సంఘపు వ్యయముతో నిర్మించుటకు ఉద్దేశింపబడినది. కావున నెల్లూరు పురపాలక సంఘం ఈ పథకమునకు తగినన్ని నిధులు విడుదల చేయలేకపోవుట మూలముగా 1, 3 మరియు 4 వ భాగములలో పని చేపట్టలేదు. పురపాలక సంఘం తగినన్ని నిధులు మంజూరు చేసిన యెడల, పై మూడు భాగముల యందు పని చేపట్టబడుతుంది.

శ్రీ సి హెచ్. రాజేశ్వరరావు :—మంత్రిగారి సమాధానములో పాక్షికంగా పూర్తి అయినట్లు, యింకా చాలా భాగము పూర్తి కావాలి అన్నట్లుగా వుంది. పురపాలక సంఘం యొక్క ప్రధాన బాధ్యత వున్నట్లుగా సెలవిచ్చారు. వాస్తవంగా దీనిని ఏ విధంగా పూర్తిచేయాలి, ఎట్లా జయప్రదం చేయాలి? డబ్బు కావాలి. రాష్ట్ర ప్రభుత్వము పురపాలక సంఘానికి గ్రాంటుగా గాని అప్పుగా గాని – కేంద్ర ప్రభుత్వంనుండి వచ్చే గ్రాంట్ నుండి గాని యివ్వడానికి ఆలోచించిందా? ఎంత కాలవ్యవధిలో యీ కార్యక్రమాన్ని పూర్తి చేయడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తలపెట్టింది?

శ్రీ బి. వి. మోహనరెడ్డి :—ఈ స్కీము కొరకు కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి డబ్బు ఏమీ లేదు. మా ప్రభుత్వం నుండి యిచ్చే డబ్బు లేదు. కేవలం మునిసిపాలిటీ మీద ఆధారపడే పరిస్థితి ఏర్పడింది. మునిసిపాలిటి ముందుకువచ్చి హడ్కో లోన్ గాని ఎల్ ఐ.సి. లోన్ గాని తీసుకొని చేస్తామంటే ప్రభుత్వం పరిశీలించి చర్య తీసుకోడానికి సిద్ధంగా వుంది.

శ్రీ సి హెచ్. రాజేశ్వరరావు :—పురపాలక సంఘాల అండర్ గ్రౌండ్ డ్రైనేజ్ కార్యక్రమాలకు, మిగతా కార్యక్రమాలకు రాష్ట్రప్రభుత్వ బడ్జెటునుండి

పెట్టవ [illegible] డబ్బు లేకపోవడం వేరు, కాని రాష్ట్రప్రభుత్వ [illegible] లేద [illegible] దు. [illegible] నెల్లూరు పురపాలక సంఘానికి అండర్ గ్రౌండ్ డ్రైనేజ్ [illegible] టాయించారు?

శ్రీ వి. వి. మోహనరెడ్డి :— [illegible] వుంది. మాప్రయారిటిస్ వేరే వున్నవి. [illegible] సాంక్షేపను, పార్కులు, స్కూల్స్ కొరకు గ్రాంట్సు [illegible] అండర్ గ్రౌండు డ్రైనేజ్ సిస్టమ్ ఆ ప్రయా [illegible] తరువాత ఏమైనా డబ్బు వుంటే, తీసుకుంటావ [illegible]

[illegible] — [illegible] యొక్క నిర్మాణ సౌలభ్యం కొరకు నెల్లూరు [illegible] భాగాలుగా విభజింపబడినవి, అందులో 2వ భాగం [illegible] పని చే [illegible] మం [illegible] చెప్పారు. మిగిలిన మూడు భాగా [illegible] కార్యక్రమానికి ప్రభుత్వం దగ్గర డబ్బు లేకపో [illegible] రా డబ్బు [illegible] నికి ప్రభుత్వం ఎందుకు [illegible] దీనికి ప్రపంచ బ్యాంకునుంచి లోన్ తీసుకోవచ్చు కదా? [illegible] లోన్ తీసుకోవడానికి ప్రభుత్వం ఇప్పటికైనా [illegible]?

శ్రీ వి.వి. మోహన్ రెడ్డి : 1, 3, 4 భాగాలకు 76.03 లక్షలు 1962లో అడ్మినిస్ట్రేటివ్ [illegible] రిగింది. పురపాలక సంఘము విడుదల చేసిన నిధులతో [illegible] నాలుగు భాగములలో పట్టణములోని రెండవ భాగము లోని పని మా [illegible] మే, 1976 నాటికి పూర్తి చేయబడి, జూన్ 1975లో ఉపయోగంలో [illegible] దీనికిగాను మొత్తం 65,35,584 రూపాయలు [illegible] చేయబడింది మునిసిపాలిటీలో డబ్బు లేకపోవడంవలన 1, 3, 4 భాగాలు పని [illegible] సభ్యులు ప్రపంచ బ్యాంకునుంచి లోను తీసుకుంటే [illegible] సూచనను పరిశీలిస్తామని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ డి. [illegible] — నెల్లూరు పట్టణాభివృద్ధి అనేక విధాల కుంటు పడింది. దానికో [illegible] డ్రెయినేజి పథకము. దీనికోసం ప్రపంచ బ్యాంకు నుంచి [illegible] నుంచి [illegible] డబ్బు తీసుకొని చేస్తే బాగుంటుంది. [illegible] డెవలప్మెంట్ ప్రోగ్రాం అని ఒకటి ఉంది కదా. దీనిప [illegible] పెద్ద [illegible] దీనిని అభివృద్ధి చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ వి.వి. మోహనరెడ్డి :- ప్రపంచ బ్యాంకు నుంచి లోన్ తీసుకునే విషయం పరిశీలిస్తామని [illegible] విచేసాను. [illegible] డెవలెప్మెంట్ ప్రోగ్రాం విషయం [illegible] డా పరిశీలిస్తాను. నెల్లూరు టౌనులో 4 వేల కనెక్షన్సు శాంక్షను [illegible] 2,4[illegible]0 కనెక్షన్సు [illegible] తీసుకున్నారు అక్కడున్నటువంటి ప్రజలు మిగిలిన కనెక్షన్సు తీసుకోవడానికి ఇప్పుడు ఎవరూ ముందుకు రావడం లేదు.

శ్రీ జి. యాదగిరిరెడ్డి:—భూగర్భ డ్రయినేజి అక్కడ పూర్తికాకుండా ఉండడం వల్ల ఆ మురుగు నీరు అంతా వీధులలోకి వచ్చి దుర్గంధపు వాసన వస్తున్నది. అందువల్ల అది త్వరగా పూర్తి చేయడానికి ప్లాన్ వేస్తారా?

శ్రీ బి. వి. మోహనరెడ్డి:—అది తప్పకుండా పరిశీలిస్తాము.

మిస్టరు స్పీకర్:—పరిశీలించడం ఏమిటి, చేస్తామని చెప్పండి.

శ్రీ బి. వి. మోహనరెడ్డి:— ఈ స్కీము ప్రభుత్వానికి సంబంధించినది కాదు; అందువల్ల మునిసిపాలిటీవారే చర్య తీసుకోవాలని నేను మొదటే చెప్పాను.

శ్రీ కె. వి. సుబ్బారెడ్డి (నెల్లూరు):— మున్సిపాలిటీలోని డ్రయినేజి విషయం రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి సంబంధం లేదనే విధంగా మంత్రిగారు చెప్పడం చాలా విచారకరం. నెల్లూరులో పూర్తి చేసిన డ్రయినేజి సరిగా పని చేయడం లేదు: నెల్లూరులో ఏ ఉద్దేశంతో డ్రయినేజి కార్యక్రమం చేపట్టారో ఆ ఉద్దేశం నెరవేరలేదు; అది విఫలం అయింది. రామమూర్తి నగర్, రామలింగాపురం, జేమ్సు గార్డెన్ మొదలయిన ప్రాంతాలు కలుషితమైన వారు వస్తున్నదని గవర్నమెంటుకు ఫిర్యాదుచేసిన మాట వాస్తవమా, కాదా? వాస్తవమైతే దానిమీద ఎటువంటి చర్య తీసుకున్నారు? దక్షిణ భాగాన ఉన్న అండర్ బ్రిడ్జి దగ్గర మురుగునీరు అంతా జామ్ అవుతున్నమాట వాస్తవమా? అల్లీపురంలో వేస్టువాటర్ కోసం 500 ఎకరాలు ప్రభుత్వ భూమి ఇవ్వడం జరిగింది అది కొంతమంది ఆక్రమించినమాట వాస్తవం అవునా కాదా?

శ్రీ బి. వి. మోహన రెడ్డి:— శ్రీ సుబ్బారెడ్డిగారు నా దృష్టికి ఈ విషయాలన్నీ తీసుకొని వచ్చినప్పుడు నేను మునిసిపాలిటీకి ఇన్స్ట్రక్షన్సు ఇవ్వడం జరిగింది. దానిమీద చర్యలు తీసుకొంటున్నారు. అండర్ గ్రౌండు సమస్య అనేక కోట్ల రూపాయల ఖర్చుతో కూడినటువంటి సమస్య. నెల్లూరు పట్టణంలో ఎంతో ఖర్చుచేసి 4 వేల కనెక్షను శాంక్షనుచేస్తే 2,400 కనెక్షన్సు మాత్రమే తీసుకున్నారు. అండర్ గ్రౌండు ఖర్చు మునిసిపాలిటీ భరించాలి. వారు హడ్కో, ఎల్.ఐ.సి. ల నుంచి లోను తీసుకుంటే మేము పర్మిషను ఇవ్వడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాము.

శ్రీ మహమ్మద్ జానీ (గుంటూరు-I):— డ్రయినేజి గురించి ప్రశ్న వేస్తే అది మునిసిపాలిటీకి కాని రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి సంబంధం లేదని మంత్రిగారు చెబుతున్నారు. ఆ మునిసిపాలిటీ మీద ఈ ప్రభుత్వానికి అజమాయిషీ ఉందా లేదా? ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌లోని అనేక మునిసిపాలిటీలలో ఈ పథకాలు తీసుకొని ఫెయిల్ అయిన ఉదంతాలు ఎన్నో ఉన్నాయి. అందువల్ల ఈ భూగర్భ మురుగు నీటి పారుదల పథకాలు విజయవంతం కావడానికి ప్రభుత్వం తీసుకొంటున్న చర్యలేమిటి?

శ్రీ వి. వి. మోహన రెడ్డి :— ఇంతకు ముందు నీటిని మునిసిపాలిటీలే టేకప్ చేసేవి. ఇప్పుడు ప్రపంచ బ్యాంకు నుంచి లోన్ తీసుకుంటే బాగుంటుందని గౌరవసభ్యులు సూచించారు. అందుచేత అది పరిశీలిస్తానని మనవి చేసాను.

శ్రీ మహమ్మద్ జానీ :— అది మునిసిపాలిటీకి సంబంధించిన విషయం మాకు సంబంధం లేనట్లుగా మంత్రిగారు చెబుతున్నారు.

శ్రీ వి. వి. మోహన రెడ్డి : మాకు సంబంధించిన విషయం కాని మాకు ప్రయారిటీస్ ఉన్నాయి. అక్కడున్నటువంటి పార్కులో కాస్ట్ శానిటేషను పథకాలకు గ్రాంట్సు ఇస్తున్నాము.

మిస్టరు స్పీకర్ :—పట్టణాలలోని అండర్ గ్రౌండ్ డ్రెయినేజి గురించి ప్రభుత్వం ఏమి ఆలోచిస్తున్నది ? దానిని గురించి ఏమైనా పథకం ఉందా ?

శ్రీ వి. వి. మోహన రెడ్డి :—దానికి సంబంధించిన పథకం ఏమీ లేదు. మాకు ప్రియారిటీస్ ఉన్నాయని చెప్పాను అధ్యక్షా.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ మహమ్మద్ జానీ : – అధ్యక్షా, మంత్రిగారు సమాధానం ఆ విధంగా చెప్పడం ఏమిటి ?

Mr. Speaker :—If the Minister is not furnishing the correct answer of misleading you will have some other course. ఇప్పుడు ఇక్కడ పరిష్కారం కావాలి అంటే పరిష్కారం కాదు.

శ్రీ సి.హెచ్. రాజేశ్వరరావు ; – అధ్యక్షా, తమరు చెప్పినట్లు ఆన్ ది స్పాట్ సమస్య పరిష్కారం కావాలనే పట్టుదలతో అడగడం లేదు. మంత్రిగారి సమాధానంలో మున్సిపాలిటీలు వారి పని వారు చేసుకోవడం లేదని అన్నారు. అటువంటప్పుడు మున్సిపల్ శాఖ ఎందుకు ? దానికి గౌరవ మంత్రిగారి బాధ్యత కూడా ఉంది కదా. ఆ విధంగా కాదు. పురపాలక సంఘాలు వారు చేయగలిగే పనిని డిపార్టుమెంటు వత్తిడి చేసి చేయించడానికి ప్రభుత్వానికి ఉన్న బాధ్యత యెంత ? కేంద్రం నుంచి ఉన్న బాధ్యత యెంత ? ఇటువంటి కార్యక్రమాలకు ప్రపంచ వ్యాప్తంగా అనేక సంస్థలు ఉన్నాయి. వీటి ద్వారా సంపాదించే ఉపాయాలు యేమిటి ? వీటిని పరిష్కరించడానికి ఒక్కడ మీటింగు పెట్టి చైర్మన్‌తో సహా కూర్చుని 30 సంవత్సరములమంచి మూతపడిన ప్రాజెక్టుల కార్యక్రమాన్ని పూర్తిచేయడానికి పరిశీలించి పూర్తి చేయడానికి శ్రద్ధతో ప్రయత్నం చేస్తారా ?

శ్రీ వి. వి. మోహన రెడ్డి :— గౌరవ సభ్యులు చెప్పినదానికి తగిన చర్యలు తీసుకుంటాము.

గ్రామీణ వైద్య సదుపాయాలు

14–

* 8609 — సర్వశ్రీ ఎ. మాధవ రెడ్డి (భువనగిరి), వి. ఎస్. రాజు (కొత్తపేట) — ఆరోగ్య, వైద్య శాఖ మంత్రి యీ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా :

(అ) రాష్ట్రంలో గ్రామీణ వైద్య సదుపాయాలను పటిష్ఠము చేయుటకు ఏదేని ప్రతిపాదన ఉన్నదా ;

(ఆ) అయినచో, దాని యొక్క [illegible] వివరాలేవి ?

వైద్య, ఆరోగ్యశాఖా మంత్రి (డా. డి. వెంకటేశ్వరరావు) :—

(అ) అవునండి.

(ఆ) 1981– [illegible] ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాలు మాత్రమే ఉన్నాయి. 1985–86 [illegible] 520 ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాలు ఏర్పాటు చేయడి. 1985 [illegible] 5,10[illegible] ఉప కేంద్రాలు ఉండగా 19[illegible] సంవత్సరంలో 200 [illegible] ఆరోగ్య కేంద్రాలకు అనుమతి ఇవ్వడం జరిగింది. 19[illegible] 5,[illegible] కేంద్రాలు ఉండగా 1987–88 సంవత్సరానికి [illegible],327 [illegible] యేర్పాటు చేయడం జరిగింది. ఈ సంవత్సరం [illegible] 1,00[illegible] ఏర్పాటు చేయడానికి ప్రయత్నాలు [illegible] ఈ [illegible] ఏర్పాటు చేసిన వీటికి ఉన్న [illegible] చేయడానికి ప్రయత్నం జరుగుతోంది.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి :— మంత్రి [illegible] యిప్పటివరకు యేర్పాటు చేసిన పి. హెచ్. సి. లను [illegible] సబ్ సెంటర్స్ గురించి చెప్పినారు. అవి పనిచేస్తున్న తీరు చూస్తే యీనాటివరకు అన్ని పి. హెచ్. సి లలో డాక్టర్స్ లేరు. సరిపడినంత మందులు లేని పరిస్థితి ఉంది. అలాగే యిప్పుడు సబ్ సెంటర్స్ ఉన్నాయి అవన్నీ ఆ మండల పరిధిలో ఆరోగ్య కేంద్రానికి సంబంధం ఉండకుండా పి. హెచ్. సి. కంట్రోలులో ఉండడం వలన వాటిని యిన్స్‌పెక్షన్ చేయడం యిబ్బందిగా ఉంది. ఆ సబ్ సెంటర్లలో పనిచేస్తున్న మేల్ ఫిమేల్ హెల్త్ వర్కర్స్ సరిగా పని చేయలేని స్థితిలో ఉన్నారు. కనుక ఆ సబ్ సెంటర్స్‌ను సంబంధిత మండల ఆసుపత్రి కంట్రోలులో పెట్టే ప్రతిపాదన ఉందా? అక్కడ సరియైన మందులు లేవు కాబట్టి ఆ మందులన్నీ ప్రభుత్వమే సప్లయి చేసే ప్రతిపాదన ప్రభుత్వం వద్ద ఉన్నదా ?

డా. డి. వెంకటేశ్వర రావు:— సభ్యులు అడిగిన మొదటి ప్రశ్నకు డాక్టర్స్ పోస్టులు భర్తీ చేయడం లేదని అన్నారు. దీని విషయంలో గత సంవత్సరం దాదాపు 700 పోస్టులు భర్తీ చేసినప్పుడు, అక్కడ దాదాపు 850 మంది

[illegible] మే [illegible] 200 మందిని వెయిటిం [illegible] ఆర్డర్స్ జారీ చేయడం జరిగింది. [illegible] న్న సహ కూన్ని కూడా గౌరవ [illegible] పోస్టులకు సంబంధించి, ఎ. ఎన్ [illegible] ట్రయినింగు [illegible] గానే ఆ పోస్టులు [illegible] ఎ.ఎన్.ఎమ్. పోస్టులు త్వర లో [illegible] దుతున్నాయి. అక్కడ వారు ఉండ [illegible] దేశాలు జారీ చేయడం జరిగింది. [illegible] నియమించి వారు ప్రతి సెంటర్‌ను [illegible] ఆ విధంగా చెక్ చేసే పరిస్థితి [illegible] పారిశుధ్యం దగ్గర నుంచి [illegible] ఎమ్ [illegible] విషయం గమనించాలని ఆ [illegible] చెప్పడం జరిగింది ఈ విధంగా ప్రతి [illegible] 20, 25 కిలోమీటర్ల వరకు అక్కడ స్థానికంగా [illegible] హౌస్ రెంట్ అలవెన్సు [illegible] దేశాలు యివ్వడం జరిగింది. అదీకాకుండా [illegible] ప్రవర్తించకపోతే సి.సి.ఎ [illegible] చర్యలు తర్వాత సస్పెన్షన్లు అదీ [illegible] ప్రాథమిక కేంద్రంలో [illegible] ఆ విధానాన్ని ఒప్పు కోవడం లేదు. [illegible] యితర యానిక్స్ విషయం వచ్చి [illegible] అక్కడ రంగు నీరుకు సంబంధించి [illegible] జరిగింది. స్పెసిఫిక్‌గా 30 [illegible] కేంద్రాలలో అక్కడ ఉన్న [illegible] మందులు ఉండాలనే దానిని పెట్టమని ఆదేశాలు యివ్వడం జరిగింది. ఆ విధంగా ప్రతి ఆరోగ్య కేంద్రంలో ఆ ఉన్నటు వంటి మందులు యొక్క లిస్ట్‌ను అక్కడ ఎక్స్‌పోజ్ చేసి దానికి సంబంధించిన మందులు యివ్వడానికి ఆదేశాలు యివ్వడం జరిగింది. ఇది కూడా చూడాలని చెప్పడం జరిగింది. ఆ విధం [illegible] యెవరయినా ఎక్స్‌పోజ్ చేయని పరిస్థితిలో వారి మీద కూడ చర్యలు తీసుకోమని ఆదేశాలు యివ్వడం జరిగింది

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి :— ఇప్పుడు సబ్ సెంటర్స్ ఉన్నాయి. ఆ సబ్ సెంటర్స్ పాత పి. హెచ్. సి. ల కంట్రోలులో ఉన్నాయి వాటిని యిన్స్‌పెక్షన్ చేయాలంటే 10, 15 కిలో మీటర్స్ వెళ్లి యిన్స్‌పెక్షన్స్ చేయవలసి ఉంటున్నది. సబ్ సెంటర్స్ యే మండల పరిధిలో ఉన్నాయో ఆ మండల పరిధిలో ఉన్న పి. హెచ్. సి. ల కంట్రోలులో పెడితే వాటిని యిన్స్‌పెక్షన్ చేయడం, మందులు సప్లయి చేయడం చాలా సులభం అవుతుంది. వీటిని ఎన్ని రోజులలో ఆ మండల పరిధిలోనికి తీసుకొనివస్తారు?

(జవాబు లేదు)

శ్రీ [illegible] ... [illegible] ఆదేశాలు [illegible] చెప్పారు. [illegible] డాక్టర్స్ సక్రమంగా [illegible] కట్ చేయాలని, అనేక ఆదేశాలు యిచ్చి [illegible] ఒకటి కూడా అమలులోకి రావడం లేదు [illegible] వెళ్ళినప్పుడు అక్కడ యే ఒక్క డాక్టరు [illegible] సెంటరు సిబ్బంది కూడా [illegible] లేరు [illegible] యెవరూ [illegible] యెవరికి తెలపాలనే విషయం యొక్క [illegible] మేము [illegible] చేసి జిల్లాలో ఉండే అధికారిక [illegible] సమాచారం అందడం లేదు. ఇటువంటి [illegible] అనేకం ఉన్నాయి. ఎంతవరకయితే ఈ [illegible] సెంటర్స్ పైన అడ్మినిస్ట్రేటివ్ కంట్రోలు మండలాని [illegible] హెల్తు సెంటర్స్ సరిగా పని చేయడానికి [illegible] ప్రభుత్వ దృష్టిలో ఉందా?

డా. [illegible] మండల [illegible] సెంటర్సుకు డాక్టర్లు కావాలా లేదా? అనే విషయం నేను పరిశీలించి చెప్పాలి. రెండవది మండల [illegible] ఉన్నప్పుడు దీనికి కూడా ఒక అడ్వయిజరీ కమ్ డెవలప్‌మెంట్ బాడీ [illegible] జరుగుతోంది. [illegible] మండల [illegible] ధ్యక్షులు, శాసనసభ్యుడు [illegible] వంటి [illegible] మరియు [illegible] ఉన్న ఎమ్.ఆర్.ఓ. [illegible] ఏర్పాటు [illegible] జరుగుతోంది. అయితే నాన్ అఫీషి [illegible] వేసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. ఆ కమిటీని ఫారమ్ చేయలేము. [illegible] కమిటీ వెంటనే సమావేశం అయి అక్కడ ఉన్న పరిస్థితి విశదీకరించాలని [illegible] నేను [illegible] జారీ చేయడం జరిగింది. అక్కడ [illegible] కమిటీ [illegible] ఉన్న పరిస్థితిని మండల అధ్యక్షులు, అక్కడున్న శాసన సభ్యులు, అక్కడున్న డాక్టరు వీరందరూ [illegible] విశదీకరించాలని ఆదేశాలు [illegible] జారీచేయడం జరిగింది. ఇది కాకుండా ఆఫీసర్సు వెళ్లి అక్కడ సర్‌ప్రైజ్ విజిట్ చేయాలన్నప్పుడు వారు విజిట్ చేసి అక్కడున్న మండల అధ్యక్షులు, శాసన సభ్యుడు వీరి అభిప్రాయాలు పొందుపరచి వారి సంతకం కూడా తీసుకోవాలని ఆదేశం యివ్వడం జరిగింది

శ్రీ పి. [illegible]:— నేను అడిగింది అడ్మినిస్ట్రేటివ్ కంట్రోలు విషయం. ఈ అడ్వయిజరీ కమిటీలు యేమీ పని చేయలేకపోతున్నాయి. డాక్టర్లు రాకపోతే, పని చేయకపోతే యీ కమిటీలు యేమీ చేయలేవు. అవి బాగా పనిచేస్తే యింకా బాగా చేయడానికి యే విధంగా యింప్రూవ్ చేయాలనేదానికి సలహాలు యివ్వడానికి అవకాశం ఉంది. అసలు డాక్టర్లు లేకపోతే యే విధంగా పని చేస్తాయి.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ఏమీ పని చేయకపోతే పబ్లిక్ రిప్రజెంటేటివ్ అసమర్థత అన్న మాట.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి :— అది కావచ్చును. సమురు చెప్పింది కూడా మినిస్టరుకు వర్తిస్తుంది. ఎందుకంటే వారు కూడా అడ్మినిస్ట్రేటివ్ కాబట్టి. ఆ అసమర్థత వారికి కూడా వర్తిస్తుంది. అని మీరు అనుకుంటే చెబితే నాకు అభ్యంతరం లేదు. నేను చెప్పేది యేమిటంటే యీ అడ్మినిస్ట్రేటివ్ కంట్రోలు మండల అధ్యక్షులకు అప్పగించడం లేదు. ఆ అధికారాలు అప్పగించడానికి యిబ్బంది యేమిటి ?

డాక్టరు డి. వెంకటేశ్వరరావు :—ప్రస్తుతం ప్రభుత్వం దగ్గర ఉత్తర్వులు లేవు. ఉంటే పరిశీలిస్తాను.

శ్రీ డి. శ్రీపాదరావు (మంథని):—శాసనసభ్యులకు డి. యం. అండ్ యచ్. యస్ నుంచి హాస్పిటల్స్ స్కీమ్‌లైను విషయంలో సూచనలు యివ్వవలసిందిగా వారు లేఖలు వ్రాసినారు. వారికి మేము సమాధానం యివ్వడం జరిగింది. హాస్పిటల్స్ స్కీము తీసుకోబడిన ప్రభుత్వ కంటింజెన్సీ ఫండు అని హాస్పిటల్స్ గురించి ఉంటాయి. పేషెంటుకు కావాలంటే పెన్సిలిన్ కావలసి వస్తే బయట నుంచి కొనుక్కొంటున్నారు. కంటింజెన్సీ ఫండు లేదంటున్నారు. కంటింజెన్సీ ఫండు అనేది ఎప్పుడో హాస్పిటల్‌కు నూరు మంది పేషెంట్స్ వచ్చే రోజులలో ఏర్పాటు చేసినటువంటి దిగు త్తంది. యిప్పుడు వందలాది మంది రోగులు హాస్పిటల్స్‌కు వస్తున్నారు. మా జిల్లాలో మహాదేవపురం వెనుకబడ్డ ప్రాంతము. అక్కడ పి. హెచ్. సి. లలో యిద్దరు ఎమ్బిబియస్ లేడీ డాక్టర్సు ఎపాయింట్ చేశారు. వారు యింతవరకు వచ్చి జాయిన్ కాలేదు. రోజూ 50 రూపాయలు యిస్తే మేము జాయిన్ అవుతామని డాక్టర్సు కన్‌సెంట్ యిస్తే వారిని మీరు చేర్చుకో. డం లేదు. సీనియారిటీ అని అంటూ వేరే డాక్టర్సును ఎపాయింట్ చేస్తూ ఉంటే వారు జాయిన్ అవ్వడం లేదు కన్‌సెంట్ యిచ్చిన వారిని ఎపాయింట్ చేసుకుంటారా ? వెనుకబడ్డ ప్రాంతమైన మహాదేవపురంలో వెంటనే డాక్టర్సును ఎపాయింట్ చేసారా మెడిసిన్స్ గ్రాంటును ఎక్కువ చేస్తూ కంటింజెన్సీ ఫండు పెంచుతారా. చదివి ఉన్న వారికి చాలా మందికి ఉద్యోగాలు దొరకడం లేదు గాన్ ఉంది గనుక వారికి ఎపాయింట్ చేసుకోవడం లేదు. అట్లా కాకుండా వారిని వెంటనే ఎపాయింట్ చేసుకుంటారా?

డాక్టరు డి. వెంకటేశ్వరరావు:— మందుల విషయంలో నేను యిందాకనే చెప్పాను. ఒక పి హెచ్ సి కి సంవత్సరానికి 30 వేల రూపాయలు మందుల గురించి యిస్తున్నాము. దాని ప్రకారంగా డబ్బు రిలీజ్ చేస్తూ ఉంటారు. యితర రాష్ట్రాలతో పోల్చి చూసినట్లయితే సంవత్సరానికి 5,000, 10,000 రూపాయలు యిచ్చినటువంటి రాష్ట్రాలు ఉన్నాయి. స్కీమ్‌లైను విషయంలో నేను యిందాక చెప్పడం జరిగింది. ఏ విధంగా చేస్తే బాగుపడుతుందనే విషయం పరిశీలించడం జరుగుతున్నది. మా పరిధిలో ఉన్నంతవరకు మెరుగుపరచడానికి ప్రయత్నం జరుగుతున్నది. ప్లానులో ఉన్న పోస్టులు భర్తీ చేయడం జరుగుతున్నది.

శ్రీ వి. శ్రీరామ ... ఉన్నటువంటి ... జరిగింది చాలా ... యీ సెంటర్సు ఎఫెక్టివ్‌గా ... విషయంలో ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ ... యీ సభ ద్వారా గౌరవనీయులైన ... తీసుకుని వస్తున్నారు. ... మందులకు కావలసిన ... లేట్ టెక్నిషియన్సు ... వారిని ఎపాయింట్ చేసు... శ్రైనింగు పెట్టి వారిని ... గ్రామాలలో చూసినప్పుడు ... నాతో ఏటు ... అండ్ యచ్. ... ఈ విషయం మ...

డాక్టరు డి. వెంకటేశ్వరరావు. ... సరిగా పని చేయడం లేదని చెప్పారు ... అంటున్నారు. ఏ యస్ యం. ... 25 శాతము సరిగా ఉండడము లేదని వచ్చి... చేయము అని ఆదేశాలు యివ్వడం ... చర్యలు గురించి కూడా దేశాలు ... జరుగుతుంది. ... మొదలైన చోట్ల జరిగిన ... స్ట్రిక్ట్‌గా ఉండాలని ... ఆదేశాలు యివ్వడం జరిగింది. ... గుంటూరులో జరిగితే ఆర్. డి. ... చేయడం ... జరిగింది. అనంతపురం, రంగారెడ్డి ... ఆదేశాలు యివ్వడం జరిగింది ... చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతున్నది.

శ్రీ బి. వేంకటేశ్వరరావు (మధిర):—... సబ్ సెంటర్సు పెట్టాము అని మంత్రిగారు చెప్పారు. చాలా ... ఏర్పాటు చేసిన సబ్ సెంటర్సులో ... స్టాఫ్‌ను నియమించారా? గ్రామీణ ప్రాంతాలలో కొన్ని సంవత్సరాల తరబడి ... చేయవలసిన పోస్టులు ఖాళీగా ఉన్నాయనే విషయం మంత్రిగారి దృష్టికి వచ్చినదా? కావాలంటే నేను నిర్దిష్టంగా కొన్ని ఉదహారణలు చెప్పగలను. మీరు ఎపాయింట్ చేసే చెప్పండి. అక్కడ ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రము, ... ఏర్పాటు చేసి స్టాఫ్ లేకుండా ఉన్నట్లయితే మీరు ఏర్పాటు చేసిన ... ఏమిటి? ... హెల్త్ సెంటర్సు ఫంక్షనింగు గురించి ఆ ప్రాంతాలలో ... అవసరమైన మందులు ఆ హాస్పిటల్సులో దొరుకుతున్నాయా?

ఇండెంట్ ప్రాతిపదికమీద డి. యం. యచ్. యస్. ఖరీదు చేయాలి. దీని విషయంలో యిష్టమువచ్చినట్లు అవసరంలేని మందులు కొనడం వలన కావలసిన మందులు తక్కువ వచ్చే పరిస్థితులు ఉన్నాయి. ఇది వాస్తవమైన పరిస్థితి దీని విషయంలో కేర్ తీసుకుంటారా? యీ పి. యం. సి. లు నరకకూపాలు అంటే అధ్వాన్నంగా ఉన్నాయి. ఆపరేషను థియేటరులో ఎలక్ట్రిసిటీ లూస్ కనెక్షన్ ఉంటుంది. వైరులు ఊడిపోయి వ్రేలాడుతూ ఉంటాయి. అవి పందులు దొడ్డికంటే అధ్వాన్నంగా ఉన్నాయి. ఈ హాస్పిటల్స్ బాగుచేయడానికి ప్రభుత్వము ఏమైనా చర్యలు తీసుకుంటుందా?

డా. డి. వెంకటేశ్వర రావు:— మందుల విషయం గురించి యింతకుముందే నేను చెప్పడం జరిగింది. పి. యచ్. సి. లకు మందుల లిస్టు తయారు చేసి వాటినే కొనాలని ఆదేశాలు యివ్వడం జరిగింది. అన్ని మందులు హాస్పిటల్స్‌లో ఉంచడానికి అవకాశం లేదు 10 లక్షల రూపాయలు ఫండు కావాలని అభ్యర్థించడం జరిగింది. పి. యం. సి. లను బాగుచేసే విధానములో ఎక్కడెక్కడ ఎలక్ట్రిసిటీ, డ్రైనేజ్ వగైరాలు సరిగా లేవో అటువంటి పి. యం. సి ల గురించి రిపోర్టు తెప్పించుకోనడం జరిగింది 0 లక్షల ఫండు తయారు చేసి యీ సంవత్సరము, వచ్చే సంవత్సరములోగా బాగుచేసి మందులు లేని చోట్ల సరఫరా చేసేటట్లు చూడాలని జిల్లా కలెక్టర్లకు, డి యం. అండ్ యచ్. యస్. లకు చెప్పడం జరిగింది. సబ్ సెంటర్స్ పోస్టులు 2000 ఎ.యన్.యం.యస్ తదితర వాటి గురించి భర్తీ చేయడానికి త్వరలో చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

శ్రీ మహ్మద్ రజబలీ (సుజాతనగర్):—మంత్రిగారు శెలవిచ్చినట్లు ప్రయిమరీ హెల్తు సెంటర్స్ రాష్ట్రములో విస్తరించినటువంటి సంగతి మన అందరికి తెలుసు. ప్రాక్టికల్ సైడ్ ఆలోచించినట్లయితే ఎన్ని ప్రైమరీ హెల్తు సెంటర్సుకు స్వంత బిల్డింగ్సు ఉన్నాయి? స్వంత బిల్డింగ్సు లేకుండా వాటి ఫంక్షనింగు ఎట్లాగు జరుగుతుంది? ఈ విషయం ప్రభుత్వానికి తెలుసు పి యచ్.సి లు విస్తారంగా యిచ్చినటువంటి మాట నిజమే. ఎంతోమంది పేషేంట్సు చెట్ల క్రింద 500 మంది 600 మంది వరకు ఉండే సంగతి మనకు తెలుసు. మీరు ప్రాక్టికల్ సైడ్ విచారించండి. డాక్టర్సు లేరు అని చెప్పడం జరిగింది అందరికి మీరు ఆపాదించే విషయంగా దీనిని సీరియస్‌గా చేస్తున్నట్లు అర్థమవుతున్నది. కొంత మంది డాక్టర్సు యిచ్చేటటువంటి వేతనంతోనే సరిపెట్టుకుని సేవచేస్తున్నటువంటి డాక్టర్సు ఉన్నారు. సిన్సియరుగా డ్యూటీ చేసే డాక్టర్సు ఉన్నారు. అందరితో పాటుగా వీరిని కలపడం ఏమీ బాగాలేదు. ఏదైనా చర్య తీసుకోవాలంటే డి. యం. యస్. కూడా డాక్టరే కనుక డాక్టరును డాక్టరు ఏమీ చేయలేడని ఒక ఐ. ఏ యస్. ఆఫీసరును డి. యం. యస్. గా నియమించాలనే ఆలోచన ప్రభుత్వము దగ్గర ఉన్నదని విన్నాను. యిది ఎంతవరకు నిజము. ఎడ్వాంయిజరీ కమిటీస్ చెట్ల క్రింద మీట్ అవుతున్నాయి. బిల్డింగ్సు గురించి యింతవరకు ఎంత ఖర్చు పెట్టారు. ఎన్నిరోజులలో స్వంత బిల్డింగ్సు ఏర్పాటు చేస్తారు. పి. యచ్. సి. సెంటర్సుకు.

డా॥ డి. వెంకటేశ్వరరావు :- ప్రాథమిక హెల్త్ సెంటర్స్‌కు సంబంధించి 500 బిల్డింగ్స్ వున్నాయి. మిగతా కొత్త బిల్డింగ్స్ మంజూరు చేసిన అనేకచోట్ల, అక్కడున్న స్థానికులు ముందుకు వచ్చి ధన సహాయం చేసే కార్యక్రమం ఏర్పాటు చేశాము. దాని ప్రకారం కొన్ని బిల్డింగ్స్ కట్టడం జరిగింది. ఇది మనకందరకు తెలుసు. బయటి దేశాల్లో ఒక ప్రయివేటు డాక్టరు ఒక చిన్న యింటిలో ఆపరేషన్ చేసే విధంగా పని చేసే విధానం కూడా వుంది. మన దేశంలో కూడా అటువంటి అవకాశం వుంది. ఒక ఆపరేషన్‌ని అక్కడున్న పరిస్థితులను దృష్టిలో పెట్టుకొని చిన్న ఇంటిలో ఆపరేషన్ చేసే అవకాశం వుంది. అయితే నిధుల కొరతవల్ల బిల్డింగ్స్ తగిన సంఖ్యలో చేపట్టక పోయిన విషయం వాస్తవమే. డాక్టర్లు పని చేయడం లేదని చర్యలు ఏమీ తీసుకోవడం లేదని అన్నారు. చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతూనే వుంది. ఈ విషయం ఇదివరకే మనవి చేశాను. 25 శాతం సిబ్బంది పైన కంప్లయింట్ వచ్చిన సందర్భాల్లో చర్యలు తీసుకోవడం జరిగిందని మరల మనవిచేస్తున్నాను. పి.హెచ్.సి. లో ఐ.ఎ.ఎస్. ఆఫీసర్లుండరు.

మిస్టర్ స్పీకర్ — ఇకమీదట ఒక్కొక్క సభ్యుడు ఒక సప్లిమెంటరీ మాత్రమే వేయాలి. గంటలో క్వశ్చన్ అవర్ పూర్తి కావాలి.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— గౌరవ సభ్యుని కోరికపై ప్రశ్న నెం. 15 (9404) వాయిదా వేయడమైనది.

అమ్మకపు పన్ను ఆదాయాల వెల్లడి

16—

* 7872 - సర్వశ్రీ సి.హెచ్. విద్యాసాగర్ రావు (మెట్‌పల్లి), ఎ. నరేంద్ర (హిమాయత్‌నగర్), బి. జయపాల్ (పాకాల) - వాణిజ్య పన్నుల శాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా :

(ఎ) ఆంధ్ర ప్రదేశ రాష్ట్రీ వైన్ వ్యాపారుల సంఘం ప్రెసిడెంటు, ముఖ్యమంత్రి గారికి వ్రాసిన 20-5-1987 నాటి తన విజ్ఞప్తిలో అమ్మకపు పన్ను ఆదాయంలో జరుగుతున్న నష్టాలను గురించి వ్రాశారా ;

(బి) అయినచో, అందుపై తీసుకొన్న చర్య ఏమి ?

వాణిజ్య, పన్నుల శాఖ మంత్రి (శ్రీ కె. కళా వెంకటరావు) :— (ఎ) అవునండీ

(బి) సారాయి వ్యాపారంపై సమర్థవంతంగా తనిఖీలను నిర్వహించడం, సారాయి వ్యాపారానికి లైసెన్సు ఇచ్చే పద్ధతిని క్రమబద్ధం చేయడం ద్వారా ప్రభుత్వం చర్యను తీసుకున్నది.

శ్రీ సి.హెచ్. విద్యాసాగరరావు :—ఆంధ్రప్రదేశ్ వైన్ మర్చంట్స్ ఎసోసియేషన్ అధ్యక్షుడు ముఖ్యమంత్రిగారికి యిచ్చిన వినతి పత్రములో రేట్ల తగ్గుదలకు సంబంధించిన విషయంలో కొన్నిలక్షలు ప్రభుత్వానికి నష్టము వచ్చిందని

కొన్ని సూచనలు చేశారు. అది సేల్స్ టాక్స్ లీకేజీకి సంబంధించింది. దీనిపై చర్యలు తీసుకొన్నామని మంత్రిగారు అన్నారు. ఆ చర్యల వివరాలు వివరిస్తారా? ఆ తీసుకొన్న చర్యలు ఎప్పటినుండి అమలులోకి వచ్చాయి?

శ్రీ కె. కళా వెంకటరావు :—వారిచ్చిన రెకమెండేషన్ కమర్షియల్ టాక్స్ డిపార్టుమెంటుకు ఎక్సైజ్‌కు సంబంధించింది యివ్వడం జరిగింది. బీర్ మీద 10 శాతం నుండి 25 శాతం టాక్స్ రెయిజ్ చేశాము. వారు స్పెసిఫిక్‌గా టాక్సేషన్ లీకేజి గురించి మెన్షన్ చేయలేదు. గత సంవత్సరము మా డిపార్టుమెంటు లిక్కర్ డీలర్స్ షాప్స్‌పైన కాన్‌సెన్‌ట్రేట్ అవడంజరిగింది. బీర్‌పైన ఇతరవాటిమీద కమర్షియల్ టాక్స్ క్రింద 60 కోట్లు రూపాయలు వచ్చింది. గత సంవత్సరం కన్నా 16 కోట్లు పెరిగింది. ఎన్‌ఫోర్స్‌మెంట్ వింగ్ రెయిడ్స్ వల్ల, డిపార్టుమెంటల్ అఫీసర్స్ యాక్షన్ వల్ల, డైరెక్టర్ జనరల్ ఎన్‌ఫోర్స్‌మెంట్ రెయిడ్స్ వల్ల గత సంవత్సరములో 80 లక్షలు లాభము వచ్చింది. లిక్కర్ పైన డీలర్స్ పైన లిక్కర్ తయారుచేసే వారిపైన కోటి 97 లక్షల, 35 వేల రూపాయలు గత సంవత్సరం కన్నా గణనీయంగా ఎక్కువ వచ్చింది. వారు రికమెండేషన్‌లో చెప్పిన సలహా ప్రకారం చేయడం జరిగింది

శ్రీ సి.హెచ్. విద్యాసాగరరావు : —వారిచ్చిన రెకమెండేషన్‌కు పూర్వం వచ్చిన నష్టాన్ని గురించి అడిగాను. తరువాత అంతకు ముందున్న చర్యలు ఏమి తీసుకొన్నారు? వారు రికమెండేషన్ యివ్వకముందు నష్టం వచ్చిందని ఒప్పుకున్నారు ఎన్ని లక్షలు నష్టము వచ్చింది?

శ్రీ కె. కళా వెంకటరావు :—ప్రభుత్వములో నష్టము జరుగుతున్నదని అంటే యిబ్బందిగాని, ప్రభుత్వముగాని వూరకె వుండదు. నష్టానికి అంచనా వుండదు నష్టానికి మంచి స్టెప్స్ తీసుకొని ఎపుడూ లాభము వచ్చేదానికే ప్రభుత్వము ప్రయత్నము చేస్తుంది

మెదుగ్బ్యాల్డు బ్యాంకులలో మార్జిన్ పైకం నిల్వలు

17—

*9677— సర్వశ్రీ ఎ. లక్ష్మీనారాయణ (మిర్యాలగూడ), పి. వెంకటపతి, బి. వెంకటేశ్వరరావు మరియు ఎన్. రాఘవరెడ్డి (నల్గొండ):—సాంఘిక సంక్షేమ శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) మెదుగ్బ్యాల్డు కులముల రాష్ట్ర ఆర్థిక సంస్థ రంగారెడ్డి జిల్లాలోని ఆర్థిక సంస్థలు, బ్యాంకులలో 1983 నుండి 20 శాతం మార్జిన్ పైకంగా 50 లక్షల రూపాయలను నిల్వ చేసిన విషయం వాస్తవమేనా,

(ఆ) లబ్ధిదారులకు బ్యాంకులు మరియు ఆర్థిక సంస్థలు అసలు ఋణములు విడుదల చేయని విషయం వాస్తవమేనా;

(ఇ) బ్యాంకుల నుండి పైకము తిరిగి తీసికొనుటకు, ఎస్.సి.ల ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రీ ఆర్థిక సంస్థ పనితీరును మెరుగుపరచుటకు కూడా తీసికొన్న చర్యలేవి?

సాంఘిక సంక్షేమ శాఖ మంత్రిణి (శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి) :—

(ఎ) ఆంధ్రప్రదేశ్ షెడ్యూల్డు కులాల సహకార ఆర్థిక సహాయ సంస్థ వారు జిల్లా షెడ్యూల్డు కులాల సర్వీసు సహకార సంఘం ద్వారా షెడ్యూల్డు కులాలకు చెందిన లబ్ధిదారులకు ఆర్థిక మద్దతు కార్యక్రమాల అమలుకోసం బ్యాంకులకు మార్జిను పైకం క్రింద 1983-84 నుంచి 1987-88 వరకు గల కాలంలో రూ. 233.11 లక్షల మొత్తాన్ని విడుదల చేశారు

(బి) లేదండి. వివిధ పథకాల క్రింద షెడ్యూల్డు కులాలకు చెందిన లబ్ధిదారులకు బ్యాంకులు ఋణాలు విడుదల చేస్తున్నాయి. పత్రాలు వ్రాసి ఇవ్వడం మొదలైన కొన్ని లాంఛనాలు పూర్తికాక పోవడంవల్ల సాధారణంగా జిల్లా సంఘాలద్వారా మార్జిను పైకం విడుదల కావటానికి, బ్యాంకుల ద్వారా పథకాలను ప్రారంభించడానికి మధ్య కొంత సమయం పడుతుంది.

(సి) పథకాలను ప్రారంభించటానికి జరుగుతున్న జాప్యాన్ని తగ్గించేందుకు జిల్లా సంఘాల ద్వారా నిరంతర పరిశీలన జరుగుతున్నది. ఈ పథకాలు సత్వరంగా ప్రారంభించేట్లు చూడడానికిగాను ప్రతి బ్యాంకుతో తదుపరి చర్య తీసుకొనేందుకు పథకాలను ప్రారంభించే పనిని పర్యవేక్షించేందుకు రాష్ట్రంలోని జిల్లా సంఘాలన్నింటిని ఆంధ్రప్రదేశ్ షెడ్యూల్డు కులాలు సహకార ఆర్థిక సహాయసంస్థ మేనేజింగు డైరెక్టరు కచ్చితమైన ఆదేశాలు జారీచేశారు.

శ్రీ పి. వెంకటపతి:—వారిచ్చిన సమాధానాన్ని బట్టి, దాదాపు ఇటువంటి కాలయాపన పెద్దగా జరగలేదన్నట్లుగా తెలుస్తున్నది. కాని యాక్చువల్‌గా చాలా డిలే జరుగుతున్నది. మార్జిన్‌మని విడుదల చేయడానికి చాలా పెద్ద మొత్తాలలో అక్కడ ఒకటి ఒకటిన్నర సంవత్సరాల నుండి ఋణాలు మంజూరు చేయకుండా రంగారెడ్డి జిల్లాతో సహా ఇతర జిల్లాలలో కూడా సంవత్సరాల తరబడి అప్లికేషన్సు నిలబడి వున్నాయి. ఇది ప్రజాధనం దుర్వినియోగం కాదా? లోను శాంక్షన్ కాకుండా వుంది. మార్జిన్‌మనీ గాని సబ్సిడీగాని డబ్బులు బ్యాంకువారు వారికి అనుకూలంగా వున్నవారికి పెట్టుబడి పెట్టి వినియోగిస్తున్న మాట వాస్తవమా కాదా? రంగారెడ్డి జిల్లాలో గాని, ఇతర జిల్లాలలో గాని అటువంటిది జరగలేదని సభా ముఖంగా హామీ ఇస్తారా? లోను శాంక్షన్ కాకుండా బ్యాంకువారు అప్లికేషన్స్‌ని వాపసు తీసుకోవడం జరుగుచున్నది. అసలు ఒక పద్ధతిప్రకారం అంటూ అక్కడ జరగలేదు. అందువల్ల నేను చెప్పింది వాస్తవమా, కాదా మంత్రి గారిని చెప్పమనండి. నా దగ్గర ఉన్న ఆధారాల ద్వారా వారు చెబుతున్నది పొరపాటు అని సభకు ఋజువు చేస్తాను.

శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి :— అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులకు ఇంతకు ముందే తెలియజేశాను. మార్జిన్ మనీ ఇవ్వడం జరుగుతోంది కొంత డిలే జరుగుతుంది అని చెప్పడం జరిగింది. ఇప్పుడు డిస్ట్రిక్టు లెవెల్‌లో ఒక కమిటీ ఉంది. అదే విధంగా మండల్ లెవెల్‌లో కూడా ఒక కమిటీని వేయడం జరిగింది. కలెక్టర్ చైర్మన్‌గా ఉంటారు. బాంకర్సు మెంబర్సుగా ఉంటారు. ఎ.పి.ఎస్.సి. కార్పొరేషన్ ఒక మెంబరు, బి.పి.సొసైటీవారు ఒక మెంబరు. కలెక్టరు అందరిని పిలిచి మీటింగు ఏర్పాటు చేస్తారు, దీనిని ఎప్పటికప్పుడు రెవ్యూ చేయమని చెప్పి కలెక్టర్సుకు ఆదేశాలు ఇవ్వడం జరిగింది. బ్యాంకులలో వేసిన దానిని కొంత ఖర్చు పెట్టకపోవడం జరుగుతోంది. ఒక నిర్ణయం చేయడం జరిగింది. డిస్ట్రిక్టు లెవెల్‌లో ఉండే ప్రిన్సిపల్ బ్యాంక్సులోనే మార్జిన్ మని డిపాజిటు చేయాలని. మార్జిన్ మని కావాలి అన్నప్పుడు ప్రిన్సిపల్ బ్యాంక్సు రూరల్ బ్యాంకుకి డబ్బు మంజూరు చేయడం జరుగుతుంది. ఖర్చు పెట్టడంలో కొంచెము జాప్యము జరిగినప్పటికి 6 పర్సంటు ఇంటరెస్టు వచ్చే ఏర్పాటు చేయడం జరిగిందని గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. వెంకటపతి:—ఒక సంవత్సరము, సంవత్సరన్నర కాలం ప్రభుత్వం శాఖల ద్వారా ఇస్తున్న మార్జిన్ మని లోన్సు శాన్‌క్షన్ చేయకుండా బ్యాంకులు వాడుకుంటున్న మాట వాస్తవమేనా ?

శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి:— అధ్యక్షా, బ్యాంక వారి దగ్గర కొంత జాప్యము జరుగుతున్నది కాబట్టి డిస్ట్రిక్ట్ లెవెల్‌లో కమిటీలు వేసి కలెక్టర్ల ద్వారా కృషి చేస్తున్నామని మనవి చేస్తున్నాను. మార్జిన్ మని ఇవ్వడంలో ఎటువంటి జాప్యము జరగడంలేదు. డిపార్టుమెంట్సు ద్వారా మార్జిన్ మని ఇవ్వడంలో ఎటువంటి జాప్యము జరగడం లేదు. డిపార్టుమెంట్సు ద్వారా మార్జిన్ మని ఇస్తున్నాము. అది బ్యాంకులవారు కొంచెం డిలే చేస్తున్నారు.

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి: — వెంకటపతిగారు చెప్పిన మాట వాస్తవము. మార్జిన్‌మని వస్తే సబ్సిడీ రావడం లేదు. సబ్సిడీ వస్తే మార్జిన్ మనీ రావడము లేదు. ఈ రెండు వచ్చినా కూడా ఆలస్యము అవుతున్నది. ఇది ఒక రంగారెడ్డి జిల్లాలో అనే కాదు, మొత్తము స్టేటులో జరుగుతున్నది. దీనికి ముఖ్యకారణం ఏమిటంటే కలెక్టరు బ్యాంకర్సుని పిలిపించి మీటింగు పెట్టడానికి జాప్యము జరుగుతున్నది. స్టేట్ లెవెల్‌గా ఎందుకు మీటింగుకి పిలువకూడదు? ఇటువంటి కేసులన్నిటిలోనూ కలెక్టర్ల దగ్గర నుంచి రిపోర్టు తెప్పించి ఎక్సిపిడైట్ చేయించాలి. తొందరగా చేయిస్తారా ?

శ్రీమతి ప్రతిభా భారతి:— తప్పకుండా చేస్తాము.

శ్రీ పి. వెంకటపతి:— బ్యాంకులలో ఉన్న డబ్బును వారు శాన్‌క్షన్ చేయకుండా వాడుకుంటున్న మాట నిజమా కాదా మాకు సరిఅయిన సమాధానం రాలేదు. ఈ ప్రశ్నను పోస్టుపోన్ చేయమని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:— పోస్టుపోన్ చేస్తున్నాను.

చిన్న తరహా సాగునీటి పథకములకు విదేశీ సహాయం

18—

*9039-శ్రీ కె. నాగేశ్వరరావు (కొత్తగూడెం): చిన్న తరహా సాగునీటి శాఖామాత్యులు దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) రాష్ట్రంలోని ఎత్తిపోతల మరియు చిన్న తరహా సాగునీటి పథకాలను అమలు చేయుటకు హాలెండు మరియు యు. ఎస్. ఎ. ల నుండి ఆర్థిక సహాయాన్ని పొందుచున్న విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) అయినచో, పొందిన మొత్తమెంత; అందుగూర్చిన పూర్తి వివరాలు ఏవి?

చిన్న తరహా నీటిపారుదలశాఖ మంత్రి (శ్రీ టి. నాగేశ్వరరావు) -

(అ) అవునండీ. చిన్నతరహా నీటిపారుదల పథకాలకు మాత్రమే అమెరికా సహాయం కోరడం జరిగింది. ఎత్తిపోతల పథకాలకు కాదు. అదేవిధంగా ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర నీటిపారుదల అభివృద్ధి సంస్థ నిర్వహించే భూగర్భజల చిన్న తరహా నీటిపారుదల పథకాలకు హాలెండు నుండి సహాయం కోరడం జరిగింది.

(ఆ) రాష్ట్రంలో హైదరాబాదు మినహా 22 జిల్లాలలో వర్తింపచేసే 98 చిన్నతరహా నీటిపారుదల పథకాలకు రూ. 56 కోట్లు ఖర్చవుతుంది. ఈ మొత్తాన్ని అమెరికా నుండి విదేశీ సహాయాన్ని కోరే ప్రతిపాదనను 25-3-1988 న కేంద్ర ప్రభుత్వానికి పంపడం జరిగింది. అదేవిధంగా రూ. 50 కోట్ల అంచనా వ్యయంగల ఈ క్రింద వివరించిన భూగర్భ జల చిన్నతరహా నీటిపారుదల పథకాల ప్రతిపాదనను, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర నీటిపారుదల అభివృద్ధి సంస్థ ద్వారా 25-5-1988 న కేంద్రప్రభుత్వానికి పంపడం జరిగింది.

శ్రీ కె. నాగేశ్వరరావు:— ఇంత ఆలస్యం చేయడానికి కారణం ఏమిటి? ఎప్పుడో సంవత్సరం క్రితం వేసిన క్వశ్చన్‌కి మీరు 25-5-1988 న కేంద్రప్రభుత్వానికి వ్రాయవలసిన అవసరమేమిటి?

శ్రీ టి. నాగేశ్వరరావు:— ఆ పథకాలను వారు వచ్చి పరిశీలించడం జరిగింది. ఫార్మాలిటీస్ అన్నిటిని పూర్తిచేసి సంవత్సరం కాలంలో కేంద్రప్రభుత్వానికి పంపడం జరిగింది.

క్రీడా మండలి రద్దు

19—

* 8010-శ్రీ పి. చంద్రశేఖర్:— ఓడరేవులు, వాణిజ్య, యువజన సేవలు, క్రీడల మరియు సాంస్కృతిక వ్యవహారాల శాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా;

(అ) రాష్ట్ర క్రీడా మండలిని రద్దుచేయుటకేదేని ప్రతిపాదన ఉన్నదా;

(ఆ) అయినచో, క్రీడలను ప్రోత్సహించుటకు ప్రత్యామ్నాయముగా ఏమి చేయుచున్నారు ?

ఓడరేవులు, వాణిజ్యం, క్రీడలు, యువజన సర్వీసులు, సాంస్కృతిక వ్యవహారాలశాఖ మంత్రి (శ్రీ జె. ఆర్. పుష్పరాజ్):— (అ) అవునండీ. ఆంధ్రప్రదేశ్ క్రీడ మండలిని 1-11-1987 తేదీ నుండి రద్దుచేయడం జరిగింది.

(ఆ) ఆంధ్ర ప్రదేశ్ క్రీడల సంస్థను (స్పోర్ట్సు అథారిటీ ఆఫ్ ఆంధ్ర ప్రదేశ్)ను ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది.

తిరుమల కొండపైకి హెలికాప్టర్ సర్వీసు

20—

* 8537— సర్వశ్రీ పి. వెంకటరత్నం (తిరువూరు), కె. ఎర్రన్నాయుడు (హరిశ్చంద్రాపురం), ఎం. ఎస్. ఎస్. శివాజీ (సోంపేట), యు. వెంకటేశ్వర్లు (బాపట్ల), కె. వెంకటరావు (నాగులేశ్వరం):—దేవాదాయ శాఖామంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా :

(అ) తిరుపతి నుండి తిరుమల కొండపైకి హెలికాప్టర్ సర్వీసును ప్రవేశ పెట్టుటకేదేని ప్రతిపాదన ఉన్నదా ;

(ఆ) అయినచో, ఏ తేదీ నుండి ప్రవేశ పెట్టెదరు ?

దేవాదాయశాఖ మంత్రి (శ్రీ ఎస్. సత్యనారాయణ:—(అ) లేదండీ.

(ఆ) ఈ ప్రశ్నకు తావు లేదు.

శ్రీ కె. ఎర్రన్నాయుడు:— పత్రికలలో చూశాము. తిరుపతి నుండి తిరుమల కొండకు హెలికాప్టర్ సర్వీస్ ప్రవేశ పెడుతున్నాము అని వచ్చింది. మనకు కాలము చాలా విలువైనది. వి.ఐ.పి లు ఎవరైనా సరే వెంటనే దర్శనము చేసుకుని వెళ్లాలి అనుకుంటే హెలికాప్టరు సర్వీస్ బాగా ఉపయోగపడుతుంది కాబట్టి తిరుపతి నుంచి తిరుమలకు హెలికాప్టర్ సర్వీస్ పెట్టడానికి ఆలోచిస్తారా ?

శ్రీ ఎస్. సత్యనారాయణ:— ఆ ఆలోచనలేదు వేరే పద్ధతులు రోప్ వే గాని ఇతర పద్ధతులు గాని ఆలోచనలో ఉన్నాయి. వాటిలో ఏదయినా ప్రవేశ పెడతాము.

నక్షత్రపు గుర్తు కాని ప్రశ్నలు — వ్రాతపూర్వక సమాధానాలు

Industrial Growth In Andhra Pradesh

1—

138 Q.— Sarvasri V. Rambhupal Chowdary, K. Prabhakara Rao, and R. Changa Reddy:— Will the Chief Minister be pleased to state :

(a) the Industrial Growth in Public Sector in Andhra Pradesh during the period from 1980 and 1983 and 1983 to 1985; and

(b) number of Industrial Licences that were issued and number of Industries that were commissioned and the employment potential created during the period from 1980 to 1985 in Public Sector in Andhra Pradesh.

A.—

(a) Information is enclosed*

(b) Information is enclosed*

State Quota of IAS Officers

2—

1196Q.—Sarvasri Baddam Bal Reddy and N. Indrasena Reddy:- Will the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether there is any proposal before the Government to slow down the State quota of IAS officers to 50% and appoint APAS officers in place of them; and

(b) if so, the reasons therefor?

A.—

(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

Property Statement

3—

3727 Q.—Sarvasri P. Ramaiah and Jakka Venkaiah:—Will the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether the Secretaries to Government, Heads of Departments and other Government servants are submitting property statements every year;

(b) if not the steps taken against the officials who have not submitted the returns; and

(c) the action taken against the Officials who required properties to their income?

A.—

(a) and (b) The Officers and other Government servants are by and large submitting their property returns and in respeet of d faulters, they are reminded and returns are being obtained.

(c) The Anti-Corruption Bureau is enquiring into the cases of officials who have come to notice for acquiring properties disproportionate to their income and if the allegations are proved, necessary action is being taken to prosecute them under the provisions of Prevention of Corruption Act, 1947 or initiate departmental action.

Application for Steel Industries

4—

5105 Q.—Sri Chikkalu Ramchandra Rao:-Will the Chief Minister be pleased to state:

number of applications received for setting up of Steel Industries in the State?

A.—

During 1983 to 1986, 62 applications for setting up of Mini-Steel Plants in Andhra Pradesh have been received. Out of these, the Government of India have issued Letters of Intent for following:

(i) M/s. Kap Steels Limited, Bangalore, 50,000 TPA at Kothur, Mahaboobnagar District;

(ii) M/s Dolphin Steel (India) Limited, New Delhi, 50.000 TPA at Warangal;

(iii) M/s. Steelcrete Private Limited, Bombay for substantial expansion at Visakhapatnam;

(iv) M/s, Bangalore Wire Rod Mill, Bangalore, 50.000 TPA at Gajulamandyam, Chittoor District.

Cases Pending in ACB

5—

6957 Q.—Sri Kudupudi Prabhakar Rao:—Will the Chief Minister be pleased to state:

the number of cases pending before the Anti-Corruption Bureau as on 31st December, 1986 and the number of cases disposed during 1986.

(I.A.S. Cadre, Gazetted and Non-Gazetted separately)

A.—

Number of cases pending before the Anti-Corruption Bureau as on 31st December 1986.

I.A.S.	...	10
Gazetted Officers		326
Non-Gazetted Officers		142
Total:		478

Number of cases disposed during 1986:

I.A.S. Cadre	8
Gazetted Officers	314
Non-Gazetted Officers	160
Total :	482

Tableaux at Republic Day

6—

7244 Q.—Sarvasri G.S.S. Sivaji and K Yerran Naidu: --Will the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether it is a fact that Tableauxes belonging to Andhra Pradesh were not permitted in the Rupublic Day Celebrations held at Delhi in 1986-87; and

(b) if so, the reasons therefor ?

A.—

(a) Yes, Sir. It is a fact that tableaux belonging to Andhra Pradesh was not permitted in the Rupulic Day Celebrations held at Delhi in 1986 and 1987.

(b) Reasons therefor:—

For Republic Day Celebrations 1986:—On 14-12-1985; a telex message was received from the Deputy Director, Andhra Pradesh Information Centre, New Delhi that the Information and Public Relations Department's model on the theme "Archaeological Transplant, Nagarjunakonda 2nd in the World" was selected and the Department was asked to start the fabrication of the tableaux immediately. On 20-12-1985: another telephonic message was received from the Deputy Director, A P. Information Centre, New Delhi, that the proposal of the Government of Andhra Pradesh for presentation of tableaux on "Archaeological Transplant, Nagarjuna Konda-2nd in the World" which was viewed by the Central Commttee concerning the

tableaux in its meeting held on 14-12-85 could not be included in the final list of the Tableau to be presented in Republic Day 1986 on account of constraint of time.

For Republic Day Celebrations 1987 :—Information and Public Relations Department presented the following three themes foa 1987 Republic Day Celebrations :

1. Leather Puppet show
2. Ramappa Temple
3. Kondapalli Toys

The themes were examined by the Committee in different meetings held at five intervals at Delhi.

1. The Joint Director, Information and Public Relations Department along with Art Demonstrator and Stage Organiser have attended Selection Committee Meeting held on 29-7-1986.

2. The Deputy Director (Exb.) Commissionera e along with Art Demonstrator and Stage Organiser attended 2nd Selection Committee Meeting held on 1-9-1986 as per the Minutes of the Meeting chaired by Defence Secretary on 29-7-1986.

3. Since the revised design in colour could not be prepared, no body attended the 3rd Meeting held on 21-9-1986 and intimation was received from the Ministry of Defence, Government of India, New Delhi vide their letter No. Fl. (iii)/2/86 D, (Ceremonials), dated 4-9-86.

4. The Deputy Director, A.P.I.C., New Delhi (on behalf of the Commissionerate) along with Art Demonstrator have attended the 4th Meeting held on 16-10-1986 at Defence Ministry, New Delhi.

5. The Deputy Director, A.P.I.C. New Delhi (on behalf of the Commissionerate) along with Art Demonstrator attended the 5th Meeting held on 11-11-1986 at Defence Ministry, New Delhi.

In the last meeting they decided that the them of leather puppet show can be presented. The Art Demonstrator of Information and Public Relations Department was accordingly asked to prepare a three dimentional model. He, along with the Deputy Director, A. P. State Information Centre, New Delhi, submitted the same to the Selection Committee on 11-11-1986. The Model was not accepted by the Selection Committee. The Defence Secretary desired to bring one or two other new models depicting famous places of

interest and cultural heritage so that one of them could be selected and asked to bring the same models on 21-11-1986 with writeups. As desired by the Defence Secretary, the Information and Public Relations Department could not prepare the two new models for want of time, since the subjects were entirely changed and inconvenience caused due to N.G.O.'s strike. Hence, the Committee did not include tableaux for participation in Republic Day Celebrations, 1987.

Cancellation of Village Accounts

7—

7531 Q —Sarvasri J. Venkaiah and P. Ramaiah :—Will the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether any village accounts maintained by the former village officers have been cancelled in view of the changes made in the village administrative set up ;

(b) if so, the accounts so cancelled and economics effected and the work load reduced thereby ; and

(c) whether the particulars of the village accounts now in force and the proforma of the revised accounts be placed on the Table of the House ?

A.—

(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

(c) To avoid the difficulties involved in incorporation of the record of rights entries in the village account No. 2 (Andhra area) and village account No. 3 (Telangana area) a new common proforma (Adangal/Pahani Patrika) was suggested by the Commissioner of Survey, Settlements and Land Records. Hyderabad and the Government in G. O. Ms. No. 734, Revenue (M) Department, dt. 27-4-83 have approved the same.

Later, on the representation made by the Telangana Village Officers Association to the Government suggesting modification of certain columns of the new combined village account approved in G. O. 734, Revenue dt. 27-4-83, the Director, B.E. & S. Hyderabad has also reported that the new combined village account does not provide for recording Agricultural Statistics and requires modification. Thereon the Commissioner, Survey, Settlement and Land Records, Hyderabad has examined the matter in consultation with the Telangana Village Officers Association and Director, Bureau of Economics and

Statistics and a revised new comb nec Adangal Pahan Patr a w is suggested for replacing the existing village accoun No. 2 (Andhra) and No. 3 (Telangana Area). The Government vide G O. Ms. No. 1070, Revenue (N) Department dt. 6-8-83 have approved the Adangal/Pahani Patrika. The Adangal/Pahani Patrika is inforce since 1396 Fasli. A copy of the revised common village account is enclosed.

Loaning of Helicopter

8—

7879-Q.—Sarvasri A. Narendra, Baddam Bal Reddy, V. Jayapal, Ch. Vidyasagar Rao and Vannala Sreeramulu :—Will the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether it is a fact that "Yadagiri" helicopter of Andhra Pradesh Government was loaned to Sri Devilal, Lokdal (B) Leader in Haryana for his election campaign ;

(b) whether the Delhi official of Andhra Pradesh Government were directed to make arrangements for forwarding a draft for Rupees one lakh as advance for the expenses ; and

(c) if so, is "Yadagiri" meant for use in the State or for loaning to political parties inother States for their election compaign?

A.—

(a) Yes, Sir ; but it was not used.

(b) Yes, Sir.

(c) The State Helicopter is intended for use of Governor, Chief Minister and other Ministers ; but it can be allowed to be used by others with the prior permission of the Chief Minister.

Headquarters of Mandals in Nearby Towns

9—

8195-Q.—Sarvasri G. A. Suryanarayana, M. V. Krishna Rao, S. V. Ch. Appala Naidu, T. Bhadrayya and R. S. D. P. A. Narsimha Raju :—Will the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether it is a fact that some of the headquarters of Mandals are located in the nearby towns ; and

*Printed as Appendix No. III.

(b) if so, whether there is any proposal to shift them to the places in the respective Mandals ?

A.—

(a) Yes, Sir.

(b) There are certain representations with Government and certain cases are pending in the High Court and Supreme Court in this regard.

Officers Working in ACB For More than 3 Years

10–

8693-Q.—Sarvasri A. Narendera, Baddam Bal Reddy, Ch. Vidyasagar Rao and V. Jayapal :—Will the Chief Minister be pleased to state :

the list of Officers with names and designations working for more than 3 years in the Anti-Corruption Department in the ranks of Sub-Inspector of Police and above ?

A.—

List of Officers working in the Anti-Corruption Bureau since more than 3 years in the ranks of Sub-Inspector of Police and above.

Sl. No.	Name of the Officer	Designation
(1)	(2)	(3)
Sarvasri :		
1.	Sushil Kumar, I.P.S.	Director General
2.	B.M. Ramalingeswara Rao, I.P.S.	Additional Director
3.	A. Venkat Rao, I.P.S.	Additional Director
4.	A.R. Muralidhar, I.P.S.	Joint Director
5.	D. Gopalakrishnam Raju I.P.S.	Joint Director
6.	C. Venkateswara Rao	Joint Director
7.	R. Suryanarayana	Deputy Superintendent of Police
8.	K. Narsing Rao	do
9.	B. Srinivasa Reddy	do
10.	B. Shouraiah	do
11.	K.P. Eswar	do

(1)	(2)	(3)
12.	C.V. Seshagiri Rao	Deputy Superintendent of Police
13.	A. Gopal Reddy	do
14.	G. Rajagopala Chetty	do
15.	T. Yadagri Reddy	do
16.	Himayat Ali Khan	do
17.	N. Sree Ram	do
18.	G. Bal Reddy	do
19.	S.M.M.K. Azad	do
20.	M. Narayana Rao	do
21.	K.V. Subba Ramaiah	do
22.	P. Lingamurthy Raju	do
23.	J. Ramakrishna Reddy	do
24.	K. Sreepada Rao	do
25.	P. Janardhan Reddy	do
26.	S. Subbarayulu	do
27.	P.V. Anand	do
28.	K. N. Ahmed	do
29.	Shaik Sharifuddin	Inspector of Police
30.	K. Satyanarayana	do
31.	K. Kumar	do
32.	K. Saibaba	do
33.	K. Laxma Reddy	do
34.	Iliyase Sait	do
35.	S. Devendarnath	do
36.	T. V. Rajagopal	do
37.	V. Muchap Rao	do
38.	G. Albert Arun Kumar	do
39.	A. Ramakrishna Rao	do
40.	G. Suryanarayanababu	do
41.	S. A. Khader Basha	do
42.	A. Krishna Kumar	do
43.	T. Radha Krishna	do
44.	D. V. Naidu	do

(1)	(2)	(3)
45.	T. Ch. Venkat Reddy	Inspector of Police
46.	P. Koteswara Rao	do
47.	Md. Tajuddin	do
48.	Y. Raju	do
49.	C. Rama Rao	do
50.	Abdul Rahman	do
51.	R. S. Sivakumar Raju	do
52.	K. Deva Reddy	do
53.	M. Madhava Rao	do
54.	M. Srinivasa Rao	do
55.	P. Rama Rao	do
56.	V. G. Ramamurthy Rao	do
57.	G. Eswaraiah	do
58.	K. Purushotham	do
59.	K. V. Venkat Reddy	do
60.	K. Yadagiriswamy	Sub-Inspector of Police
61.	L. Jagannadham	do
62.	M. Venkatram	do
63.	D. Venkataiah	do
64.	T. Narendar Singh	do
65.	N. Balraj	do
66.	W. Jagadeshwara Rao	do
67.	S. Jalaiah	do

Allotment of Plots for Canteen

11—

8784-Q.–Sarvasri A. Narendra, B. Bal Reddy, Ch. Vidyasagar Rao and V. Sree Ramulu :—Will the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether the Andhra Pradesh Industrial Infrastructure Corporation Limited, invited applications in 1980 for allotment of plots for a canteen in the Industrial Estate, Ongole;

(b) whether there is any preference to those who are already running canteens in the vicinity; and

(c) if so, reasons therefor ?

A.—

(a) No, Sir.

(b) and (c) Does not arise

Revision Petition No. 32/85

12

*8812-Q. Sarvasri Ch. Vidyasagar Rao, Baddam Bal Reddy, A. Narendra, V Sreeramulu, R. Ravindranath Reddy and V. Jayapal:- Will the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the District Judge, Kurnool held in Criminal Revision Petition No. 32/85, on 15-9-1987 that law does not permit the prosecution of the complainant in a corruption case ;

(b) whether there is any proposal to proceed against the concerned Anti-Corruption Bureau Officers for not proceeding against the corrupt Nandyal R.T C. Depot Manager for demanding and receiving Rs. 1,000 from Shri Subhan Singh, R.T.C. Conductor; and

(c) if not, the reasons therefor ?

A.—

(a) No, Sir.

(b) No, Sir.

(c) Sri B. Subhan Singh, formerly Conductor, A.P.S R.T.C., Nandyal Depot preferred a complaint against Sri M. Keshavulu Naidu, Depot Manager, A.P.S.R.T.C Nandyal stating that the latter had demanded bribe of Rs. 1,000 for releasing the former from suspension, pending issue of final orders in the disciplinary proceedings initiated against him for defrauding Rs. 119 from the ticket collections.

On investigation by the Anti-Corruption Bureau, it was found that the complaint preferred by Sri B. Subhan Singh was false. While sending a report to the Principal Special Judge for S.P.E. & A.C.B. Cases, Hyderabad, with a request to treat the case as false, a complaint was also filed by the Anti-Corruption Bureau against Sri B. Subhan Singh in the Court of the Special Judicial Second Class Magistrate, Kurnool under section 182, I.P.C , for preferring a false complaint.

When the case filed against Sri B. Subhan Singh under section 182, I.P C was pending trial in the Court of the Special Judicial Second Class Magistrate, Kurnool, he filed a revision petition in the court of the First Additional District and Sessions Judge, Kurnool.

While disposing of the rivision petition in Cr. P. No 32/85 the First Additional District and Sessions Judge, Kurnool held that the filing of the complaint under Section 182 I.P.C was not appropriate and that the offence said to have been committed by Sri B. Subhan Singh in giving false complaint to the Anti-Corruption Bureau comes under Section 211 I P.C. and that, therefore, unless a complaint is filed by the Special Judge for S.P E. & A C.B Cases, Hyderabad the Court cannot take cognizance of this offence against Sri P. Subhan Singh under Section 182 I.P.C. pending on the file of the Special Judicial Second Class Megistrate, Kurnool was quashed by the First Additional District & Sessions Judge, Kurnool.

The Principal Special Judge for S.P E. & A C.B. Cases Hyderabad has since filed a complaint vide Crl. M. P. No. 453/87 under Section 182 and 211 I P.C. against Sri B. Subhan Singh in the Court of the I Additional Judicial First Class Magistrate, Kurnool for prosecuting him on the charge of filing a false complaint against the said Depot Manager. The case is pending trial in the said court.

Loss due to Cyclone

13—

8914 (A) Q.—Sarvasri Ch. Rajeswara Rao, C. Vittal Reddy, G. Yadagiri Reddy and V. Narayana Rao :—Will the Chief Minister be pleased to state :

(a) the amount of loss incurred by the State due to Cyclone havoc in the month of November, 1987 ;

(b) the amount of money received from Central Government towards relief measures ; and

(c) (1) No. of Tanks breached.

(2) Buildings damaged.

(3) No. of Roads damaged.

(4) the extent of Paddy crop lost ?

A —

(a) Rs. 126.48 crores.

(b) Rs. 1095 21 lakhs.

(c) 1. 1366.

2. 539 Public Works Department.
1422 Panchayati Raj Depaitme:

3. 577 Public Works Department Roads.
3394 Panchayati Raj Roads.

4. 4,44,045 Hects.

Plan Scheme for APSRTC

14—

9037-Q.—Sri K. Nageswara Rao :—Will the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Andhra Pradesh State Road Transport Corporation has prepared as Rs. 107 crores Plan for the year 1988-89 ; and

(b) if so, the details thereof ?

A.—

(a) Yes, Sir.

(b) The Capital outlay of Andhra Pradesh State Road Transport Corporation has approved by the Planning Commission for 1988-89 is Rs. 107.65 crores. The details are as follows :

Vehicles No.	Plan Outlay Amount	For 1988-89	Resources
			(Rs. in Crores)
Augmentation and Expansion		L.I.C.	.. 3.15
1100 Replacement and Other		Internal	
vehicles 1200	.. 93.15	Resources	.. 67.20
			70.35
Civil Engineering Land	.. 10.50		
Land	.. 3.00		
Plant and Machinery	.. 1.00	State Plan :	
		IDBI and others	.. 7.14
		GAP	.. 30.16
Total :	.. 107.65		.. 107.65

However due to nationalisation in some parts of the State in the year 1987-88 on a large scale, procurement of 300 vehicles which were originally planned to be purchased for augmentation and expansion during the year 1988-89, has been preponed to the year 1987-88. In view of the above the capital outlay for the year 1988-89 has been revised as Rs. 102.71 crores in Budget Estimates for 1988-89.

The details are as follows :

Outlay :			Resources	
				(Rs. in Crores)
Vehicles :				
Augmenting and Expenditure	800		LIC	3.15
Replacement	1200	80.00	Internal Resour-	
Other Vehicles	60	0.71	ces	74.65
(b) Civil Engineering		14.00		
(c) Land		4.00		77 80
(d) Plant & Machinery		4 00	IDBI and others	24.91
Total		102.71		102.71

Bus Stations

15—

9056-Q.—Sri K. Nageswara Rao :—Will the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the A.P.S.R.T.C. has sanctioned Rs. 2.22 crores for construction and expansion of Bus Stations this year ; and

(b) if so, the places where the amount is proposed to be spent ?

A.—

(a) The A. P. S. R. T. C. has proposals to provide passenger amenities by way of construction of Bus Stations, all over the State, in the phased manner and has drawn up a bread based policy to take up construction of Bus Depots/Stations/passenger shelters and the amount provided in the Budget for Civil Engineering works in the following order of priority :—

(a) On-going works ;

(b) District Headquarters ;

(c) Sub-Divisional Headquarters ;

(d) Old Taluk Headquarters ;

(e) New Taluk Headquarters and important traffic junctions which are not taluk headquarters ; and

(f) Other places.

During 1987–88 the R.T.C. has sanctioned Rs. 4.6388 crores (but not Rs. 2.22 crores) for expansion and construction of Bus Stations. Under Telugu Grameena Kranthi Patham also, the R.T.C. has proposed to construct 115 Bus Stations at a cost of Rs. 257.07 lakhs.

(b) A list of places where the amount of Rs. 4.6388 crores is proposed to be spent is enclosed.*

Land for Electronics Industry at Gannavaram

16—

9183 (A)–Q.—Sri M. Bala Krishna Rao :—Will the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether the State Government have proposed to develop land for Andhra Pradesh Industrial Infrastructure Corporation near Gannavaram adjacent to Andhra Pradesh Electronics Limited ; and

(b) if so, the steps taken so far in this regard ?

A.—

(a) and (b) As part of the Perspective Plan of the Andhra Pradesh Industrial Infrastructure Corporation, proposals are under way for acquiring an extent of 609 acres of patta land and 20.28 acres of Government land at Gannavaram. The Revenue Department is processing the proposals for further action.

Repairs to Yadagiri

17—

9183 (F)–Q.—Sri N. Srinivasul Reddy :—Will the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether Andhra Pradesh State Government Helicopter "Yadagiri" has become irrepairable ;

(b) if so, the reasons therefor ;

(c) whether Andhra Pradesh State Government is hiring helicopters ; if so, the expenditure incurred on them from 9-1-1983 ; and

(d) whether Andhra Pradesh State Helicopter "Yadagiri" is being repaired ?

---

*Printed as appendix No. IV.

A.—

(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

(c) No, Sir.

(d) Yes, Sir.

Sub-Treasuries at Heeramandalam and Haliaputti

18—

8879-Q.—Sri D. Narayana Rao :— Will the Minister for Finance be pleased to state :

whether there is any proposal to open Sub-Treasuries at Heeramandalam and Haliaputti in Srikakulam District during 1988-89 ?

A.—

There is no such proposal for the present.

Bridges to Private Parties

19—

8655-Q.—Sarvasri V. Rambhupal Chowdary and R. Gopinath :- Will the Minister for Roads and Buildings be pleased to state :

(a) the number of bridges awarded for construction to private parties ; and

(b) the number of bridges completed so far and the cost of construction of such bridges ?

A.—

(a) No, Sir. The proposals for the entrustment of construction of bridges on State roads to private parties/Firms under Self-Financing scheme was dropped since there was no sufficient response from them.

(b) Does not arise.

Sale of Levy Cement

20—

8687-Q.—Sarvasri C. Vittal Reddy and V. Narayana Rao :— Will the Minister for Roads and Buildings be pleased to state :

(a) whether it is a fact that 550 bags of levy cement meant for the construction of the new high school building in Medak town was sold to private persons ;

(b) if so, the action taken against the persons responsible for the same ;

(c) whether it is a fact that the construction of the said building was delayed unduly ; and

(d) whether it is a fact that the portion of the building constructed already is likely to collapse because of the sub-standard quality of the cement used and if so, the steps taken in the matter ?

A.—

(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

(c) There has been some delay in completion of the work due to slow work by the contractor. Presently, the work is in final stage of completion and will be ready by the end of May 1988.

(d) No, Sir. The entire building is constructed with stone masonry in cement mortar and is in sound condition.

By-Pass Road for Heeramandalam

21—

8877-Q.—Sri D. Narayana Rao :—Will the Minister for Roads and Buildings be pleased to state :—

(a) whether there is any proposal for forming a by-pass road to exclude Heeramandalam town on A-B road ; and

(b) if so, the estimated cost therefor and the time by which the work is likely to be commenced ?

A.—

(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

Bridge on Challakalva

22—

9212-Q.-Sri Nallapareddy Srinivasulu Reddy :—Will the Minister for Roads and Buildings be pleased to state :

(a) whether the construction work of high level bridge on Challakalva (with approach roads) near Zarugumalli in Gudur to Tuplipalem State High way road in Nellore District has been completed ;

(b) if not, the reasons therefor and the time by which it will be completed ; and

(c) whether the Chief Engineer, General, Roads and Buildings will immideately inspect and arrange for free flow of water under the said bridge, without causing damage to the flood banks and neighbouring villages at the time of floods ?

A.—

(a) No, Sir.

(b) The contractor to whom the work was entrusted for execution has backed out. Tenders have been called for the balance work and they are under process. The work is likely to be completed by the end of September, 1988.

(c) The Engineer-in-Chief (R&B) will inspect the site at appropriate time. However action will be taken to ensure that there would be no damages on account of the construction.

S.C. Boys and Girls School

23—

6311-Q.-Sri B. Sundararami Reddy :—Will the Minister for Panchayati Raj be pleased to state :

(a) whether it is a fact that a school for S.C. Boys and Girls was sanctioned in Sathenapalli in Atmakur Panchayat Samithi of Nellore District under R.L.E.G.P. Scheme during the year 1983-84 and the construction of the same was stopped half-way ; and

(b) if so, the people responsible for the same and action taken against them?

A.—

(a) Yes, Sir.

(b) The residual work of construction of School Building at Sathenapalli was finally taken up departmentally and since completed. All the claims due to the President, Village Level Committee. Karatampadu who was entrusted with the work intially has been withheld and security deposit was forfeited. No other penalty was imposed on him due to stopping of the work as there is no provision in the agreement entered into by the then B.D.O. Panchayat Samithi, Atmakur with the President of Village Level Committee, Karatampadu.

Bridge on Chalivagu

24--

8226-Q.-Sarvasri B. Rajaiah, B. Nagabushana Rao, A. Chandulal and B. Pandari : - Will the Minister for Panchayati Raj be pleased to state ;

(a) whether it is a fact that survey has been completed for the construction of bridge on Chalivagu from Tekumetla to Raghavareddipeta and Narlapur to Venkateshwarlapalli ;

(b) the amount alloted for the said bridge : and

(c) the time by which the work will be taken up ?

A.—

(a) The Survey has been done only for construction of causeway on Chalivagu from Tekumetla to Raghavareddipet road. For other bridge work near Narlapur is not done so far.

(b) No, Sir.

(c) Does not arise.

Causeway on Krishna

25 –

8399-Q.-Sri A. Dharma Rao :—Will the Minister for Panchayati Raj be pleased to state :

(a) whether it is a fact that construction of a causeway on the River Krishna between Pesarlanka and Peda Lanka Villages in Guntur District has been sanctioned under R.L.E.G.P ;

(b) the estimated cost of the work ; and

(c) when the work was started and the time by which it is likely to be completed ?

A.—

(a) No. Sir.

(b) Does not arise.

(c) Does not arise.

Cheque Drawing Powers to Sarpanchas

26—

9432-Q.-Sri K. Nageswara Rao :—Will the Minister for Panchayathi Raj be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Government is considering to restore cheque drawing powers to the Sarpanchas ; and

(b) if so, when orders are likely to be issued ?

A.—

(a) Yes, Sir.

(b) Orders were already issued in Govenment Memo No. 23683/Pts. II, 88-1, dated 6-5-1988 withdrawing the restrictions imposed on drawal of Gram Panchayat Funds by the Sarpanchas. The District Panchayat Officers were requetted so issue necessary instructions to the executive authorities of the Gram Panchayats, accordingly.

Children's Home at Kota.

27—

9248 Q.-Sri N. Sreenivasulu Reddy :-Will the Minister for Women Development and Child Welfare be pleased to state :

(a) the estimated cost of construction of building for the existing Government Children's Home at Kota in Nellore District ; and

(b) when will the work of construction of the said pucca building be started and completed ?

A.—

(a) Does not arise, as the construction of Children's Home at Kota has not been decided upon as yet.

(b) Does not arise.

Nutritions Food For Pregnant Ladies

28—

9341-Q.-Sarvasri K. Vivekananda and B Pandari :—Will the Minister for Women Development and Child Welfare be pleased to state :

(a) whether the news item published in 'Andhra Patrika' dated 26-2-88 stating Sri Dhananjaya, Assistant Engineer has certified that the 150 bags of nutritious food meant for pregnant ladies, stored at Andole Mandal, Medak district was infected and hence was not fit for consumption is true ; and

(b) if so, the steps taken to preserve the nutritious food to be supplied free of cost to the pregnant ladies ?

A.—

(a) It is a fact that (101) one hundred and one bags of nutritious food were spoiled at Andole Mandal of Medak District, but not 150 bags as reported in the 'Andhra Patrika'.

(b) Guidelines were issued to all the concerned Mandal Development Officers in the district and District Women and Child Welfare Officers regarding precautions to be taken for proper preservation of the food.

Ayacut under Tammileru Reservoir

29—

8168 Q.—Sri P. Venkataratnam :—Will the Minister for Major and Medium Irrigation be pleased to state :

(a) the extent of ayacut under Tammileru Reservoir;

(b) whether it is a fact that water is not supplied to the land under the ayacut;

(c) the time by which water will be supplied; and

(d) whether it is likely to include the land under the ayacut ?

A.—

(a) The ayacut contemplated under T.R.P. is 9169 acres.

(b) No Sir.

(c) The water released into the canals from 1980 onwards.

(d) Yes Sir, The proposal is under examination.

Employment to persons Evacuated from Submerged Areas

30—

8332–Q.-Sri M. V. Mysoora Reddy:—Will the Minister for Major and Medium Irrigation be pleased to state :

(a) whether there is any proposal to provide employment in Government Service to the persons who are evacuated from the areas submerged under Irrigation Projects ; and

(b) whether employment opportunities have been provided to the persons who were sebjected to submersion under Brahmamgari Matham in Telugu Ganga Project Scheme?

A.—

(a) Yes, Sir.

Orders have been issued in G.O. Ms. No 98, Irr. (PW Department, dated 15-4-86 that not more than 50% of the vacancies of the categories equivalent to Junior Assistant/Typists and the cadres below arising in Major & Medium Irrigation Projects shall be filled up by the displaced families/or their dependants of a respective project duly following the reservation for various categories viz. SC ST, BC, Ex-Servicemen, Physically handicapped, Meritorious Sportsmen etc.

(b) Yes, Sir.

Employment opportunities have been provided to the persons whose lands came under submersion of Pothuluru Veera-Brahmam Gari Matham Reservoir in Telugu Ganga Project, as per the standing rules.

Capsizing on Boat at Chityal

31—

8380 Q.—Sarvasri C. Vittal Reddy, G Yadagiri Reddy, and V. Narayana Rao:—Will the Minister for Major and Medium Irrigation be please to state :

(a) whether it is a fact that a boat was capsized on Friday, 21st August 1987 at 7.30 p m near Chityal (Manjeera River) Port in Papannapet Mandal of Medak District;

(b) if so, the number of persons died and number of dead bodies recovered and details of assistance provided to the families of the victims; and

(c) whether there is any proposal to institute Judicial Enquiry into the matter?

A.—

(a) Yes Sir.

(b) 39 persons were found dead and their dead bodies were recovered, identified and handed over to the relatives. An exgratia of Rs. 2000 was paid to all the legal heirs of each of the deceased.

(c) No Judicial Inquiry has been instituted, However, the Collector and Disrrict Magistrate, Medak ordered Magisteral Enquiry to be conducted by the District Revenue Officer and Additional District Magistrate, Medak. The Additional District Magistrate opined that the cause for the country boat accident was due to over loading of passengers beyond its capacity resulting in loss of balance of persons

standing in the boat and consequent capsizing of the boat. The Chief Engineer (Irrigation) has been instructed suitably for taking al precautionary measures to prevent the recurrence of such accidents in any river of the State.

Bore well in Mahabubnagar District

32 -

9027–Q.—Sri C. Narsi Reddy:—Will the Minister for Major & Medium Irrigation be pleased to state:

(a) number of Bore Wells drilled by the Andhra Pradesh State Irrigation Development Corporation in Mahabubnagar District till now; and

(b) the number of them energised so far and the area brought under irrigation under the said wells?

A.—

(a) The Andhra Pradesh State Irrigation Development Corporation has so far drilled 522 bore wells successfully in Mahabubnagar District.

(b) Of 522 successful wells 420 number of wells, have so far been energised. 3061 acres of land is brought under irrigation under the above said energised wells. Efforts are being made to energise the balance wells in co-ordination with Andhra Pradesh State Electricity Board.

Expenditure on Srisailam left Canal

33—

9028–Q.—Sri C. Narsimha Reddy:—Will the Minister for Major & Medium Irrigation be pleased to state :

(a) the amount spent for left canal of Srisailam Project out of the amount allotted in the budget 1987–88; and

(b) the works that are in progress at present?

A.—

(a) The Government allotted a grant of Rs. 100 crores for the financial year 1987-88. The Government further issued instructions that no works on the head reaches of the canal need be taken up common point i.e. KM 25/0 till Government decides about the method of drawal of water either by gravity (Tunnel Scheme) or by Lift Scheme and that expenditure for 1987-88

should be restricted to Rs. 20 crores. Further the allocation is restricted in the final modification statement for the year 1987-88 to Rs. 8.60 crores. The above grant is fully spent.

(b) The earth work excavation and formation of embankment of main canal inculding cross drainage and cross masonry works from KM 25/0 (common point) to KM 93.50 (except some gaps and major C.D. and C.M. works) are taken up and these works are in various stages of progress.

Fraud in Cycle cloth Hawkers Society

34—

7851–Q.—Sarvasri M. Ramakrishna Rao, B. Venketeshwar Rao, N. Raghava Reddy and K. Bojji:—Will the Minister for Co-operation be pleased to state:

(a) whether it is a fact that some fraud had taken place in the Cycle Cloth Hawkers' Society (Regd. No. 799) Pedda Gopathi of Konigerla Mandal, Khammam District ; and

(b) if so, the action taken in the matter ?

A.—

(a) Yes, Sir. During the course of Inspection by Co-operative Sub-Registrar under Section 52 of the Andhra Pradesh Co-operative Societies Act, it was found that nearly a total sum of Rs. 98,875–94 was misappropriated by Ex-President, Ex-Vice-President and Ex-Secretary.

(b) The Divisional Co-operative Officer, Khammam has issued sur-charge orders under Section 60 of the Andhra Pradesh Co-operative Societies Act for recovery of the amount from the persons who mis-appropriated the amount. The persons against whom surcharge orders are issued have filed an appeal in I.A. No. 879/87 in the Court of Sub-ordinate Judge, Khammam. The Court has granted stay of operation of the said orders in July, 1987.

The connected records of the case have been handed over to the Court. Therefore, Criminal action could not be started. After receipt of the records from the Court, Criminal action will be taken.

Reservation in Elections to Co-operatives

35—

8418–Q.—Sri Y. Ramakrishnudu :—Will the Minister for Co-operation be pleased to state :

(a) whether it is a fact that none of the seats of presidents of Primary Co-operative Societies have been reserved for Scheduled Castes, Scheduled Tribes, Backward Classes and Ladies ; and

(b) if so, the reasons therefor ?

A.—

(a) Yes, Sir.

(b) Proviso to the section 31 (1) (b) provides for making reservations to Scheduled Castes, Scheduled Tribes and Backward Classes on the Committee of Primary Agricultural Co-operative Societies. According to the above proviso not more than one half of the total seats shall be reserved to be filled by members of Scheduled Castes, Scheduled Tribes and Backward Classes in the proportion of 2:1:2. Accordingly 2 seats to Scheduled Castes one seat to Scheduled Tribe and 2 seats to Backward Classes were allotted out of 11 seats in the Committee being the choice for contesting the post of President to all including Scheduled Castes, Scheduled Tribes and Backward Classes. As per the Andhra Pradesh Co-operative Laws (Amendment) Act 1987, President shall be elected direct by the general body. Hence the women members can also get elected as President. No reservation to women is separately Provided.

Societies in Srikakulam District

36—

8880- Q.—Sri D. Narayana Rao :—Will the Minister for Co-operation be pleased to state :

(a) the Number of Agricultural Development Banks and Primary Agricultural Co-operative Societies that were functioning in Srikakulam District at the time of the Single Window System was introduced ;

(b) the amounts disbursed under short term loans through Single Window Societies from 1st July 1987 to 30th November, 1987 in Srikakulam District ; and

(c) the total amount of short term and long term loans disbursed from 1–7–86 to 31–5–87 by the Agricultural Development Banks, than in existance in Srikakulam District ?

A.—

(a) There are 9 Primary Agricultural Development Banks, 311 Primary Agricultural Co-operative Societies and 2 Farmers Service Co-operative Societies functioning in Srikakulam District at the time when the Single Window System was introduced.

(b) The amount disbursed through the Single Widow Societies from 1-7-1987 to 30-11-1987 in Srikakulam District is Rs. 117.40 lakhs under short term loans and Rs. 102.00 lakhs under long term loans.

(c) The total amount of short term and long term loan disbursed from 1-7-1986 to 31-5-1987 by the Agricultural Development Banks than in existance in Srikakulam District is Rs. 156.91 lakhs.

Loans to Member Banks

37—

8898-Q.—Sarvasri J.C. Diwakara Reddy, Y. S. Rajasekhara Reddy and M.V. Mysoora Reddy :- Will the Minister for Co-operation be pleased to state :

(a) whether it is a fact that some District Co-operative Central Banks have not financed their member banks ;

(b) if so, the names of such Districts;

(c) whether it is a fact that the Ananthapuram District Co-operative Central Banks has not extended any financial Assistance to the members of the Thopudurthi Societies ; and

(d) if so, the reasons therefor ?

A.—

(a) No, Sir. 22 District, Co-operative Central Banks have provided Short Term Loans of the order of Rs. 228.50 crores for S.A.O. loans as against the target of Rs. 200.00 crores during Khariff 1987. A sum of Rs. 51 50 crores was disbursed during the Rabi season 1987-88 and thus the total disbursements under S.T. Loans for seasonal Agricultural Operations during the year 1987–88 amounted to Rs. 280.00 crores while the total L.T. loan disbursements amounted to Rs. 50.58 crores.

(b) Does not arise.

(c) No, Sir. The Thopudurthi. Primary Agricultural Co-operative Society was advanced crop loans of Rs. 1,74,000 during Kharif 1987 season besides releasing a further sum of Rs. 84,000 towards M.T. (Agril.) loans.

(d) Does not arise.

Single Window Societies

38—

8971-Q —Sarvasri C. Vittal Reddy, G. Yadagiri Reddy and V. Narayana Rao :—Will the Minister for Co-operation be pleased to state :

(a) the number of Single Window, Primary Agricultural Credit Societies in Nellore District ;

(b) the amount sanctioned to each society during the years 1986-87 (1-1-1987 to 31-12-1987) ;

(c) the number of beneficiaries that received assistance and loans of the Societies referred in Clause (b) ; and

(d) the number of landless poor persons to whom loans were sanctioned upto 31-12-1987 ?

A.—

(a) 1983.

(b) and (c) Statement.

LIST OF SOCIETIES

S.No	Name of the Society		Amount sanctioned to each Society during the year 1986-87 (1-1-1987 to 31-12-1987) (Rs. in thousands)	No. of beneficiaries that received assistance & loan from the societies referred in Class B
(1)	(2)		(3)	(4)
Co-operative Central Bank, Nellore :				
1	Battepadu	PACS	746	301
2.	Boyalacheruvella	,,	394	88
3.	Sri Kolanu	,,	424	123
4.	Ananthasagaram	,,	448	173
5.	Srirama Mustapuram	,,	400	92
6.	Jangaladoruvu	,,	450	132
7.	Koltarapalli	,,	372	134
8.	Varikuntapadu	,,	485	330
9.	Narrawada	,,	700	195
10.	Kammavaripalem	,,	800	412
11.	Somalawada	,,	357	88
12.	Budavada	,,	150	147
13.	Yepiligunta	,,	[illegible]56	73
14.	Vinjamur	,,	401	101
15.	Kudumuladinnepadu	,,	550	160

(1)	(2)		(3)	(4)
16	Tellapadu	PACS	244	82
17.	Siddanakonduru	,,	248	124
18.	Anemadugu	,,	226	97
19.	Kavali	,,	464	289
20.	Gattupalli	,,	329	361
21.	Ramanujapuram	,,	550	306
22.	Juvvaladinne	,,	70	30
23.	Munganur	,,	271	178
24.	Padugupadu	,,	530	285
25.	Inamadugu	,,	346	137
26.	Voguru	,,	504	149
27.	Pemareddipalem	,,	463	70
28.	Gundlammapalem	,,	599	210
29.	Gandavaram	,,	349	177
30.	Mudivarthi	,,	487	192
31.	Peddaputthedu	,,	816	349
32.	Allur (West)	,,	300	156
33.	Damaramadugu	,,	525	176
34.	Sangam	,,	522	158
35.	Jangala Kandriga	,,	550	168
36.	Chintareddipalem	,,	532	126
37.	Pedacharukuru	,,	692	219
38.	Kodurupadu	,,	421	285
39	Narasimhapuram	,,	201	177
40.	Idimepalli	,,	1176	344
41.	Ghowtapalem	,,	587	137
42.	Musunuru Varipalem	,,	403	321
43.	Madamanuru	,,	595	291
44.	Gundapudi	,,	306	85
45.	Manubolu	,,	884	166
46.	Baddevolu	,,	397	239
47.	Kattuvapalli	,,	400	126
48.	Pulikollu	,,	280	73
49.	Navoor	,,	296	275
50.	Podalakur	,,	302	83
51.	Chejerla	,,	402	103
52.	Galipalem	,,	200	65
53.	Kaluvoy	,,	428	124
54.	Pallakonda	,,	219	71
55.	Thummalatalupur	,,	298	93
56.	Adurupalli	,,	311	106
57.	Yepinapi	,,	261	64

(1)	(2)		(3)	(4)
58.	Rapur	PACS	543	201
59.	Siddavaram	,,	482	160
60	Penubarthi	,,	209	83
61.	Gudavolu	,,	350	130
62.	Chaganamrajupalem	,,	1032	385
63.	Linganapalem	,,	249	75
64.	Pothagunta	,,	160	45
65.	Gudur No. 24	,,	1266	397
66.	Kondagunta	,,	497	208
67.	Vendodu	,,	516	113
68.	Chennuru	,,	1794	428
69.	Kadivedu	,,	583	127
70.	Thippaguntapalem	,,	608	238
71.	Chintavaram	,,	723	220
72.	Vinduru	,,	429	167
73.	Duggarajupatnam	,,	240	43
74.	Kothapalem	,,	623	108
75.	Chittedu	,,	981	307
76.	Unguntapalem	,,	790	202
77.	Thinnelapudi	,,	500	97
78.	Siddavaram	,,	890	161
79.	Eswaravaka	,,	520	105
80.	Yellasiri	,,	287	92
81.	Chittamuru	,,	452	114
82.	Gunupadu	,,	710	159
83.	Annamedu	,,	1232	453
84.	Juvvalapalem	,,	145	64
85.	Vaddiguntakandriga	,,	829	391
86.	Chillakur	,,	123	60
87.	Sagaturu	,,	514	159
88.	Nemallapuddi	,,	837	332
89.	Arimenipadu	,,	842	148
90.	Nellaballi	,,	788	228
91.	Naidupet	,,	690	217
92.	Kanuru	,,	232	99
93.	Nunnagapalem	,,	948	290
94.	Gundlasamudram	,,	493	295
95.	Jannagalapalli	,,	350	189
96.	Jayampur	,,	534	238
97.	Yachavaram	,,	216	65

(1)	(2)		(3)	(4)
98.	Nidiguallu	P.A C.S	523	215
99.	Lingasamudram	,,	400	132
100.	Althrupadu	,,	298	250
101.	Mopuru	,,	569	192
102.	Kurukonda	,,	913	234
		Total	51,837	18,432

Indian Overseas Bank, Nellore :

103.	Vudavaluru	P. A. C. S.	311	105
104.	Purini	,,	879	254
105.	Parlapalli	,,	493	165
106.	Indupur	,,	1032	284
107.	Talamanchi	,,	448	143

State Bank of India

108.	Yellayapalem	,,	549	172
109.	Nidigallu	,,	1152	346
110.	Balayapalli	,,	253	112
111.	Madhavayapalem	,,	399	189
112.	Mamidipudi	,,	36	8
113.	Indukurupet	C.R.B.	537	168
114.	Buchi	,,	1561	504
115.	Vaveeru	,,	1023	336
		Total	60,510	21,218

(Rs. in Thousands)

1. Total amount sanctioned to 102 Primary Agricultural Co-operative Societies financed by District Co-operative Central Bank, Nellore.	51,837
2. Total amount sanctioned to 13 ceded Societies financed by Commercial Banks.	8,673
	60,510

(d) Nil.

Loans For Non-Agriculturists

39—

9098–Q.–Sarvasri V. Sreeramulu, Ch. Vidyasagar Rao, A. Narendra, B. Bal Reddy and R. S. Vasireddy :—Will the Minister for Co-operation be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the State Government are going to provide one crore of Rupees to each District through Co-operative Department for the benefit of Non-Agriculturists ; and

(b) if so the details therof ?

A.—

(a) and (b) No, Sir.

State Government is not providing any special amount to each District for the benefit of non-agriculturists.

However, NABARD, Bombay has identified 22 broad groups of Cottage and Small Scale industries and introduced a scheme of providing financial assistance to these industries through State Co-operative Bank and District Co-operative Banks with refinance facility.

The scheme contemplates to provide financial assistance of composite loan for arisans upto Rs. 30,000, loans to entrepreneurs for setting up small, tiny, cottage and villages industries upto Rs. 5.00 lakhs towards block capital or working capital requirements Besides this, for project formulation and consultancy assistance of Rs. 10,000 would also be provided as loan. Andhra Pradesh State Co-operative Bank has communicated this policy to all the District Co-operative Banks and this scheme is meant for non-agriculturists.

Buildings Owned by the Excise Department

40—

3096–Q.–Sri V. Venkateswara Rao:—Will the Minister for Excise be pleased to state :

(a) the number of buildings owned by the Excise Department ;

(b) the amount being paid towards rent every year ; and

(c) whether there is any Proposal for the construction of new buildings ?

A.—

(a) Exercise Department is in occupation of 33 buildings owned by the Government.

(b) Rs. 8,91,938 per annum.

(c) A building for the use of Excise training College is under construction at Bandlaguda, Rangareddy District. Except this there is no proposal for construction of new buildings for Excise Department.

Palkonda Panchayat as Municipality

41—

2477-Q.-Sarvasri T. Bhadraiah and K. Yerram Naidu;—Will the Minister for Municipal Administration be pleased to state :

(a) whether there is any proposal to declare Palkonda Panchayat of Srikakulam District as municipality ; and

(b) if so, when ?

A.—

(a) At present there is no such proposal.

(b) Does not arise.

Vehicles to Mayor and Deputy Mayor

42—

5250-Q.-Sarvasri B. Bal Reddy, V. Jayapal and A. Narendra :- Will the Minister for Municipal Administration be pleased to state :

(a) whether it is also a fact that the facility of providing vehicles to the Deputy Mayor and Chairman, Standing Committee of the Municipal Corporation of Hyderabad was abolished in 1968 ;

(b) whether it is also a fact that Municipal Corporation of Hyderabad has allotted vehicles to the said functionaries against the orders ; and

(c) whether any decision has been taken to prevent the disputes between the Municipal Corporation of Hyderabad and the Government?

A.—

(a) No Sir.

(b) Yes Sir, but not against any order.

(c) No Sir. But there are no disputes between the Municipal Corporation of Hyderabad and Government.

Funds Allotted for U.D, As.

43—

8620 Q.—Sri Y. Ramakrishnudu:—Will the Minister for Municipal Administration be pleased to state:

(a) the funds allotted during 1986-87 to the different Urban Development Authorities in the State; and

(b) whether there is any proposal to constitute an Urban Development Authority for Rajamundry and Kakinada and other towns in East Godavari District?

A.—

(a) The funds allotted to the Urban Development Authorities in the State during 1986-87 are as follows:

Name of the Authority		Grant (Rs. in lakhs)	Loan (Rs. in lakhs)
(i) Hyderabad Urban Development Authority, Secunderabad.	..	70.00	10.00
(ii) Kakatiya Urban Development Authority, Warangal	..	12.00	..
(iii) Tirupati Urban Development Authority, Tirupati	..	18.00	18.00
(iv) Visakhapatnam Urban Development Authority, Visakhaptnam	..	12·50	2 50 (State Loan) 5.00 (Central Loan)
(v) Vijayawada-Guntur-Tenali Urban Development Authority Vijayawada		10.00	Nil

(b) Yes Sir. The proposals are under consideration.

World Bank aid for water supply schemes in twin cities

44—

8634 Q.—Sri Ch. Jayaram Babu:—Will the Minister for Municipal Administration be pleased to state:

(a) whether World Bank assistance has been sought for the drinking water scheme of the twin cities; if so the amount threof:

(b) the amount proposed to be spent on the drainage schemes of the twin cities; and

(c) the amount proposed to be allotted for the drinking water schemes of other towns in the State?

A.—

(a) Yes Sir. Rs 150.16 Crores.

(b) Rs. 59.00 Crores.

(c) The proposals are under preliminary stage.

Underground Drainage for Municipalities

45—

8667 Q.—Sarvasri V. Rambhupal Chowdary and Shiv Rao Shetker:—Will the Minister for Municipal Administration be pleased to state:

(a) the names of Municipalities which are under the consideration of the Government to provide underground drainage facility; and

(b) whether the Government has sought any assistance from O.D.A. (Overseas Development Agency) for improving the Civic Amenities in various Municipalities in the State?

A.—

(a) None of the Municipal Towns except the two Municipal Corporations of Visakhapatnam and Vijayawada are under consideration to provide underground drainage facility for the present.

(b) Yes, Proposals have been submitted to Government of India for consideration of Overseas Development Agency Assistance to provide Water Supply Improvement Schemes in 4 Municipal Towns viz., Rayadurg, Kagaznagar, Wanaparthy and Sadasivapet.

Underground Drainage work of Visakhapatnam Municipal Corporation

46—

8843 Q.—Smt. Rajana Ramani:—Will the Minister for Municipal Administration be pleased to state:

(a) whether any staff has been appointed for the Underground Drainage work of Visakhapatnam Municipal Corporation; and

(b) the extent to which the said work has been completed so far?

A —

(a) ... The following posts were sanctioned in 1984 for the work

S No.	Designation of the post	No of posts.	Scale of pay.
1.	Executive Engineer	One	Rs 1390-50-1600-60-1900
2.	Dy Executive Engineer	Two	Rs 1050-40-1250-50-1600
3.	Junior Engineers	Six	Rs 700-30-1000-35-1200
4	Draughtsman Gr-I (to be utilised by the Superintending Engineer' Computor)	One	Rs 650-25-800-30-1100
5.	Draughtsman Grade II for the Executive Engineer	One	Rs 500-15-620-25-800
6.	Senior Assistant (both for Executive Engineer and Dy Executive Engineer)	Three	Rs. 530-15-590 20-850
7	Junior Assistants	Three	Rs. 425-10-455-15-650
8.	Attenders	Six	Rs. 290-5-345-10-425
9,	Typist for the division	One	Rs 425-10-455-15-650
11	Tracer	One	Rs 425-15-660-20-700
11.	Office Superintendent (to be utilised in the S E Office)	One	Rs 700-30-1060-35-1200

One Executive Engineer, Two Deputy Executive Engineers, One Draughtsman Grade I, 3 Senior Assistants were appointed for the Underground Drainage Scheme of Visakhapatnam Municipal Corporation against the posts sanctioned in G O Ms No 482. M A, dated ...-9-1 ...19... in the Scheme are continued till to date.

(b) The procurement of materials i e RCC Pipes, Stone Ware pipes, Manhole covers and Frames etc etc are procured for execution of Underground Drainage work of Visakhapatnam Municipal Corporation with the cost of about Rs 22 75 lakhs.

For Civil work on contractor has come forward to do the work even tenders called for twice.

Take Over of Hills by Forest Department

47—

3220 Q —Sri K ...denna —Will the Minister for Forests be pleased to state .

(a) whether it is a fact that the Forest Department, has taken over the village hills of Cheemukurthy, Devarapalem and Boodawada of Prakasam District ;

(b) whether the labourers whose livelihood is cutting the rocks of the hills since a long time are obstructed from cutting the rock ; and

(c) if so. he steps taken by the Government for providing them livelihood ?

A.—

(a) Yes Sir, The Cheemakurthy Hill measuring 1687-61 acres is under the control of Forest Department The area was notified as Reserve Forest under Section 15 of the Andhra Pradesh Forest Act, 1967. There is no sepaiate hill in Boodawada and Devarapalem village. The range of hills which touch the above villages are known as Errakonda hill which is classified as Hill Poramboke where quarrying is being done outside Reserve Forest area.

(b) No, Sir.

(c) Does not arise

Compulsoiy Planting of Saplings

48—

8297-Q.—Sri Ch. Jayaram Babu : –Will the Minister for Forests be pleased to state :

(a) whether there is any proposal to make planting saplings compulsory ; and

(b) if so, the details thereof ?

A.—

(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

Raising of Seedlings

49—

9061–Q —Sri K. Nageswara Rao :—Will the Minister for Forests be pleased to state :

(a) whether it is a fact that consolidated Scheme for raising seedlings in the Districts has been conceived by the State Government ;

(b) if so, whether any targets are fixed for the Districts to raise the Seedlings ; and

(c) the amount of funds allotted to each District ?

A.—

(a) No, Sir.

(b) and (c) Does not arise.

Suspension of Police Officers

50—

3337-Q.—Sarvasri P. Janardhan Reddy and Rambhupal Reddy:- Will the Minister for Home be pleased to state :

(a) whether it is a fact that seven Police Officials of the Banjara Hills Police Station were suspended for registering a false case against Sri Kishore ; and

(b) if so, the details thereof ?

A.—

(a) Yes, Sir.

(b) Sri Daggupati Kishore son of Brahmanaidu of Karamchedu of Prakasam District who is an accused in Cr. No. 77/85 u/s. 147, 148, 307, 324, 302 read with 147 IPC of Parchur Police Station relating to murder of some Harijans of Karamchedu village, submitted an alibi petition with supporting material stating that he was involved in a petty case of Banjara Hills Police Station on 16-7-1985 and was arrested on 17-7-1985 at 4 a.m., released on bail with the surety of, Sri D. Vittal Rao of Jubiliee Hills and that he was fined by special Metropolitan Magistrate, Hyderabad in STC No. 365/85 and hence it was impossible for him to be present in Karamchedu between 9 and 10 a.m. on 17-7-1985 when the murders were committed.

The Enquiry conducted by the CBCID into this petition revealed that the Police Staff of Banjara Hills Police Station arranged falsification of records and ante-date entries regarding involvement of Sri D. Kishore in a petty case to help him with an abili plea and to save him from prosecution in the Karamchedu murder case. Since there is complicity of Assistant Sub-Inspector of Police, Sri Mohd. John Khan ; Sub-Inspector of Police Sri Dattatreya Rao, Sub-Inspector of Police Sri Muneer Patel ; Sub-Inspector of Police Sri Kasim ; Police Constable 3030 Janardhan and Police Constable

4044 Mohd. Ibrahim, including Inspector of Police Sri Babji in falsification and forging station records in order to foist an accused in Karamchedu murder case. they were placed under suspension pending Departmental Enquiry against all of them.

The Government, after considering the orders of Andhra Pradesh Administrative Tribunal in R. P. No. 2316/87 and also the Petitions filed by some suspended Officials, had revoked the suspension orders in respect of all the seven Police Officers and reinstated them in service. The Director-General and Inspector-General of Police, Hyderabad has been requested to complete the Departmental Enquiry against all the seven Police personnel and take appropriate action.

Death in Police Lock-up at Thungathurthy

51—

6471-Q.—Sarvasri C. Vittal Reddy and V. Narayana Rao:— Will the Minister for Home be pleased to state :

(a) whether it is a fact that one Anjaiah, who was illegally detained in the Tungathurthy Police Station, Nalgonda District on 25-8-1986 died in the Police lock-up on 6-9-1986 ; and

(b) if so, the action taken against the concerned Police Officers ?

A.—

(a) and (b) A Commission of Inquiry under Commissions of Inquiry Act, 1952, headed by Sri M. Sreeramulu, Retired District Judge has been instituted into the death of Macherla Anjaiah, who died while in Police custody at Tungathurthy Police Station on 6-9-1986. The Commission has submitted its report to Government on 1-6-1987. The report along with the Memorandum of action taken thereon has been placed on the Table of the Legislative Assembly on 10-8-1987. The Commission stated that according to the evidence of the Mandal Revenue Officer and the contents of the inquest report, the deceased was taken into custody by Police on 27-8-1986. The testimony of the records namely the entries in G. D. admit the presence of the deceased in the custody of Police from 6 p.m., on 5-9-1986 to 11-30 a.m. on 6-9-1986. The Commission opined that the death of the deceased was caused by use of violence against him in the Police Station. The Commission found that the Sub-Inspector of Police has to be made responsible indirectly for the ultimate death of the deceased, being the head of the Police Station and also

being directly responsible for the wrongful custody of the deceased. The Commission felt that for want of adequate evidence and in view of the dubious and unreliable evidence of the brothers of the deceased and the hostile attitude of the wife of the deceased and in the face of conflicting medical evidence, no purpose will be served by ordering prosecution of the Sub-Inspector of Police in a Court of Sessions as the case is not likely to stand the trail. The Commission, therefore, suggested Departmental Enquiry and action against the Sub-Inspector of Police.

The Government have, therefore, placed the then Sub-Inspector of Police, Tungathurthy Police Station, Sri Md. Jaffar Javed and Sri Samuel, Head Constable under suspension, pending Departmental Enquiry. Dr. Rayanna Medical Officer, Suryapet was also kept under suspension, pending Departmental Enquiry, as he was found to have wilfully and intentionally suppressed without disclosing the contents of the Post-mortem Report with a motive to help the Sub-Inspector of Police, for nearly five months.

Death of Student In Police Station

52—

6532-Q.—Sarvasri C. Vittal Reddy and B. Janardan :— Will the Minister for Home be pleased to state :

(a) whether it is a fact that one Sri Srinivas a local Intermediate Student has died in Bellampally Police Station of Adilabad District on 23rd August due to torture ;

(b) whether it is also a fact that the parents of the deceased made a representation to the Government in the matter ; and

(c) if so, the action taken in the matter ?

A.—

(a), (b) and (c) : The I.D. Party of Bellampally II Town Police Station took the deceased Sreenivas on 20-8-1986 at 5 a.m., from his house at Bellampally for interrogation in a murder case of one Rajamogili (Rajamouli) of Bellampally as the deceased Rajamogili was stated to be in the company of Srinivas before his murder. The Circle Inspector of Police interrogated Sreenivas for about 2 hours. The deceased was confined in the Police Station till 22-8-1986. Later his body was found hanging by a 'voni' cloth in the house of one Ramaswamy. A chit was stated to have been left by the deceased stating that he was beaten in the Police Station till blood came through the ears and escaped from the Police Station unable to bear with the beatings and that the house owner where he committed suicide is not responsible for his death.

The parents of the deceased Sreenivas made representations to Government requesting for a Judicial Enquiry and to punish the real culprits

Sri P Ramakrishna, Retired District and Sessions Judge has been appointed as Commission of Inquiry under Commissions of Inquiry Act, 1952, to inquire into the death of M. Srinivas. The Commission submitted its report to Government on 30-6-1987. The report along with Memorandum of Action thereon placed on the table of the Legislative Assembly on 18-12-1987. The Commission found that Sreenivas committed suicide. But he could not have committed suicide with the help of soft nylon cloth as this finding improbabilises the version of Police that Srinivas committed suicide in the house of one Ramaswamy. The Commission opined that the wrongful confinement of Srinivas in the Police Station by the Circle Inspector of Police and members of the I.D. Party from 20-8-1986 to 22-8-1986 evening and the apprehension of intensive interrogation and third degree methods at the hands of Police, could have led Sreenivas to commit suicide.

The Director-General and Inspector-General of Police, Hyderabad has been requested to initiate Departmental action against:-

(1) Sri N. Balaiah, Circle Inspector of Police.

(2) Sri Muthaiah, Assistant Sub-Inspector of Police.

(3) Sri Shyam Sunder Reddy, Police Constable-595.

(4) Sri Shiva Prasad, Police Constable-1360.

(5) Sri Laxman, Police Constable-1584.

for wrongful confinement of the deceased and for using third degree methods.

Death In Police Lock-Up at Macherla

53—

6615-Q.—Sarvasri Ch. Vidyasagara Rao, V. Sreeramulu, V. Jaya pal, A. Narendra, B. Bal Reddy and G. Narasaiah :—Will the Minister for Home be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the person died in the Police lock-up at Macherla is Venkateswarlu and not Devara Nageswara Rao ;

(b) whether it is also a fact that the brother of D. Krishnamurthy, Clerk of an Advocate at Gurazala is missing ; and

(c) the action taken against the persons responsible for the lock-up death and also to trace the missing person?

A.—

(a) Yes, Sir.

(b) No, Sir.

He appeared before the Commission of Inquiry at Macherla in March 1987 and gave his evidence. No complaint was lodged in Gurazala Police Station to the effect that he is missing.

(e) A Commission of Inquiry under Commissions of Inquiry Act 1952, headed by Sri P. V. Ranga Reddy Retired District Judge was instituted to inquire into the death of Dasari Venkateswarlu while in Police custody at Macherla Police Station Guntur District on 15-9-1986. The Commission has submitted its report to Government on 1-6-1987 and the report along with the action taken thereon has been placed on the Table of the Legislative Assembly on 14-8-1987. The Commission concluded that the deceased Dasari Venkateswarlu was kept in prolonged illegal custody in Macherla Police Station and third degree methods were applied and he was beaten by the Police. However, the Commission held that the death was not due to Police torture as the death is a mystery and no injuries are found in the post-mortem and the medical evidence is not helpful. The Commission found that the following Police personnel are responsible for illegal custody, assault and for using third degree methods:

(1) Sri N. Prasad, S.I. of Police, Macherla Police Station.

(2) Veeraiah, S.I. of Police, Right Bank, Nagarjunasagar.

(3) A. Sreenivasa Rao, H.C. 91 and (4) Venkateswara Reddy, P.C. Macherla Police Station.

The above Officers and personnel were placed under suspension. The following Medical Officers were also placed under suspension pending Departmental action against them, as there was deliberate suppression of information.

(1) Dr. K. Narasimha Murthy, Civil Assistant Surgeon.

(2) Dr. S. Sakuntala, Assistant Surgeon, Government Hospital, Macherla.

As regards the lapse on the part of the Police for not registering the case of missing of the dead body even after the publicity gained by the incident through the press, the Director-General and Inspector-General of Police has been requested to get the matter enquired into and fix the responsibility on the Officer/Officers concerned and initiate Departmental action against the persons found responsible for such lapses.

Since there was no missing person the question of tracing him does not arise.

Death in Police Station at Tadepalligudem

54—

7610–Q.– Sarvasri C. Vittal Reddy, V. Narayana Rao, and Yadagiri Reddy: — Will the Minister for Home be pleased to state :

(a) whether it is a fact that Smt. Kanja Veeramma (50) died on 11-5-1987 in Tadepalligudem Police Station, West Godavari District;

(b) whether it is also a fact that the said death has been depicted as suicide; and

(c) if so, whether there is any proposal to order for a judicial Enquiry into the matter?

A.—

(a) Yes, Sir.

(b) and (c) A judicial Inquiry under Commissions of Inquiry Act, 1952 headed by Justice Sri A.D.V. Reddy, Retired Judge of High Court, was instituted to inquire into the death of Smt. Kada Veeramma in the Police Station at Tadepalligudem on 11-5-1987, The Commission concluded that neither the Police nor any one else was responsible for the death of Veeramma while in Police custody and that she had died by committing suicide by hanging herself and she alone was responsible for her death The Commission found that it was probably he guilty conscience about theft and the resultant public calumny and shame on being found out that had been nagging the mind of Veeramma and she appears to have grown desparate and taken the extreme step of ending her life. The Government accepted the findings of the Commission of Inquiry and the report and Memorandum of Action taken thereon were placed on the Table of the Legislative Assembly on 18-12-1987.

Death in Lock-up at Bellampady

55—

7641–Q.–Sarvasri C. Vittal Reddy and G. Mallesh: :—Will the Minister for Home be pleased to state :

(a) whether it is a fact that Sri Biyvala Rajaiah, Coal Filler. resident of Rallapeta Village was taken into custody on 10-5-1987 and was kept in Bellampalli Police Station, Adilabad District;

(b) whether it is also a fact that as a result of severe beating by Police he died;

(c) if so, the action taken against the Police Officers responsible for the death;

(d) whether it is a fact that there are five thousand rupees with the deceased when he was arrested;

(e) if so, whether the amount was returned to the family members of the deceased; and

(f) whether there is any proposal to give financial assistance to the family members and also to order for Judicial Enquiry?

A.—

(a) Yes, Sir.

Sri Biyyala Rajaiah was taken into custody by the Police on 9-5-1987.

(b) The Commission of Inquiry instituted in this case, headed by Justice Sri A.D.V. Reddy found that consistent ill-treatment by beating with hands and lathis and force used by the Police was the direct and proximate cause that had induced fear and tension resulting in sudden heart failure and death of the individual. The findings of the Commission of Inquiry have been accepted by the Government.

(c) The following Constables who beat B. Rajaiah and found responsible for his death were placed under suspension and the Director-General and Inspector-General of Police has been requested to initiate prosecution against them; (1) Sarvasri S. Sayana Rao, P.C. 1313; (2) K. Balanna, P.C. 965; (3) N. Ramachandra Singh, P-C. 952; (4) Mir Wahid Ali Baig, P.C. 574 and (5) K. Narayana Rao, A.R.P.C. 1633.

(d) No, Sir.

(e) Does not arise.

(f) An Ex-gratia of Rs. 10,000 was given to the next of kin of the deceased B. Rajaiah. The Managing Director, Singareni Collieries has been requested to provide suitable employment to the widow of the deceased in relaxtion of Employment Rules. Judicial Inquiry has been instituted into the incident. The Commission submitted its report to Government on 15-10-1987. The report of the Commission of Inquiry and the Memorandum of Action taken thereon were placed on the Table of the Legislative Assembly on 18-12-1987.

Lands for a Jail Site

56—

8004-Q.—Sarvasri N. Indrasena Reddy, Baddam Balreddy and A. Narendra:—Will the Minister for Home be pleased to state:

(a) whether any representation has been received by the Government from the Legislator of Malakpet Assembly Constituency to direct the Chenchalaguda Jail Authorities to handover the vacant land known as Jail Garden in Saidabad to enable the construction of a school building and play ground; and

(b) if so, the action taken thereon?

A.—

(a) The representation of the residents of Saidabad, Hyderabad have been received from Sri N. Indrasena Reddy, M.L.A., contending that the land in which Prasannanjaneya Swamy Temple, Saidabad is situated belongs to the temple and that order may be passed directing the Jail authorities to vacate that land and for construction of Modern Government School, to convert the remaining land into play-ground and to defer construction of building for Junior Certified School, Hyderabad (which has since been notified as Juvenile Home under Juvenile Justice Act, 1988).

(b) After careful examination suitable replies have been given to him.

Subsidy to Telugu Films

57—

8387-Q.—Sri Ch. Jayaram Babu:—Will the Minister for Home be pleased to state :

whether there is any proposal to enchance the subsidy given to Telugu Cinemas?

A.—

Sir, in May 1988 Government ordered a new incentive of subsidy up to maximum limit of Rs. 3.00 lakhs (Rupees three lakhs only) from 1-4-1988 to Telugu feature films produced and released in the Andhra Pradesh State, to be implemented through the Andhra Pradesh State Film Development Corporation Limited, Hyderabad.

Home Guards

58—

8424-Q.—Sri Y. Ramakrishnudu, Smt. Rajana Ramani and V. Saroja :—Will the Minister for Home be pleased to state ;

(a) the total strength of Home Guards in the State ;

(b) whether it is a fact that adequate remuneration is not being paid to them ;

(c) if so, the reasons therefor ; and

(d) the number of unemployed youth recruited as Home Guards so far ?

A.—

(a) 11,672.

(b) Remuneration is being paid as suggested by Government of India at Rs. 15 per day for head. Further increase in the remuneration is under consideration of Government.

(c) Does not arise.

(d) 5,610.

ARREST OF B.J.P. SECRETARY

59—

8434-Q-Sarvasri A. Narendra, Baddam Bal Reddy, N. Indrasena Reddy, Ch. Vidyasagar Rao and V. Sreeramulu :—Will the Minister for Home be pleased to state :

(a) whether the Government have received any representation dated 11-9-1987 from Md. Esakhan, Secretary, B J P., Yakutpura, regarding his illegal arrest ; and

(b) if so, the action taken thereon ?

A.—

(a) Yes, Sir.

(b) Enquiries into the allegations in the petition of Sri Md. Esakhan disclosed that he was not arrested or detained in the Police Station.

DEATHS IN LOCK-UPS

60—

8925-Q.—Sarvasri Ch. Rajeswara Rao, C. Vittal Reddy, V. Narayana Rao, G Yadagiri Reddy and D. China Mallaiah :—Will the Minister for Home be pleased to state :

(a) the number of deaths occurred in Police lock-ups both men and women (separately) from 1-1-1986 to 30-6-1987 ; and

(b) number of cases in which Magisterial and Judicial Enquiry has been ordered ?

A.—

(a) 25 deaths (23 men and 2 women) were reported either in Police lock-up or in Police custody during the period from 1-1-1986 to 30-6-1987.

(b) Magisterial Enquiry was ordered in 13 cases and Judicial Inquiry in 12 cases.

ATTACK ON HARIJAN YOUTH

61—

8955-Q —Sarvasri C. Vittal Reddy and V. Narayana Rao:- Will the Minister for Home be pleased to state :

(a) whether it is a fact that on 30-11-87 at 8 00 a.m. some Caste-Hindus attacked the Harijan youth of Godlaveedu village o Brahmamgari Mattam Mandal in Cuddapah District resulting in the instant death of S i Baluguravaiah and severe injuries to others ;

(b) whether it is a fact that the culprits have not been arrested so far, if so, the reasons therefor; and

(c) whether financial assistance was given to the poor harijan victims ?

A.—

(a) On 30-11-87 at about 9-45 a.m. Gurvi Reddy, Prasad Reddy and Poli Reddy of Godlaveedu village of Brahmamgari Mattam beat one Bala Guravaiah, a Harijan with sticks and hands for the reason that he had cut cheeki bushes in their fields without their permission which resulted in his death at Vankayalacheru fields. Bala Penchalaiah who intervened was abused and reatened and he ran away out of fear.

(b) All the accused were arrested. A case in Crime No. 82/87 U/S 302 I.P.C. of B. Mattam Police Station was registered and charge sheet filed on 2-2-88.

(c) No, Sir.

Fire Station in Nellore District

62—

9221-Q.—Sri N. Srinivasul Reddy:-Will the Minister for Home be pleased to state:

(a) the estimated cost of the buildings for the Fire Stations at Kota (Headquarters of Model Mandal) and Podalkur in Nellore District;

(b) when will construction work of building be started and completed;

(c) whether the new Fire Stations already sanctioned at Udayagiri and Rapur in Nellore District have been started (established);

(d) if not, the reasons therefor; and

(e) when will they be started?

A.—

(a) and (b) The proposal for construction of buildings for the Fire Stations at Kota and Podalkur among others at an estimated cost of Rs. 2,76 lakhs each is under consideration.

(c) The Fire Stations at Rapur and Udayagiri were opened on 27-2-88 and 28-2-88 respectively.

(d) and (e) Does not arise.

P.F. Scheme for Beedi and Handloom Workers

63—

4828 Q.—Sarvasri M. Omkar, C. Vittal Reddy and G. Yadagiri Reddy :—Will the Minister for Labour and printing be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the workers of Rajbihari Beedi Company, Handloom and Powerloom workers of Sircilla town in Karimnagar District have not been admitted to P.F. Scheme;

(*b*) if so, the reasons therefor; and

(c) whether there is any proposal to admit them to the said scheme?

A.—

(a) No, Sir, it is not a fact. They have started implementing the provisions of the E.P.F. and M.P. Act, 1952 since 1-4-1987.

(b) Does not arise.

(c) Does not arise.

Minimum Wages to Construction Workers

64—

7646 Q.—Sri D.K. Samarasimha Reddy :—Will the Minister for Labour and Printing be pleased to state :

(a) whether it is a fact that minimum wages for labour, working class at the construction work are not being paid by the Oil Seeds Factory at Yerravalli village of Alampur Taluk in Mahaboobnagar District ,

(b) whether the Government have received complaints in this regard ; and

(c) if so, the action taken by the Government in this relation to the following :

(i) Fixation of Minimum Wages.

(ii) Protection of interests of the Labour.

(iii) Rehabilitating the people who have parted their land for the factory ?

A —

(a) No, Sir. The Labour Officer, Mahaboobnagar has reported that the contractors are paying minimum rates of wages to the workers of different categories from 1st July, 1987 in A. P. Oil Seeds Growers Corporation Factory at Yerravalli Village of Alampur Taluk in Mahaboobnagar District.

(b) No complaint has been received by the Government in this matter. On receipt of the L.A.Q. the Labour Officer was instructed to inspect the establishments and accordingly he inspected and sent the above report.

(c) (i) The Government revised minimum rates of wages in the employment of the construction or maintenance of Roads and Buildings operations through G. O. Ms. No. 115, Labour, Employment, Nutrition and Technical Education Department dt 31-3-84 which are enforceable now. The Government through G. O. Rt. No. 1130 L.E.N. & T.E. (Lab-II) Department dated 29-4-1986 have issued draft notification for another revision of minimum rates of wages. But the final notification has not yet been issued and the matter is under consideration of Government.

(c) (ii) All the Deputy Commissioners of Labour and Labour Court at Guntur and Hyderabad are the claims Authorities under the Minimum Wages Act. Any employee or union or inspector under the Act can file claim petition before the Authority for recovery of the amount due to the employee. The claim Authorities are empowered not only for ordering the recovery of wages due but also award compensation to the employee for the delayed payment.

(c) (iii) The Collector & District Magistrate, Mahaboobnagar reported that the land owners of Sy. Nos. 413 and 415 to 419 of Yerravalli, H/o Thimmapur Village, Itkyal Revenue Mandal have gifted a total extent of 50–30 gts in the above Sy. Nos. by registered deeds for the construction of Oil Seeds pressing complex sponsored by the A. P. Co-op. Oil Seed Growers Federation Ltd. The lands were gifted in favour of Mandal Revenue Officer, Itkyal. The details of the lands gifted by the owners for the above purpose are as follows : 10-10 a.m.

S No.	Sy. No.	Extent Acs. gts.	Document No.	Name of the owner
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1.	419	5–38	2679/85	Bingi Nagamma Bingi Subbamma
2.	413	3-00	2680/85	K. Buchupally
3.	417/B 418/A	7-20 3–35	2681/85	Boya Savaranna
4.	415/B 417/A 418/B	0-03 3–37 7–31	2682/85	Boya Gunenna Boya Narsimhulu
5.	415/A 416	9–09 9–17	2683/85	B. Nagamma
		50–30		

Apart from the above, lands on requisition received from Sri A. Valiyappan, I.A.S., Managing Director, A. P. Co-operative Oil Seeds Growers Federation Ltd., Hyderabad, alienation proceedings were also initiated to an extent of 50–00 acres in Government land, Sy. No. 549 adjoining the above patta lands for the same purpose. Pending finalisation of the alienation proceedings of all the above lands in favour of the Federation advance possession was given on 6-11-1986 by the Mandal Revenue Officer, Itkyal considering it a project being under taken by a State under taking. The alienation proposals are still under process. In view of the above circumstances, there is no question of rehabilitation for the owners who have gifted away the lands by way of register deeds.

Lock out in Factories

65 -

8262 Q—Sri P. Janardhan Reddy —Will the Minister for Labour be pleased to state :

(a) the number of factories (both) Government and Private in which lock out was declared up to August, 1987 ;

(b) the number of days each factory was under lockout ; and

(c) the action taken in each case to lift the lock out ?

A.—

(a) Nine, as detailed in the statement enclosed.*

(b) and (c) As detailed in the statement enclosed

Particulars of Lock-outs Declared by the Managements from January 1987 to August 1987

Name of the Establishment	Period	Action taken by the Department
(1)	(2)	(3)
	From To	
1 Sir Silk Limited, Sirpur Kagaznagar, Adilabad District	26-4-1985	Various attempts were made by the Labour Department at various levels to re-open the mills, virtually the Mill is under closure.
2. Everest Engineering Works & Shivaji Eng. Works, Sanathnagar, Hyderabad.	26-2-1986	The Asst Commissioner of Labour. Hyderabad-I intervened and admitted the dispute in conciliation and sent a 12 (4) report to the Government and Government have issued orders in G.O. Rt. No. 2542, dated 23-12-87 and in G.O. Rt. No. 2571, dated 28-12-87 prohibiting strike.

(1)	(2)	(3)
3. East Coast Commercial Comp. Ltd., Vijayanagaram.	20-9-1986	The Asst. Commissioner of Labour, Vizianagaram intervened and admitted in conciliation and sent a 12(4) report to the Government on the recommendations of Asst. Commissioner of Labour, Vizianagaram and Commissioner of Labour, Prosecution was sanctioned to Labour Officer, Vizianagaram, to take action against the Management for not lifting the closure and lock-out in G.O. Rt. No. 2314, LETE Department, dated 17–11–1987.
Shanney Steels and Press Works, Uppal, Hyderabad.	13-10-1986 to 16-7-1987	The Dy. Commissioner of Labour, Hyderabad. Twin Cities intervened and sent a 12 (4) report to Government. The Government prohibited the lock-out and referred the issue for adjudication. The management lifted the lockout as per the orders of the High Court, Andhra Pradesh.
5. Bajarang Jute Mills, Guntur.	7-2-1987 to 12-5-1987	The Dy. Commissioner of Labour, Guntur admitted the dispute in conciliation and sent a 12 (4) report to the Government. The Government prohibited the lock-out and referred the dispute for a adjudication. The lock–out lifted by the management on 12-5-1987.
6. Sri Krishna Jute Mills, Eluru.	24-3-1987 to 26 7-1987	The Deputy Commissioner of Labour, Eluru intervened and convened Joint Meet-

(1)	(2)	(3)
		ings as it is a law and order situation. The Management lifted lock out following a settlement under Section 18 (1) of the Industrial Disputes Act.
7. Dension Hydraulics India Ltd., Patancheru	14-3-1987 to 1-7-1987	The Deputy Commissioner of Labour, R.R. District intervened and held the meeting of the parties. The management shifted the lock-out and the workers joined duty following settlement under section 12 (3) of the I.D. Act.
8. Hotel Ashoka, Hyderabad.	25-3-1987 to 20-8-1987	The Assistant Commissioner of Labour, Hyderabad-II intervened and sent a 12 (4) report to the Government. The management lifted the lock out following a settlement under Section 12 (3) of the I.D. Act.
9. Republic Forge Company, Moulali, Hyderabad.	15-7-1987 to 11-8-1987	The Joint Commissioner of Labour intervened held joint meeting of the parties. The management lifted the lock out following settlement under Section 12 (3) of the I.D. Act.

Implication on Workers by Andhra Paper Mills in False Cases

66—

8584 Q.—Sarvasri M. Rama Kishan Rao, P. Ramayya, A. Lakshminarayana, N. Raghava Reddy and B. Hanumantha :— Will the Minister for Labour be pleased to state :

(a) whether it is a fact that Management of Andhra Pradesh Paper Mills Limited, Rajahmundry have implecated several workers and their leaders in false cases contrary to assurances given not to victimise the workers and their leaders ; and

(b) action taken to drop the false cases in accordance with the agreement reached with the workers ?

A.—

(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

Engineering Cell in Medical Department

67—

4233 Q.—Sri P. Chenga Reddy :—Will the Minister for Health and Medical be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Government is going to constitute an Engineering cell in the department of Medical & Health in order to complete the construction of the buildings ; and

(b) if so, the details thereof ?

A.—

(a) and (b) No, Sir. But a buildings section in the Directorate of Health & Family Welfare acts as liason, with Roads and Buildings department about construction works of hospitals, P.H.Cs. etc., Orders have also been issued in G. O. Ms. No. 402 TR & B (B. II) department dated 15–10–1985 to set apart separate sub-divisions of R & B department exclusively to look after the Medical & Health buildings in each district. These sub-divisions will function under D. M. & H. O. to over see construction and maintanance of Medical buildings.

The A. P. Health & Medical Infrastructure Development Corporation Hyderabad is constituted for construction of Primary Health Centres, sub-centres staff quarters at Medical Institutions in Andhra Pradesh availing loan from HUDCO/HDFC and the Corporation will take up contructi on of other buildings also in the Medical Health & Family Welfare Department as and when entrusted to them.

Dispensary at Manthani

68—

8083-Q.-Sri D. Venkat Rao :—Will the Minister for Medical and Health be pleased to state :

(a) whether the Government Civil Dispensary at Manthani of Karimnagar District is equipped with all facilities on par with other Taluk level Hospitals in Karimnagar District ;

(b) if not, the reasons therefor ; and

(c) whether there is any proposal to convert the existing Civil Dispensary at Huzurabad of Karimnagar District into a 50 bedded Hospital ?

A.—

(a) Yes, Sir.

(b) Does not arise.

(c) Orders have already been issued for upgradation of the Hospital from 16 beds to 30 beds.

Endo-Cronology Branches

69—

8887-Q.-Sri Md. Jani:—Will the Minister for Health and Medical be pleased to state :

the names of places where the Endo-cronology branches are provided in Government Hospitals in the State and other details thereof ?

A.—

The Endo-cronology units are provided with necessary staff at King George Hospital, Visakapatnam, Government General Hospital Kurnool and Osmania General Hospital, Hyderabad. Endo-cronology unit is recently sanctioned to Gandhi Hospital, Secunderabad.

ITI at Madnoor

70—

8857-Q.-Sarvasri B. Pandari, S.V.L. Narasimha Rao and A. Krishna Murthy :—Will the Minister for Technical Education be pleased to state :

(a) whether there is any proposal to establish an Industrial Training Institute in erstwhile Madnoor Taluq Nizamabad District ; and

(b) if so, the place of its location and when it is likely to be opened ?

A.—

(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

Funds for Municipal School Buildings

71—

6712-Q.–Sri M. Baga Reddy :—Will the Minister for Education be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the funds are allocated for the construction of school buildings in Municipal areas during 1985–86 and 1986-87 ; and

(b) the amounts allocated to each district ?

A.—

(a) Yes, Sir.

(b) A statement is enclosed.

Statement showing the amounts released to Municipalities for construction of School Buildings during 1985–86/86–87

Sl. No.	Name of the Municipality	Amount Released (Rs. in lakhs)	
		1985–86	1986–87
(1)	(2)	(3)	(4)
1.	Srikakulam	3.50	..
2.	Vizianagaram	4.50	2.00
3.	Salur	1.02	..
4.	Bobbili	2.95	2.90
5.	Parvathipuram	3.10	3.50
6.	Anakapalli	3.50	3.90
7.	Bheemunipatnam	2.00	..
8.	Kakinada	3.50	5.30
9.	Rajahmundry	5.14	4.90
10.	Peddapuram	2.03	..
11.	Samalkot	2.00	1.80
12.	Pithapuram	2.00	..

(1)	(2)	(3)	(4)
13.	Mandapet	2.00	..
14.	Ramachandrapuram	2.00	0.60
15.	Bhimavaram	4.50	3.30
16.	Palacole	6.70	3.00
17.	Narsapur	3.00	2.70
18.	Tadepalligudem	3.20	3.40
19.	Nidadavole	2.60	..
20.	Gudivada	4.50	5.60
21.	Machilipatnam	5.80	6.60
22.	Tenali	3.60	1.80
23.	Bapatla	3.00	..
24.	Narsaraopet	2.80	1.70
25.	Repalle	2.90	..
26.	Chilakalurıpet	3.00	2.40
27.	Ponnur	2.40	3.10
28.	Mangalagiri	2.70	2.80
29.	Ongole	4.60	35.00
30.	Nellore	5.10	4.70
31.	Gudur	2.50	..
32.	Kavali	2.10	..
33.	Tirupathi	5.70	1.60
34.	Srikalahasti	2.00	3.15
35.	Guntakal	4.90	8.50
36.	Rayadurg	1.92	4.50
37.	Kadiri	1.80	..
38.	Dharmavaram	2.51	9.65
39.	Cuddapah	3.93	2.30
40.	Proddatur	3.30	8.80
41.	Kurnool	5.00	6.10
42.	Nandyal	3.80	8.10
43.	Adoni	4.40	4.50
44.	Hindupur	..	4.75
45.	Tadpatri	..	5.00
46.	Anantapur	..	13.62
47.	Chittoor	..	3.80
48.	Chirala	..	2.48
49.	Eluru	..	4.45
50.	Tuni	..	6.70
51.	Amalapuram	..	1.00
	Total ..	145.00	200.00

Vacant Posts of Principals in Degree Colleges

72—

8229–Q.—Sarvasri P. Venkataratnam and U. Venkateswarlu:—Will the Minister for Education be placed to state :

(a) whether it is a fact that the posts of Principals and Maths Lecturers are lving vacant in several Degree Colleges in the State; and

(b) if so, the number of such vacancies at present and the time by which they are likely to be filled up ?

A.—

(a) Principals:—There are only two posts of Principa's Government Degree Colleges vacant (i. e. Government College for Women Guntur and Government College, Bodhan Nizamabad District.) which are caused due to the Principals retiring from service on 29–2–1988 on attaining the age of superannuation. These posts are being filled up very shortly.

(b) Lecturers in mathametics —12 posts of Lecturers are vacant in the Department of Maths. Efforts are being made to fill up the vacancies.

B.Ed., (CPF) Course

73—

9183–(V)Q.—Sri M.B. Chowhan:—Will the Minister for Education be pleased to state:

(a) whether the B.Ed. (CCP) Course has been de-recognised by the Government of Andhra Pradesh;

(b) whether any orders have been issued to that effect if so the reasons therefor ;

(e) whether the Government has withheld the same order for the time being ; and

(d) whether the B.Ed. (CCP) pass candidates are treated as qualified for the appointment of B.Ed. Assistants ?

A.—

9183–(V)—(a) B.Ed, Degree Certificate awarded by any University in the country based on Contact/Correspondence Course was derecognized by the State of Andhra Pradesh for the Employment purposes.

(5) (b) Yes, Sir, because the Contact-cum-Currespondence course does not provide adequate practical class room trainning ;

(c) and (d) The orders have since been stayed.

Housing Colony at Kittalapadu

74—

8105-Q - Sarvasri M. Narasimha Reddy and Ch. Lingaiah—Will the Minister for Housing be pleased to state :

(a) whether it is a fact that Housing colony for (46) families in Kittalapadu (Village) in Erstwhile Kothuru Samithi and the present Hiramandalam Mandal of Sri kakulam District have been sanctioned in the year 1985-86.

(b) if so, whether any complaint regarding the misappropriation of funds by the contract of Sri Poturu Mohan Rao in collusion with the Block Development Officer and the Egineering Supervisor for the defunct Kothuru P.S. have been brought to the notice of the District Collector, Srikakulam ; and

(c) if so, the action taken thereon?

A.—

(a) Yes, Sir.

(b) A complaint was received regarding forgery of signatures of two persons by Sri Potnuru Mohan Rao.

(c) The matter was enquired into and it was found that the petition is not correct.

Permanent Houses for Weaker Sections

75—

8211-Q.-Sri M. V. Krishna Rao:—Will the Minister for Housing be pleased to state :

(a) whether it is fact that the Government have decided to construct permanent houses for the weaker section at a cost of Rs. 7,000 and Rs. 9,000 with half the amount as subsidy and a part of it as loan, whether the loan amount is being collected from the owner of the house ; and

(b) if so the total amount of loan sanctioned and recorvered for the said scheme in West Godavari District from 1982 up to the end of March, 1987 ?

A.—

(a) Government are constructing permanent houses for Weaker Sections of the community. A statement indicating the details of the financial pattern of the houses constructed in West Godavari District since 1982-83 onwards is enclosed.*

APPENDIX No. VII

Vide Answer to Clause (a) of L.A.Q. No, 8211 Printed at Page 35

Sl. No.	Scheme	No. of houses taken up	Financial pattern in West Godavari District				Financial outlay for taken up houses in West Godavari District				Remarks
			Unit cost	Subsidy	Loan	Beneficiary contribution.	Project cost	Subsidy	Loan	Beneficiary contribution	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)
1.	1982-83										
	R.P.	1165	4000	2000	1750	250/-	46.60	23.30	20.39	2.91	
2.	1983-84										
	S.P.R.	708	3000	3000	..	..	21.24	21.24	..	..	
	R.P.	3913	6000	2750	3000	250/-	234.78	107.61	117.39	9.78	
	U.P.	1026	9000	1000	7700	300/-	92.34	10.26	79.00	3.08	

(1) (2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)
3. 1984-85										
R.P.	5550	6000	2570	3000	250/-	333 00	152.63	166.50	13.87	
U.P.	253	9000	1000	7700	300/-	22.77	2.89	22.25	0.87	
4. 1985-86										
R P.	5186	6000	2750	3000	250/-	311.16	142.62	155.58	12.96	
U.P.	253	9000	1000	7700	300/-	22,77	2.53	19.48	0.76	
5. 1986-87										
S.P.R.	10	4000	3900	..	100/-	0.40	0 39	..	0.01	
R P.	6061	8000	3750	4000	250/-	484.88	227.29	242.44	15.15	
U.P.	360	12000	1000	10700	300/-	43.20	3,60	38.52	1.08	
								Total:	861.55 lakhs	

Efforts are being made for collection of the loan from the beneficiaries.

R.P. Rural Permanent S.P.R. Semi-Permanent Rural U.P. Urban Permanent.

(b) The total amount of loan sonctioned to West Godavari District since 1982-83 to 1986-87 is Rs. 861.55 lakhs. As against the total demand of Rs. 148.33 lakhs fallen due for the recovery sum of Rs. 0.12 lakhs has been recovered as on 30-11-1987.

Weaker Section Housing Scheme at Vizag

76—

8850 Q.—Smt. Rajana Ramani and Smt. V. Saroja :—Will the Minister for Housing be pleased to state :

(a) whether weaker sections housing scheme has been taken up at Visakhapatnam urban area ;

(b) if so, the number of houses constructed so far in the urban area ; and

(c) whether there is any proposal to construct some more houses ?

A.—

(a) Yes, Sir.

(b) (i) Visakhapatnam Urban area 2557 ;

(ii) Other urban areas in Visakhapatnam district 226.

(iii) Steel Plant Rehabilitation Scheme 6991.

(c) Yes, Sir. There is a proposal to construct houses after identification of eligible beneficiaries.

Amount Collection from Beneficiaries

77—

8908 Q.—Sarvasri M. Balakrishna Rao, K. Venkata Rao, and P. Venkataratnam :—Will the Minister for Housing be pleased to state :

(a) the amount collected from the beneficiaries under rural permanent housing programme against 50% subsidy on instalment basis ; and

(b) the steps taken so far to collect the balance amount from the beneficiaries ?

A.—

(a) No amount has been collected from the beneficiaries against 50% subsidy on instalment basis under Rural Permanent Housing Programme. The entire subsidy in the project cost is borne by the Government.

(b) Does not arise.

Urban Housing Scheme

78—

9285 Q.—Sri N. Sreenivasul Reddy :—Will the Minister for Housing be pleased to state :

(a) whether there is any proposal to take up Urban housing for weaker sections at (1) Venkatagiri, (2) Gudur, (3) Kavali, (4) Nellore ; and

(b) if so when they are likely to be taken up and completed?

A.—

(a) Yes, Sir.

(b) The colonies will be taken up on receipt of Project reports conforming to guide-lines of Housing and Urban Development Corporation from District Collector, Nellore. The houses would be completed within 6 to 9 months from the date of grounding.

Entry Tax in Slab System

79—

8745 Q.—Sri M. S. S. Koteswara Rao :—Will the Minister for Commercial Taxes be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the cloth merchants have represented to pay the amount equivalent to entry tax under slab system; and

(b) if so whether their request has been acceded to ?

A.—

(a) Yes, Sir.

(b) Slab system is being provided for in the Entry Tax Act.

Losses by A. P. Mining Corporation

80—

8651 Q.—Sri C. Narsi Reddy :—Will the Minister for Law & Mines be pleased to state :

(a) the loss sustained by the A. P. Mining Corporation till the end of 1986 ; and

(b) whether it is a fact that the Corporation is not in a position to pay salaries to the staff ?

A.—

(a) The Andhra Pradesh Mineral Development Corporation Ltd. (hitherto called as A. P. Mining Corporation Ltd.) incurred a otal loss of Rs. 193.55 lakhs up to 31st March, 1986 and a cumulave loss of Rs. 465.20 lakhs up to 31-3-1987.

(b) In the months of May-August, 1987 there was some delay in the payment of salaries in time.

Shifting of Sessions Court to Vikarabad

81—

8983 Q.—Sri A. Madhava Reddy :—Will the Minister for Law be pleased to state:

(a) whether there is proposal to shift the Additional District and Sessions Judge Court of Ranga Reddy District to Vikarabad ; and

(b) if so, when it is likely to be shifted ?

A.—

(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

Purchase of Maruthi Gypsy Vehicles to S. C. Corporation

82—

8582-Q.—Sarvasri G. S. S. Sivaji, K. Yerrannaidu and S. Venugopalachary :—Will the Minister for Social Welfare be pleased to state :

(a) whether it is a fact that S. C. Corporation has purchased "Maruthi Gypsy" vehicles ; and

(b) if so, the number of vehicles secured so far and the purpose for which they were purchased ?

A.—

(a) Yes Sir, District Scheduled Castes Service Co-operative Society of East Godavari, Guntur, Prakasam, Ranga Reddy District and Srikakulam have purchased "Maruthi Gypsy" vehicles.

(b) Five vehicles have been purchased by the District Scheduled Caste Service Co-operative Societies for implementation of economic support programmes for the benefit of Scheduled Castes,

for proper identification of the beneficiaries, and to over-see the programmes already implemented and to effect the recoveries at the District level.

Abolition of Scholarships

83—

8746-Q.—Sri M.S.S. Koteswara Rao :— Will the Minister for Social Welfare be pleased to state :

(a) whether there is any proposal with the Government to abolish scholarships to the Scheduled Castes students of 1st to 10th classes ;

(b) whether the Government have issued orders to stop the scholarships and if so, the reasons therefor ; and

(c) the number of students who are getting scholarships at present in the State ; the amount paid ; the qualifications required to get the scholarship and the authorities vested with the power to sanction to them ?

A.—

(a) No, Sir.

(b) No, Sir. Does not arise.

(c) About 5,93,465 Scheduled Castes students are getting pre-matric non-residential scholarships during the financial year 1987–88.

An amount of Rs. 295.00 lakhs (Rs. 110.00 lakhs under plan and Rs. 185.00 lakhs under non-plan) has been provided under this scheme for the year 1987–88.

The qualifications required to get the scholarships are, that the students should belong to Scheduled Castes and their parents income should not exceed Rs. 12,000 per annum.

The Deputy Directors of Social Welfare in the Districts are vested with the power to sanction scholarships to Scheduled Castes students in the Districts.

Enhancement of Hostel Allowances

84—

9097-Q.—Sarvasri V. Sreeramulu, V. Jayapal, Ch. Vidyasagar Rao, A. Narendra, B. Bal Reddy and R. Srinivas Reddy :-Will the Minister for Social Welfare be pleased to state:

(a) whether there is any proposal to enhance the hostel allowances to the students of High Schools and Colleges; and

(b) if so, the details thereof?

A.—

(a) Since enhanced Sir.

(b) In G.O.Ms. No. 72, Social Welfare (Q-2) Department dated 25th April 1988 orders were issued enhancing the rates of boarding charges both for pre and post matric students belonging to Scheduled Castes, Scheduled Tribes and Backward Classes from the beginning of the academic year 1988–89 which are as follows :—

Sl.No.	Category	Revised Rates
1.	Hostel Mess charges for High School hostel boarders.	Rs. 120 per month
2.	Mess charges to Students Managed Hostels.	Rs. 170 per month.
	Residential Scholarships for Graduates and under-Graduates residing in attatched hostels.	Rs, 245 per month.
4.	Residential scholarships for post-graduates and professional courses residing in attached hostels and Universities.	Rs. 295 per month.
1.	Cosmetic charges for the boarders residing in Government hostels :	
	(i) Boys	Rs. 10 per month.
	(ii) Girls upto VII Class and upto 11 years of age	Rs. 12 per month.
	(iii) Girls from VIII to X class and above 11 years of age	Rs. 17 per month.

Boppudi L.I. Scheme

85—

3309-Q.—Sarvasri P. Venkatapathi, P. Ramaiah, N. Raghava Reddy and A. Lakshminarayana:—Will the Minister for Minor Irrigation be pleased to state :

(a) the number of proposals received by the Government during last two years to take up Boppudi Lift Irrigation Scheme on Ogeru River in Guntur District ;

(b) whether it is a fact that substantial amount was already paid to the Government by the Cultivators to take up the survey of the above Scheme ;

(c) if so, whether the Survey was completed ; and

(d) if not, why ?

A.—

(a) No such proposals have been received in Government.

(b) The cultivators of Boppudi, Ramachandrapuram, Murikipudi Villages have paid Rs. 16,387 as against Rs. 30,000 worked out towards investigation charges.

(c) Yes, Sir.

(d) Does not arise.

Repairs to tanks due to rains in Kasibugga sub-divisions, Srikakulam District

86—

7875-Q.—Sarvasri Ch. Vidyasagar Rao, A. Narendra, Baddam Bal Reddy, N. Indrasena Reddy and V. Jayapal :—Will the Minister for Minor Irrigation be pleased to state :

(a) whether the farmers of Kasibugga Sub-division of Palasa Mandalam, Srikakulam District have complained that a sum of Rs. 4 lakhs sanctioned for repairs to tanks damaged due to heavy rains in November and December 1986 were not spent on repairs ; and

(b) if so, the action taken thereon ?

A.—

(a) Yes, Sir.

(b) The allegation of misuse of funds is not correct as the works were partly done last year and balance works are taken up this year. They are programmed for completion before June 1988.

Electrification of Harijan wadas

87—

8923-Q.—Sarvasri Ch. Rajeswara Rao, C. Vittal Reddy, V. Narayana Rao, G. Yadagiri Reddy and D. Chinna Mallaiah :—Will the Minister for Power be pleased to state :

(a) the number of Harijanwadas yet to be electrified as on 30-11-1987 ;

(b) the time by which all the Harijanwadas are likely to be electrified ; and

(c) the amount spent Fasli ending 30-6-87 on this account ?

A.—

(a) 6.170 Harijanwadas are yet to be electrified as on 30-11-1987.

(b) All the balance Harijanwadas are likely to be electrified in the Eighth Plan period.

(c) The amount spent as on 30-6-1987 on this account is Rs. 3,802.05 lakhs.

Burning of Pumpsets due to Low Voltage

88—

9001-Q.—Sri C. Narsi Reddy :—Will the Minister for Power be pleased to state :

(a) the number of Electric Motor Pump Sets burnt away for want of voltage in the months of December 1987 and January 1988 ; and

(b) whether there is any proposal to pay compensation to the affected ryots ?

A.—

(a) No specific cases of motor burnt due to low voltage in the month of December 1987 and in January 1988 have come to the notice of A.P. State Electricity Board.

(b) Does not arise.

Statue of Babu Jagjeevan Ram

89—

5982-Q.—Sri K. Adenna:—Will the Minister for Youth Services, Sports be pleased to state:

(a) whether here is any proposal to erect a statue of Babu Jagjeevan Ram, former Deputy Prime Minister of India in the Hyderabad City; and

(b) if so, the details thereof?

A.—

(a) Yes, Sir.

(b) The statue of Babu Jagjeevan Ram was installed at the traffic island near Nizam College, Hyderabad on 12-11-1986.

Sale of Cigarettes in Black Market

90—

8029 Q.—Sri Sajja Chandramouli:—Will the Minister for Youth Services and Sports be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Cigarettes of some brands are being sold in black market for excessive prices;

(b) whether the Stockist or Dealer or retail shop keeper that are responsible for the same; and

(c) whether cigarette packets would come under Packaged Commodities Act of Union Government?

A.—

(a) Yes Sir, Cigarettes of some brands are being sold for excessive prices in the market.

(b) Apart from the Retail Dealers, Manufacturers, Stockists, Wholesale and semi-wholesale Dealers are collectively responsible in one way or other in selling cigarettes at excessive rates.

(c) The cigarette packets would come under the Standards of Weights and Measures (PC) Rules. 1977 provided the cigarette packets are sold in the course of inter-State transaction.

Artisan Complexes for Handloom Weavers

91—

7314-Q.—Sarvasri Sajja Chandramouli and K. Adenna:—Will the Minister for Textiles be pleased to state:

(a) the No. of Handloom Weavers provided with Artisan Complexes or worksheds or Housing Complexes till 31st March, 1987 in Prakasam District; and

(b) whether it is a fact that there is low progress in this direction, if so the reasons therefor?

A.—

(a) The particulars of Handloom Weavers provided with Artisan Complexes or house-sheds or housing complexes till March 1987 in Prakasam District area are as follows :

Sl. No.	Name of the Village.	Name of the complex and No.	Remarks
1.	Epurupalem	House-cum-workshed No. 117	The construction completed during the year 1986-87
2.	Pandillapalli	Artisan Complexes No.27	Construction completed in the year 1986-87.
3.	Thotavari-palem	Artisan Complexes No. 114	Out of 114 houses 42 houses were completed and the remaining 92 houses were constructed up to roof level.
4.	Ethamukkala	Aritisan Complexes No. 25	The scheme was taken up in the year 1986-87 and the construction of house-sheds were completed up to roof level in respect of 16 houses and remaining houses are at various stages above the foundation level.

(b) No, Sir, Due to non-availability of funds as well as problems involved in co-ordination of institutional finance difficulties are being experienced in the implementation of the scheme.

Assistance under Gramodaya scheme

92—

8465-Q.— Sri V. Kesanna:—Will the Minister for Small Scale Industries and Textiles be pleased to state:

(a) the number of persons provided assistance under Gramodaya Scheme during the last two years:

(b) whether it is a fact that the banks are not willing to finance the candidates selected under the said Gramodaya Scheme, and

(c) if so, the steps taken to pursuade the banks to render assistance to all the persons selected under the Scheme?

A.—

(a) 1985-86	..	12311
1986-87	..	10494

(b) No, Sir.

(c) Does not arise.

Mobile Museum Units

93--

2988-Q.—Sri V. Rambhupal Chowdary:—Will the Minister for B.C. Welfare and Tourism be pleased to state:

(a) whether the Archaeological Department had purchased Mobile Museum Units for which an amount of Rs. 4.00 lakhs was sanctioned by the Government ;

(b) if so, when the purchases were made and what are the places the Mobile Museum Units toured: and

(c) if not what happened to the moment sanctioned for the purpose?

A.—

(a) Yes. Purchased at a cost of Rs. 1,12,000 but not Rs. 4.00 lakas.

(b) The purchases were made in the month of March 1976. The Unit was used for exhibitions at the following places:—

1. Special Exhibition at Nellore in September, 1977.
2. Special Exhibition at Rajahmundry, in May 1978.
3. Special Exhibition at Tirupathi in June, 1978.
4. A.P. History Congress held at Vijayawada in August, 1978.
5. At Keesaragutta during Mahasivaratri festivals in 1978 and 1979.
6. At Anantapur in connection with centenary celebrations of Government College, Anantpur in November. 1978.

7. During Godavari Puskarams at Rajamundry in August, 1979.

8. During Indian History Congress held at Osmania University n December, 1978.

9. During Silver Jhbilee Celebrations of Sri Venkateswara University, Tirupathi in September, 1979.

10. During Inter-State Archaeological Special Exbihitions held at Madras from 15-10-79 to 26-10-79; at Madurai from 27-10-79 to 7-11-1979; and at Bombay from 12-12-1979 to 23-12-1979.

11. During Krishna Puskarams at Amaravati from 25-9-80 to 5-10-80.

12. Dnring A.P. History Congress at Kurnool in Deeember 84 to January, 1985.

13. Quli Qutub Shahi Day Function at Golconda Tombs in March 1985.

14. During visit of Her Majesty Queen of England at Golkonda Tombs in November, 1983

15. During South Indian History Congress Sessions held at Osmania University in January, 1986.

16. Participated in Industrial and Agricultural Exhibition held at Kareemnagar from 14–11–1985 to 23–12–1985.

17. During A.P. History Congress Sessions held at Guntur 18th and 19th January, 1986.

18. During Museum Week Celebrations held at V.J. Museum, Vijayawada from 28–1–1986 to 3–2–1986.

Organised Exhibition at Sri Vidya High School, Hyderabad from 16–2–1986 to 18–2–1986 and at Rajahmundry in the last week of February, 1986 and at Cuddapah in March, 1986.

19. Osmania University, Hyderabad 12–6–1986 to 15–6–1986.

20 Government Junior College, Sangareddy, Medak 5–11–86 to 8–11–86.

21. Ramakrishna Memorial College, Nagaram Guntur District 4–1–1987 to 7–1–1987.

22. Directorate, Archeology and Museums, Hyderabad.

23. Sri Hanuman Vyamashala, High School, Sultan Bazar, Hyderabad 4-3-1987.

24. District Library, Adilabad 12-3-1987 to 17-3-1987.

25. Anakapalli, Visakhapatnam District 4-1-1988 to 5-1-1988.

(c) Does not arise.

Vehicles at N.S Dam

94—

4048-Q.—Sri G. Yadagiri Reddy :—Will the Minister for Tourism be pleased to state :

whether it is a fact that the Tourism Department is not running even a single vehicle to show the various places to the hundreds of tourists visiting Nagarjuna Sagar daily ?

A.—

Andhra Pradesh Travel and Tourism Development Corporation Limited has not stationed any vehicle at Nagarjunasagar for use of tourists visiting Nagarjunasagar daily. Earlier, a mini coach was stationed at Nagarjunasagar. This was found to be not financially viable. Hence, the coach was withdrawn. At present the Corporation is operating daily conducted tours from Hyderabad to Nagarjunasagar. Subject to availability of accommodation in the bus, tourists are allowed to utilise these coaches for local sight seeing tourist at Nagarjunasagar.

Tourism Guest House in Pulicat Lake

95—

9269-Q.—Sri N. Srinivasul Reddi :—Will the Minister for Tourism be pleased to state :

(a) whether the Government of India have agreed to provide funds for the construction of Tourism Guest House in Pulicat Lake near Tada in Nellore District ;

(b) whether the District Collector, Nellore has given site for the said Tourism Guest House ; and

(c) when will the work be started and completed ?

A.—

(a) Yes, Sir.

(b) Yes, site measuring 7.47 acres was handed over on 10-7-87.

(c) Formal sanction orders of Government of India for release of funds are awaited. The work will be started by Central Public Works Department as soon as the funds are released.

National Fishermen Welfare Committee

96—

7761-Q.—Sri T.S.L. Naicker :—Will the Minister for Animal Husbandry and Fisheries be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Government of India have asked the State Government to suggest the names of three fishermen from Andhra Pradesh to serve on the 'National Fishermen Welfare Fund Committee' ; and

(b) whether the State Government have sent the names.

A.—

(*a*) Yes Sir.

(b) Yes, Sir.

Erosion of Iddivaripalem Village

97—

8092-Q.—Sarvsri M.V, Krishna Rao, G. Appala Suryanarayana, R.S.D.P A. Narasimha Raju and T Bhadraiah :—Will the Minister for Animal Husbandry and fisheries be pleased to state :

(a) whether it is a fact that Iddivaripalem a Coastal Fishermen village in Ichapuram Constituency is being eroded by Sea Water ; and

(b) if so, the action proposed to be taken to protect the village from erosion of sea ?

A.—

(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

Catamarans and Fishing Boats

98—

8241-Q.—Sarvasri T.S.L, Naiker, M.V.V. Rama Rao, B. Rama Rao and G. Buchaiah Chowdary :—Will the Minister for Animal Husbandry and fisheries be pleased to state :

(a) the number of catamarans and fishing boats available for fishing at present in the State :

(b) whether it is a fact that engines are being supplied at 50% subsidy for the said catamarans and boats ; and

(c) the number of engines supplied so far and the particulars thereof ?

A.—

Name of the Craft (1)	Marine (2)	Inland (3)
1. Catamarans	32,910	222
2. Dugout Canoes	9,267	591
3. Kakinada Navas	5,913	..
4. Masulo Stitched Boats	7,469	..
5. Shoe Dhonies	1,899	..
6. Thermocoal Teppas	..	1,187
Total ..	57,458	2,000

Mechanised Craft

Trawlers (big) ..	138
Trawlers (Small) ..	830
Total ..	968

(b) Yes. Sir

(c) 247 Engines are proposed to be supplied during the year 1987–88 to 247 beneficiaries.

Departmental Fishing Tanks

99—

8273–Q.–Sarvasri V. Venkateswarlu, P. Venkataratnam, G.A Suryanarayana, K. Yerran Naidu, G.S.S. Sivaji, Smt. A. Bhanumathi and Smt. Y. Sita Devi :—Will the Minister for Animal Husbandry and Fisheries be pleased to state :

(a) district-wise number of Departmental fishing tanks in the State at present ;

(b) whether the number of said tanks have been increased during the last 3 years; if so, number of tanks increased;

(c) whether the strength of the fisheries extension staff also increased in proportion to the increase in the fishing tanks; and

(d) if not, the steps taken so far to increase the extension staff?

A.—

(a) There are at present a total number of 24.394 both perennial (6,541) and long seasonal (17.853) suitable for fish culture in Andhra Pradesh :—

Sl.No.	Name of the District.	Number of Tanks Peren-nial.	Long Seasonal.	Total.
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1.	Srikakulam	342	812	1,154
2.	Vizianagaram	1.485	10,326	11,811
3.	Visakhapatnam	181	936	1,117
4.	East Godavari	802	469	1.271
5.	West Godavari	735	141	876
6.	Krishna	1,690	420	2,110
7.	Guntur	180	683	863
8.	Prakasam	10	39	49
9.	Nellore	227	401	628
10.	Kurnool	16	38	54
11.	Anantapur	1	18	19
12.	Cuddapah	5	21	26
13.	Chittoor	90	628	718
14.	Rangareddy	5	175	180
15.	Hyderabad	2	1	3
16.	Nizamabad	156	1,312	1,468
17.	Medak	145	670	815
18.	Mahaboobnagar	9	57	66
19.	Nalgonda	..	20	20
20.	Warangal	61	183	244
21.	Khammam	304	20	324
22.	Karimnagar	53	439	492
23.	Adilabad	42	44	86
	Total	6,541	17,853	24.394

(b) No, Sir.

(c) Does not arise.

(d) Does not arise.

Auctioning of Calves

100—

8897–Q.—Sarvasri K. Yarrannaidu, K. Ram Mohan Rao, G.S.S. Sivaji and T. Jayaprakash :—Will the Minister for Animal Husbandry and fisheries be pleased to state :

(a) whether it is a fact that calves actioned through the Dairy Farms in the State; and

(b) if so, the particulars of the auction during the years 1985-86 1986–87 and 1987–88 till now ?

A.—

(a) Yes, Sir.

(b) The particulars of calves auctioned are given below :

1985–86	188
1986–87	148
1987–88 up to 29-2-1988	163
Total	499

APPENDIX No. I

Vide Answer to Clause (a) of L.A.Q. No. 138 Printed at Page 78

ANNEXURE–A

Number of Industrial Units in Public Sector (Both State and Central Sector)

Year.	Number.	State.	Centre.
1980	38	17	21
1981	39	18	21
1982	40	18	22
1983	42	19	23
1984	43	19	24
1985	43	19	24

APPENDIX No–II

Vide Answer to Clause (b) of L A.Q. No. 138 Printed at Page 78
New Industrial Units in Public Sector in Andhra Pradesh
during 1980–85

Year	No. of Units commissioned	State	Centre	Employment	State	Centre
1980	5	2	3	4,042	730	3,312
1981	1	1	..	440	440	..
1982	1	..	1	901	..	901
1983	2	1	1	122	97	25
1984	1	..	1	497	..	497
1985	..	..	..	..	..	..
	10	4	6	6,002	1,267	4,735

APPENDIX No. III

Vide Answer to Clause (c) of L.A.Q. No. 7531 Printed at Page 82

Revised Common Village Account 2 (Adangal)/ Village Account 3 (Pahani Patrika)

Sl. No.	Survey and Settlement							Source of Irrigation	Irrigable Area	Khata No
	Survey No.	Extent			Nature of Land (whether Patta, Inam or Govt.	Assessment	Classification Dry/ Single Wet Crop/ Double Wet Crop.			
	Sub Division No.	Gross in Acs.	Pot Kharab	Net Area						
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)

Record of Rights			Nature of Occupancy	Name of the Tenant/ Usufructuary Mortgagee	Extent	Rent payable if any in case of Tenancy/ amount raised in case of Mortagage	Cultivation Particulars and Agricultural statistics Land Utilisation			
Name of pattadar	Name of the Occupant	Extent held					Type	Area	Net area shown	Name of the crop
(12)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)	(19)(+)	(20)	(21)(—)	(22)

Cultivation Particulars and Agricultural Statistics							Inspection Notes						
Area			Area Irrigated out of area shown in Col. No. 25 and name of the source	Outturn at the time of harvest	Name of the Mixture	Area under Mixture	Karanam Patwari		Revenue Inspeccor		Other Officers Tahsildar/Dy. Tahsildar		Remarks
Pure	Mixed	Total					1st Crop	2nd Crop	1st Crop	2nd Crop	1st Crop	2nd Crop	
(23)	(24)	(25)	(26)	(27)	(28)	(29)	(30)	(31)	(32)	(33)	(34)	(35)	(36)

(+) Details of Column No. 19 :—

(A) Forest (B) Barren and unculturable Land (C) Land put to non- Agricultural uses (D) Culturable Waste (E) Permanent Pastures and other grazing lands (F) Miscellaneous trees crops and groves not included in the net area shown (G) Current fallows. (H) Other fallow land.

CATEGORY EXTENT

(—) Details of column No. 21—

(i) Cultivated.

APPENDIX No. IV

Vide Answer to L.A.Q. No. 9056. Printed at page 90

Sl. No.	Place.	Sanctioned amount (Rs. in lakhs)
(1)	(2)	(3)
1.	Expansion of Bus Station at Hanumakonda	35.17
2.	2nd floor over Jubilee Bus Station, Picket	26.41
3.	Bus Station at Jagtiyal	29.82
4.	Bus Station at Bellampalli	20.04
5.	Expansion of Bus Station at Tirupathi ground floor	22.26
6.	Expansion of Bus Station in first floor	20.16
7.	First Floor over Bus Station at Nellore	19.99
8.	First Floor over Bus Station at Ongole for crew rest rooms and offices	20.78
9.	Expansion of Bus Station at Nirmal	7.09
10.	Temporary Bus Station at Chittoor	12.59
11.	First Floor over Bus Station at Srikalahasti	9.13
12.	First Floor over Bus Station at Chilakaluripet	12.73
13.	Expansion of Bus Station at Bhadrachalam	9.25
14.	Expansion of Bus Station at Suryapet	12.67
15.	Expansion of Bus Station at Kota	7.98
16.	Bus Station at Bheemunipatnam	9.87
17.	First Floor over Bus Station at Warangal	12.03
18.	First Floor and 2nd Floor over City Bus Shelters at Warangal	13.27
19.	First Floor and 2nd Floor over Bus Station at NarasaraOpet	11.62
20.	Expansion of Bus Station at Nalgonda	11.50
21.	Bus Station at Kalyandurg	14.39
22.	Bus Station at Markapur	8.20
23.	Bus Station at Luxettipet	10.21
24.	Bus Station at Parchur	14.42

(1)	(2)	(3)
25.	Bus Station at Railway, Kodur	18.60
26.	Expansion of Bus Station at Srikakulam	15.38
27.	Bus Station at Jannaram	4.99
28.	Bus Station at Siddavaram	1 94
29.	Bus Station at Lakkireddypalli	8.56
30.	Filling and Levelling the site for the Bus Station at Vayalapadu	4.88
31.	Expansion of Bus Station at Achampet	4.74
32.	Bus Station at Rangampet	1.30
33.	Expansion of waiting hall at Narasaraopet Bus Station	4.65
34	First Floor over Bus Station at Hindupur for providing crew rest rooms	4.74
35.	Extension of waiting hall at Amalapuram Bus Station	2 47
36.	First Floor over Bus Station at Mantralayam for crew rest rooms	4.66
37.	Expansion of Bus Station at Thorrur	4.96
38.	First Floor over Bus Station at Adoni for crew rest rooms	2 00
39.	Expansion of Bus Station at Gurajala	4.78
40.	Expansion of Bus Station at Venkatagiri	3.65
	Total	463.88

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ప్రశ్నలు-సమాధానములు ముగిసినవి.

సభా కార్యక్రమము

శ్రీ. జనార్ధన రెడ్డి:— జంట నగరాల ప్రజలకు మంచి నీటి కొరతతో ఎంతో ఇబ్బందిగా వున్నది. ఇంతకు ముందు మేము బయటా, అసెంబ్లీలోనూ కూడా కృష్ణానది నుంచి మంచినీళ్ళు తీసుకురావాలని చెప్పడం ముఖ్యమంత్రిగారు అపోజిషన్ లీడర్సుతో మాట్లాడి నిర్ణయం తీసుకుంటామని చెప్పడం జరిగింది. కాని ఇప్పటివరకు ఏమీ నిర్ణయం జరగలేదు. రోజు విడిచి రోజు నీళ్ళతో ప్రజలు చాల ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. కాబట్టి అధ్యక్షా, దీని విషయంలో మీరు ఇంటర్ ఫియర్ అయి స్టేటుమెంటు చేయించాలని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ఈ రోజు ముఖ్యమంత్రిగారు దీనిమీద డిటేల్డు స్టేటుమెంటు ఇస్తారు.

శ్రీ ఇ. బాల్ రెడ్డి (కారవాన్):— కరీంనగర్ జిల్లాలో గోదావరి ఖని టు టౌన్‌లో పనిచేసే సబ్ ఇన్స్‌పెక్టర్ అతని కుమారుడు తప్పిపోతే ఇంతవరకు ప్రభుత్వం పట్టించుకోలేదు. ఆ విషయంలో ఏమి తెలుసుకోలేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:— మీరు ప్రశ్న పంపండి. మీరువచ్చి నాతో మాట్లాడండి.

శ్రీ సి. హెచ్. విద్యాసాగర్ రావు — ఒక సబ్ ఇన్‌స్పెక్టరు అతని కుమారుడు కొన్ని నెలలనుంచి కనపడడంలేదు. దీనిమీద మంత్రిగారు ఒక స్టేటుమెంటు చేస్తే బాగుంటుంది.

Mr, Speaker:—will take necessary steps to get answer. He may make state ent tomorrow.

నాయని నరసింహ రెడ్డి నిన్న పాలవంచలో మా జనతా పార్టీ ఖమ్మం జిల్లా జనరల్ సెక్రటరీ సత్యనారాయణరెడ్డిని, కొత్తగూడెంలో జిల్లా కన్వీనర్ అనంతరాములును అశోకన్ అనే సర్కిల్ ఇన్‌స్పెక్టరు, రంగయ్య అనే సబ్ ఇన్‌స్పెక్టర్లు అరెస్టు చేసి ముంకపల్లి పోలీసు స్టేషనుకు తీసుకుపోయి రాత్రి అంతా చితక కొట్టారు. నాకు రాత్రి ట్రంక్ కాల్ వచ్చింది. మా జనతా పార్టీ కార్యకర్తలను ఎలా ఏ గ కొట్టడం రెండవసారి. ఖమ్మం జిల్లాలో యిదే విధంగా చేసారని పోయినసారి శాసనసభలలో కూడా చెప్పడం జరిగింది.

మిస్టర్ స్పీకర్:— సభ్యులు దానికి నోటీసు యివ్వండి. దానిమీద నేను డైరక్షన్ యిస్తాను.

శ్రీ నాయని నరసింహారెడ్డి: — అక్కడ మా కార్యకర్తలను పోలీసు స్టేషన్‌లో పెట్టి టార్చర్ చేస్తున్నారు. ఈ విషయంలో మంత్రిగారు తక్షణం చర్య తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. విజేంద్ర: - అధ్యక్షా, 23 వ తేదీ ఉదయం న్యూస్ పేపరులో పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలోని ఒక పోలీస్ విభాగంలో ఒక వార్తను ప్రాసిక్యూషన్ మంత్రిగారికి వ్యతిరేకంగా యీ సభలో ప్రస్తావించినట్లు ఒక అభిప్రాయము వ్యక్తము చేశారు. దాని విషయంలో నే ఒక ప్రివిలేజ్ మోషన్ యిచ్చాను.

Mr. Speaker:— That I will take into consideration and necessary orders will be passed. The Minister may make Statement tomorrow.

శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి (కోవూరు):— అధ్యక్షా, ఈ సభా కార్యక్రమం క్రింద నేను ఒక నోటీసు యిచ్చాను. దానిని యీ సభవారు ఆమోదించాలని కోరుతున్నాను.

తీర్మానము :

—ఇన్‌సాట్ 1-సి ని జయప్రదముగ ప్రయోగించుట గురించి.

Sri Nallapureddi Srinivasul Reddy :—Sir, I beg to move :

"Andhra Pradesh Legislative Assembly congratulates the Prime Minister of India, Government of India, Indian Scientists and Technocrats; and all concerned, for having successfully, launched the INSAT 1—C."

Mr. Speaker :—Motion moved.

The question is :

Andhra Pradesh Legislative Assembly congratulates the Prime Minister of India, Government of India, Indian Scientists and Technocrats and all concerned for having, successfully, launched the INSAT 1–C."

The motion was adopted unanimously.

ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువచ్చిన అత్యవసర ప్రజా ప్రాముఖ్యంగల విషయం
నక్సలైట్లు మరియు తీవ్రవాదుల గురించి

హోం శాఖా మంత్రి (శ్రీ కె. శివప్రసాదరావు) :— అధ్యక్ష మహాశయా, యిటీవల కాలంలో తీవ్రవాదులు ప్రభుత్వ ఆస్తులకు ప్రయివేటు ఆస్తులకు దహనకాండ రూపంలో నష్టం కలిగించిన విషయ వాస్తవం. అది కూడా అంతకు ముందు యీ తీవ్రవాదులు చేసిన సంఘటనల సంఖ్యకన్నా ఇటీవల జరిగినవి ఎక్కువ సంఖ్య అని మనవిచేస్తున్నాను. అది కూడా వాస్తవాలు పరిశీలిస్తే తీవ్రవాదులు ఒకరకమైన డిస్పరేట్ పరిస్థితిలో యిలాంటి కార్యక్రమాలు చేస్తున్నారని మనవి చేస్తున్నాను. మ వారు చేసేటటువంటి హింసాకాండ, దౌర్జన్యకాండలు దృష్టిలో పెట్టుకొని ప్రభుత్వం కఠిన చర్యలు తీసుకుంటున్నప్పుడు వారికి ఉన్న కార్యకర్తలకు మొరేల్ ధీమా పెంచేందుకు యిలాంటి కార్యక్రమాలను పాల్పడుతున్నారని మన

చేస్తున్నాను. ముఖ్యంగా యిటీవల మే నెల రెండవ వారంలో జరిగిన సాయుధ సంఘటనలో నక్సలైటు దగ్గు రామలింగం అనేటటువంటి వ్యక్తి వరంగల్‌లో చనిపోవడం జరిగింది. అలాగే ఒకటి రెండు రోజుల తరువాత 14-5-1983న గోదావరిఖనిలో జరిగిన సంఘటనలో సాయుధ పోరాటంలో మేకల నర్సయ్య అనే తీవ్రవాది కూడా మరణించడం జరిగింది. అటువంటప్పుడు వారికి జరిగిన నష్టపరిహారానికిగాను యీ కార్యక్రమాలు చేయడం జరిగిందని మనవి చేస్తున్నాను. ఎక్కడో పట్టణాలకు, గ్రామాలకు దూరంగా విసిరివేయబడిన మైక్రో స్టేషన్సు, రైల్వే స్టేషన్సు మీద, ప్రయాణం చేస్తున్న బస్సులు, లారీల మీద దాడిచేయడం జరిగింది. వాటి పూర్తి వివరాలు కావాలంటే గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేయ గలనని మనవి చేస్తున్నాను. ఇదే విధంగా గతములో యీ ప్రభుత్వంకరంగా చేసిన చర్యల ద్వారా హైదరాబాదు పట్టణంలో ఒక ప్రముఖమైన డెన్‌ను కూడా కనుగొనడం జరిగింది. దానిలో లక్షలాది రూపాయలు, బాంబులు, రివాల్వర్సును కనుగొని వాటిని సీజ్ చేయడం జరిగింది. అందులో ముగ్గురును అరెస్టు చేయడం జరిగింది. ఇదే విధంగా బెంగుళూరు బళ్ళారిలో స్థావరాలను పట్టుకోవడం కోసం ప్రత్యేకమైన పోలీసు దళాలను పంపడం జరిగింది. అక్కడ యీ తీవ్రవాదులు కార్యక్రమాలు జరిగినట్లు కనుగొనడం జరిగింది. అట్లాగే తూర్పుగోదావరి జిల్లాలో సామర్లకోటలో కూడా దీనికి సంబంధించిన మారణాయుధాలు తయారు చేసే ఫ్యాక్టరీని కూడా కనుగొనడం జరిగింది. ఈ విధంగా అరెస్టులు చేయడంవల్ల సాయుధ సంఘటనలలో చాలామంది మరణించడంవల్ల తీవ్రవాదులు యిటువంటి కార్యక్రమాలకు పాల్పడుతున్నారని మనవిచేస్తున్నాను. ఇలా జరుగుతున్న సమయంలో తీవ్రవాదులలో కొంత విభేదాలు కూడా వచ్చి కొంతమంది ప్రభుత్వానికి సరండర్ కావడం కూడా జరుగుతోంది. వీటన్నింటిని దృష్టిలో పెట్టుకున్నపుడు యిలాంటి కార్యక్రమాలు జరగడం తాత్కాలికంగా ప్రభుత్వాన్ని భయపెట్టడం కోసం తప్ప వారు స్ట్రాంగ్‌గా ఉండి చేస్తున్నారని అనుకోవడానికి లేరని మనవిచేస్తున్నారు. ఈ సమస్యను అంతం చేయడానికి ప్రభుత్వం తీవ్రంగా లేదని వారు బలంగా కృషి చేస్తున్నదని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. రాంభూపాల్ చౌదరి (కర్నూలు) :— అధ్యక్షా, మంత్రిగారు తీవ్రవాదుల సమస్యను అంగీకరించారు. కాని రీసెంటుగా యీ తీవ్రవాదులు ఎక్కువ అయినారు. నేను మంత్రిగారిని నాలుగు క్లారిఫికేషన్స్ అడుగుతున్నాను. మిత్రి సదస్సులు నిర్వహించారు. ఈ తీవ్రవాదులు ఎక్కువ ఉండే ప్రాంతాలలో యీ మిత్రి సదస్సులు నిర్వహించారా? నిర్వహిస్తే అక్కడ ప్రజలు చెప్పిన సమస్యలు ఏమిటి? వాటికి పరిష్కార మార్గాలు ఏమిటి? అంతేకాకుండా యీ నక్సలైట్సు సమస్య పొలిటికల్, ఎకనామిక్ యిష్యుగా భావించి వాటిని సాల్వ్ చేయడానికి చూస్తారా? ఎందుకంటే యిందులో చాలామంది ఇంజనీర్లు, డాక్టర్లు, పోస్టుగ్రాడ్యుయేట్స్ చదువుకొనినవారుగా ఉన్నారు కాబట్టి వారి విషయం ఆలోచించారా? తరువాత యీ తీవ్రవాదులను అరికట్టడమనేది స్టేటు, సెంట్రలు గవర్నమెంటు వారి సమాన బాధ్యత కాబట్టి సెంట్రల్ గవర్నమెంటును

అసిస్టెన్సు అడిగారా? సెంట్రల్ గవర్నమెంటునుంచి ఎలాంటి అసిస్టెన్సు లభిస్తున్నది? తరువాత మన ముఖ్యమంత్రిగారు నక్సలైట్సును చర్చలకు అహ్వానిస్తామన్నారు. తరువాత మంత్రిగారు యీ నక్సలైట్సుకు క్షమాభిక్ష ప్రసాదిస్తామన్నారు. ఇలాంటి ప్రొపోజల్ నక్సలైట్సునుంచి వచ్చిందా? లేక యూనిలేటరల్‌గా మంత్రిగారు డెసిషన్ తీసుకొని ప్రకటించారా అనే వివరాలు ప్రకటించాలని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. శివప్రసాదరావు:— గౌరవసభ్యులు ప్రస్తావించిన మిత్ర సదస్సుల విషయంలో తీవ్రవాదులు ఎక్కువగా ఉన్న నిజామాబాదు, ఖమ్మం, మెదక్ జిల్లాలో యీ మిత్ర సదస్సులు నిర్వహించడం జరిగింది. అక్కడి ప్రజలు చెప్పిన విషయాలు ఏమిటంటే తీవ్రవాదుల కార్యక్రమాలవల్ల వారు యిబ్బందులు పడుతున్నారు తప్ప తీవ్రవాదులతో కలవడానికి వారు అంగీకరించడంలేదు. గౌరవసభ్యులు తీవ్రవాదులలో చదువుకున్నవారు ఎక్కువ ఉన్నారని అన్నారు. ఇదివరకటి రోజులలో సిద్ధాంతాలకోసం చదువుకున్నవారు అందులో చేరడం వాస్తవమే. ఒక ఆశయం కోసం వారు ఆ విధంగా చేసారు. కాని కార్యక్రమేదా అది జరగడంలేదు. చదువుకున్నవారు అంతా జీవన స్రవంతిలో కలుస్తామని అంటున్నారు. తరువాత సెంట్రల్ అసిస్టెంట్స్ విషయంలో కేంద్ర హోం శాఖామంత్రిగారితో చర్చించాము. రాష్ట్రంలో యీ తీవ్రవాదులను అరికట్ట డానికి 10 కంపెనీల సి. ఆర్. పి. కావాలని కోరడం జరిగింది. ఇప్పటికే 5 కంపెనీలను పంపించారు. ఇంకా 5 కంపెనీలు పంపడంకోసం రిమైండ్ చేసాము. అదేవిధంగా వాహనాలు, వైర్‌లెస్ సెట్లు, కావాలని కూడా వారికి తెలియు జేశాము. తప్పకుండా ఇస్తామని వారు హామీ ఇచ్చారు. అట్లాగే గౌరవ సభ్యులు క్షమాభిక్ష గురించి అడిగారు. ఎవరయినాసరే వారి జీవన పంథా మార్చుకొని, వారు చేసిన నేరాలను ఒప్పుకొని ప్రభుత్వం వద్దకు వచ్చి క్షమాభిక్ష అడిగితే తప్పకుండా జీవన స్రవంతిలో కలిసే అవకాశం వారికి కల్పిస్తాము తప్ప ప్రత్యేకంగా వారిని ఆహ్వానించే ప్రసక్తిలేదు. వారు చేసిన నేరాలను పరిగణన లోకి తీసుకోవడం జరుగుతుంది. కేవలం వారిని ఏకపక్షంగా క్షమించడం జరగదు. వారి క్రిమినల్ రికార్డును వెరిఫైచేశాకే క్షమాభిక్ష ఇవ్వడం జరుగు తుందని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ నాయిని నరసింహారెడ్డి (ముషీరాబాద్):— ముఖ్యమంత్రిగారేమో సంప్రదింపులు చేస్తామంటున్నారు. హోం మంత్రిగారేమో మేము మాట్లాడే ప్రశ్న లేదంటున్నారు. వారి స్టేట్‌మెంట్స్ కాంట్రడిక్టరిగా ఉన్నాయి. క్లారిఫై కావాలి.

మిస్టర్ స్పీకర్:— మీకు అన్ని సమాధానాలు ఇప్పిస్తాను.

శ్రీ యం. ఓంకార్:— కాల్ ఎటెన్షన్ అయిపోయింది. కాని సమస్యేమో చాలా తీవ్రమైనది. మన నిబంధనల ప్రకారం నోటీసులో పేర్లు ఉన్నవారే మాట్లాడాలి. పైగా ఇవి ప్రశ్నలు, జవాబులతో అయ్యేట్లులేదు. దయచేసి

[illegible] ప్రముఖ [illegible] ఉద్యమకారుల హత్యలు.
నక్సలైట్లు మరియు [illegible] వాదుల [illegible] హింస.

దీనిపై రెండు గంటల కాలం [illegible] సమయం [illegible] ఉంచాలి లేదా ఈ సమక్షంలో [illegible] చర్చ జరిగితే [illegible] ఉంటుంది. దీనిని ఫలప్రదంగా చర్చించడానికి అవకాశం ఇవ్వాలని [illegible] కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:— [illegible] ముఖ్యమంత్రిగారితో కన్సల్టుచేసి తగిన చర్య తీసుకుంటాను.

శ్రీ సి.హెచ్. విద్యాసాగర్‌రావు:— గౌరవ సభ్యులు [illegible] చౌదరి [illegible] చెప్పినట్లు [illegible] నక్సలైట్ల సమస్యను చాలా సంవత్సరాలుగా ఎదుర్కొంటున్నాం. [illegible] శాంతి భద్రతల పరిస్థితిలో ముడిపడివున్న సమస్య [illegible] వాస్తవమే. మనం ప్రజాస్వామ్యాన్ని నమ్ముతున్నాం, ప్రజాస్వామ్యం [illegible] ప్రజల సమస్యలు పరిష్కారమవుతాయనీ, అన్ని రంగాలలో అభివృద్ధి సాధిస్తామనీ చెప్పుకొంటున్నాం కాబట్టి ఈ నక్సలైట్ల ఉద్యమాన్ని టాకిల్ చేయవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వంపై ఉంది. కాని ఒక్క విషయం చెప్పకతప్పదు. శాంతిభద్రతల పరిరక్షణలో, ప్రభుత్వం ఆస్తులకు నష్టం వాటిల్లకుండా కాపాడడంలో ప్రభుత్వం పూర్తిగా విఫలమైంది. ఈ మధ్యన చూస్తున్నాం, రోజుకు రెండు మూడు ఆర్.టి.సి. బస్సులు కాలి పోతున్నాయి. దీనిని ఏ విధంగా అంకతదామన్న ఆలోచన ప్రభుత్వానికి లేదు. ఈ విధంగా జరుగుతూపోతే రేపు రోడ్ ట్రాన్స్‌పోర్టు కార్పొరేషన్ బస్సులు మిగలకుండా పోయే పరిస్థితి రావచ్చు. ఈ సమస్యను ఎలా పరిష్కరించాలి? కేవలం తెలుగు దేశం పార్టీ వారో ఒక పోలీసువాళ్లో ఈ సమస్యను పరిష్కారం చేస్తారని అనుకోవడం పొరపాటు. కేవలం మిలటరీవాళ్లనే కవాతు చేయించి ఈ సమస్యను పరిష్కారం చేయలేము. ముఖ్యమంత్రిగారు అన్ని పార్టీలవారిని కాన్ఫరెన్సుకు పిలుచుకొని విస్తృతమైన చర్చలు జరిపి ఈ సమస్య పరిష్కారానికి మార్గం కనుగొనవలసిన అవసరం ఉంది. విద్యార్థి పరిషత్‌కు చెందిన విద్యార్థి జయానంద్ హైదరాబాదు నడిబొడ్డులో చనిపోతే, వరంగల్‌లో కోదండరామిరెడ్డిగారు చనిపోతే ఎలాంటి అరెస్టులు జరగలేదు. అసలు దీనికి ఎవరు బాధ్యులు అన్న ఆలోచన కూడా ప్రభుత్వానికి లేదు. ఇంటలిజెన్స్‌వారు బాధ్యత తీసుకొని ప్రయత్నం చేస్తున్నారు కాని ప్రభుత్వంలో ఏదో లోపం స్పష్టంగా కనపడుతున్నది. ఒక వ్యక్తి చంపబడితే అతనిని చంపినవాళ్లు పత్రికలలో ప్రకటన చేసేవరకూ చంపినవాళ్లు ఎవరో పోలీసువారికి తెలియదు. ఈనాడు భీమ్లా పోలీసు కస్టడీనుంచి తప్పించుకుపోయి రాష్ట్రంలో భీభత్సం సృష్టిస్తోంటే అతను ఏ పార్టీకి చెందినవాడన్న విషయంలో ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక మాట మాట్లాడుతున్నారు, హోం మినిష్టరుగారు ఒక మాట మాట్లాడుతున్నారు, డి. ఐ. జి. ఇంకో మాట మాట్లాడుతున్నారు. ఈ రకంగా బహిరంగంగా స్టేట్‌మెంట్లు ఇవ్వకుండా వీళ్ళ పనులు వీళ్ళు సరిగా చేసుకపోతే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఇక చర్చల సంగతి వచ్చినప్పుడు ప్రజాస్వామ్యాన్ని నమ్మే పైలా వాసుదేవరావు వర్గం వారు మేము చర్చలకు సిద్ధంగా వున్నాము కాని

ఎన్కౌంటర్లు జరపడంలేదని స్పష్టం చేశారు. చర్చలు జరపడానికి ఒక సెషన్ ముందుకు వస్తే వారిని ఇన్‌ఫార్మెంట్స్‌గా చిత్రీకరించారు. స్పష్టంగా ప్రకటించి చేశారు. దానిపై దుమారం కూడా చెలరేగింది. నక్సలైట్లతో చర్చలు జరపేముందు మంత్రిగారు, సంబంధిత పోలీసు అధికారులు ఇలా పేపర్లలో ప్రకటనలు ఇవ్వడం వల్ల అసలు నక్సలైట్లకు ఇన్‌ఫార్మెంట్స్ ఎవరు అంటే హోం డిపార్టుమెంట్ వారే ప్రధానమైన ఇన్‌ఫార్మెంట్స్ అన్న అనుమానం ప్రజలకు వస్తోంది. ఫలితంగా ప్రభుత్వం శాంతిభద్రతలను పరిరక్షిస్తుందన్న నమ్మకం పోతోంది. అందువల్ల ముఖ్యమంత్రిగారు రాజకీయ పార్టీలవారితోనే కాకుండా పత్రికా సంపాదకులు, సివిల్ లిబర్టీస్ ఆర్గనైజేషన్ వంటి ఆర్గనైజేషన్స్‌తో విస్తృతమైన చర్చలు జరిపి వారి సూచనలను పరిగణనలోకి తీసుకొని సమస్యను ఎలా టాకిల్ చేయాలన్నది ఆలోచించాలేగాని కేవలం గంభీరమైన స్టేట్ మెంట్స్ వల్ల, కవాతు ప్రదర్శనలవల్ల, వారి అణచి వేసేందుకు చేసే ప్రయత్నాలవల్ల ఈ సమస్య పరిష్కారమవుతుందనుకోవడం పొరపాటు. నక్సలైట్లు డిస్పరేట్‌గా ఉన్నారని హోం మంత్రిగారు చెప్తున్నారు. డిస్పరేట్ అనేది ఎంతవరకు వుంటుంది? కొన్ని నెలలవరకు వుంటుంది. అసలు నక్సలైట్లు డిస్పరేట్‌గా వున్నారో లేక పోలీసువారే డిస్పరేట్‌గా ఉన్నారో అర్థంకాని పరిస్థితి. కేవలం మంత్రిగారు ఇది నిర్ణయించేయడం కాదు. ఈ సమస్యను శాశ్వతంగా పరిష్కరించాలంటే చాలా టైం పడుతుంది. సుదీర్ఘమైన చర్చల ద్వారా, చక్కటి ప్రణాళికలు, కార్యక్రమాలు అమలు చేయడం ద్వారా శాంతిభద్రతల పరిరక్షించే కార్యక్రమానికి పూనుకోవలసిన అవసరం ఉంది. అందువల్ల నేను హోం మినిష్టరుగారి ద్వారా ఎక్కువగా మీతో మనవిచేసేది ఏమిటంటే మీరు స్వయంగా ముఖ్యమంత్రిగారితో చర్చించి అన్ని పార్టీలవారితో ప్రతి జిల్లాలోనూ సదస్సులు నిర్వహించి దీనికి పరిష్కార మార్గాన్ని కనుగొనాలని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. శివప్రసాదరావు :— అధ్యక్షా, ఈ సమస్యను కేవలం లా అండ్ ఆర్డర్ సమస్యగా కాదు. సోషియో-ఎకనమిక్ ప్రాబ్లమ్ అనికూడా గుర్తించడం జరిగింది. అందువల్ల కేవలం అరెస్టులు చేయడం, చంపడంవల్ల ఇది పరిష్కారం కాదు. అందుకు పోలీస్, నాన్‌పోలీస్ మెజర్స్ తీసుకొంటున్నాం. నాన్ పోలీస్ మెజర్స్ విషయానికి వస్తే ట్రైబల్ ఏరియాలో వున్న వారికైగాని లేక పూర్ అండ్ నెగ్లెక్టెడ్ పీపుల్‌నుగానీ పైకి తేవడానికి అనేక సంక్షేమ కార్యక్రమాలు అమలు చేయడానికి శ్రద్ధ వహిస్తున్నాము. అదే విధంగా పోలీస్ చర్య విషయానికివస్తే ఎఫెక్టెడ్ డిస్ట్రిక్టును ఐడెంటిఫై చేయడం జరిగింది. ఒక్కడ కొత్తగా పోలీస్ స్టేషన్లు ఏర్పాటు చేయడం, ప్రస్తుతం వున్న పోలీసు స్టేషన్లలో బలగాన్ని పెంచడం, వారికి కావలసిన వాహనాలను, వైర్‌లెస్ సెట్స్‌ను ఇవ్వడం జరిగింది. వీటికై దాదాపు 2½ కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు

చేయడం జరిగింది. ఇక గౌరవ సభ్యులు నరసింహారెడ్డిగారికి మనవి చేస్తున్నాను [illegible] ఇచ్చిన స్టేట్ మెంట్ కు, మేము ఇచ్చినదానిలో [illegible] ప్రాయం లేదని మనవి చేస్తున్నాను. మీరు చర్చలకు రండి [illegible] ఆహ్వానించడం [illegible] కాదని నా భావన. వారు [illegible] కొన్ని [illegible] సావంగా కలవాలనే ఉద్దేశం వుంటే వారితో చర్చలు [illegible] సిద్ధంగా ఉన్నాము. అంతేకాని మీరు రండి అని ప్రభుత్వ [illegible] పదే పదే ఆహ్వానించడానికి సిద్ధంగా లేమని మనవి చేస్తున్నాను.

ఇక విద్యాసాగర్ రావుగారు పి. పి. గ్రూపు గురించి చెప్పారు. వారితో ప్రాథమిక చర్చలు జరపడం జరిగింది. తరువాత విస్తృతమైన స్థాయిలో చర్చలు జరుపుదామన్న అవగాహనకు వచ్చాక ఆ చర్చలను అంతటితో ముగించామని మనవిచేస్తున్నాను. ఇక ఆల్ పార్టీ మీటింగ్స్ గురించి గత సమావేశంలో మనవి చేశాను. వివిధ జిల్లాలలోని అనేక స్థలాలలో ఆల్ పార్టీ మీటింగ్స్ ఏర్పాటు చేస్తే బాగుంటుందని చెప్పడం జరిగింది. కాని కొందరు గౌరవ సభ్యులు దానిని సమర్థించకపోవడం వల్ల అది కార్యరూపం దాల్చలేదు. వివిధ జిల్లాలలో అఖిలపక్ష సమావేశాలు ఏర్పాటు చేయడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాము. ఇక జయానంద్, కోదండరామిరెడ్డిల హత్యల గురించి విద్యాసాగరరావుగారు చెప్పారు. జయానంద్ హత్యకేసులో ముద్దాయిలను జీడిమెట్లలో అరెస్టు చేయడం జరిగింది. ఇక భీమ్లా ఇన్సిడెంట్ గురించి కూడా చెప్పాను. దీనిలో ఏ మాత్రం భేదాభిప్రాయం లేదు. పోలీసు కంట్రోల్ రూం నుంచి తప్పించుకు పోయిన భీమ్లాకు నక్సలైట్లతో ఏమాత్రం సంబంధంలేదు.

భీమ్లాను యాంటీ సోషల్ ఎలిమెంట్ గా గుర్తిస్తున్నాము, అతన్ని అరెస్టు చేయడానికి ప్రభుత్వ పరంగా పూర్తి చర్యలను గైకొనడం జరిగింది. పైలా వాసుదేవరావు గ్రూపు చర్చలకు వచ్చినప్పుడు మేము వారి అభిప్రాయాలను తెలుసుకోవడం జరిగింది. కొన్ని విషయాల వ్యక్తీకరణలో అభిప్రాయ భేదాలు వచ్చాయి. మా అభిప్రాయం అప్పుడూ, యిప్పుడూ కూడా స్పష్టంగానే వుంది

శ్రీ వి. శ్రీరాములు :—అధ్యక్షా, కోదండరామిరెడ్డి హత్య విషయంలో మంత్రిగారి నుండి సమాధానం రాలేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— శ్రీరాములు గారూ, సమస్య ప్రాధాన్యతను గుర్తించండి. ఇంపార్టెంట్ ప్రాబ్లమ్స్ అన్నింటినీ మీరు డైల్యూట్ చేస్తున్నారు. రూల్స్, మీకూ, మాకూ తెలుసు. మధ్యలో యింటర్ వీన్ కాకండి.

శ్రీ వి. శ్రీరాములు :— అధ్యక్షా, సమస్య ప్రాముఖ్యతను బట్టి మధ్యలో యింటర్ వీన్ కావచ్చు.

శ్రీ సి.హెచ్. విద్యాసాగరరావు :— అధ్యక్షా, కోదండరామిరెడ్డి హత్య విషయంలో [illegible] రామిరెడ్డి హత్య విషయం కూడా నేను [illegible] వరకయినా అరెస్టు చేయడం జరిగిందా? ఏమి చర్యలు తీసుకున్నారు? చర్యలు ఏవీ తీసుకోనట్లుంది [illegible] ప్రజలు [illegible] వారికి [illegible]

(శ్రీ వి. శ్రీరాములు [illegible])

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఇది ముఖ్యమైన [illegible], ఉందరికీ అవకాశం కలిగే విధంగా నేను చూస్తుంటాను.

శ్రీ సి.హెచ్. విద్యాసాగరరావు :— ఒక హత్య జరిగినప్పుడు, దాని విషయంలో ఏ చర్యలు తీసుకుంటారు లేనిదీ [illegible] కదా.

Mr. Speaker :—I have listened to you. We are going to have a bigger meeting in the Assembly [illegible] confidence. We will decide about that time. I will [illegible] consider other issues now itself. Certain things are there and [illegible] for my decision మీరు చెప్పిందే వాస్తవం అను ఉంటే, ఉలాగే నేను [illegible] అవుతాను. అందులో కొన్ని విషయాలు వున్నాయి. మీకు [illegible] ఎంత యింటరెస్టు వుందో, మాకూ అంతే వుంది.

శ్రీ వి. శ్రీరాములు :—అధ్యక్షా, మేము [illegible] స్పెసిఫిక్ పాయింట్ గురించి అడిగాము, అంతే.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— శ్రీరాములు గారూ, మీరు కూర్చోండి. మీకే ఎక్కువ రెస్పాన్సిబిలిటీ వున్నది అన్నట్లు, [illegible] ఒక వ్యక్తి ప్రశ్నను అడిగినప్పుడు, [illegible] రాజట్టే [illegible]

శ్రీ వి. శ్రీరాములు :— అధ్యక్షా, ఇది నా నియోజకవర్గానికి సంబంధించింది. కనుక నేను జోక్యం కల్గించుకోవడం జరిగింది

Mr. Speaker :—Then, you should have taken that opportunity instead of Shri Ch. Vidyasagar Rao.

శ్రీ కె. శివప్రసాదరావు —అధ్యక్షా, ముద్దాయిలను అరెస్టు చేయటానికి కృషిచేస్తున్నాము. త్వరలో అరెస్టు చేస్తాము.

శ్రీ జి. బుచ్చయ్య చౌదరి (రాజమండ్రి) :— అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో నక్సలైట్ల సమస్య తీవ్రంగా వుందన్న విషయం మనందరికీ తెలుసు. ఈ సందర్భంగా కొన్ని విషయాలను మీ దృష్టికి తీసుకురావలసిన అవసరం వున్నది. గిరిజన ప్రాంతాల అభివృద్ధికై కేటాయిస్తున్న నిధులు ఖర్చు చేయడంలో

నక్సలైట్స్ ప్రాబల్యం వలన ఖర్చు చేయడం జరుగకుండా, నిధులు అలాగే వుండిపోతున్నాయి. ఏ పేద ప్రజానీక కోసం, గిరిజన కోసం ఖర్చు చేయడం కోసం కేటాయించబడ్డాయో, వాటికి అడ్డు తగలడంవల్ల పెద్ద మొత్తాలను కంట్రాక్టర్ల వద్ద నుండి, అధికారులవద్ద నుండి వసూలు చేసే విధానం వల్ల, ఎక్కడి పనులు అక్కడే ఆగిపోతున్నాయి కేంద్ర కమిటీ కూడా ఈ విషయం ఒప్పుకుంది. అయినప్పటికీ గిరిజన ప్రాంతాలలో సంక్షేమ కార్యక్రమాలను అమలు చేసిన విషయాన్ని ఆ ప్రాంతాలలో తిరిగి పరిశీలన చేసిన కమిటీ ఒప్పుకుంది. ఈ విషయాన్ని తమ ద్వారా వినవిచేస్తున్నాను. ఈ మధ్య ప్రభుత్వ సంస్థలకు ఎక్కువగా నష్టం జరుగుతోంది. మండల కార్యాలయాలకు, బస్సులకు నష్టం కలిగిస్తున్నారు. ఏది ఏమయినప్పటికీ, పేద ప్రజలను ఉద్ధరించడమే నక్సలైట్ల కార్యక్రమం అయినట్లయితే, వారు సంక్షేమ కార్యక్రమాలను చేపట్టినట్లయితే మనం సంతోషించవచ్చు. ఆస్తులను నష్టపరుస్తే ఏమి లాభం? ప్రజల సౌకర్యం కోసం వేసిన బస్సులను కాల్చి వేస్తే, ఆ బస్సులను క్యాన్సిల్ చెయ్యడం, అందువల్ల ఎవరికి నష్టమో ఆలోచించవలసిన అవసరం వుంది. ఈ సందర్భంగా మంత్రిగారిని కొన్ని ప్రశ్నలు అడుగదలచుకొన్నాను. (1) ఎవరయినా సరే హింసావిధానాన్ని విడనాడి వస్తున్నప్పుడు, దారి తప్పిన సోదరులకు మీరు రక్షణ కల్పిస్తారా ? (2) వారందరికీ ఉపాధి కల్పన చేసి వారు దైనందిన జీవితానికి అలవాటుపడడానికి ఎలాంటి అవకాశాలు కల్పిస్తారు? ఈ సందర్భంగా కేంద్ర ప్రభుత్వం ఈ సమస్యను అరికట్టడం కోసం సౌకర్యాలను కల్పిస్తున్నట్లు చెప్పిన విషయం గమనించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. (3) గౌరవ మంత్రి శ్రీ చిదంబరం ఈ మధ్య మన రాష్ట్రానికి వచ్చినప్పుడు కావలసిన సిబ్బందిని, ఆయుధాలను యిచ్చినట్లు, అదే విధంగా స్పెషల్ ట్రైనింగ్ సౌకర్యాలు కల్పించినట్లు, అయినప్పటికీ విఫలమయినట్లు చెప్పిన విషయం తమ దృష్టికి వచ్చిందా ? వారు అన్ని సౌకర్యాలను కల్పించినప్పుడు కూడా, ఎందుకు విఫలం కావలసి వచ్చింది ? ఈ మధ్య గౌరవ మంత్రిగారు వెంగళరావుగారు తీవ్ర భాషలో "నాకు తుపాకి యివ్వండి, కాల్చి వేస్తాను" అని చెప్పడం జరిగింది. వారు పిట్టలను కాలుస్తారో, ఏమోమరి నాకు తెలియదు. అవసరమైతే రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని రద్దు చేయడం కూడా జరుగుతుందని వారు చెప్పారు. ఇది చాలా తీవ్రమైన విషయం. ఈ విషయాలన్నింటిలో ఏ విధమైన చర్యలను తీసుకుంటున్నదీ, సభాముఖంగా తెలియజేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. శివప్రసాదరావు :— అధ్యక్షా, గౌరవసభ్యులు శ్రీ బుచ్చయ్య చౌదరి గిరిజన ప్రాంతాలకు కేటాయించిన మొత్తాలు దుర్వినియోగం అవుతున్నట్లు తెలియజేశారు. ఈ సమస్యను పోలీస్ సమస్యగా పరిగణించకుండా, సాంఘిక, ఆర్థిక సమస్యగా మనం తీసుకున్నప్పుడు, ఐ. టి. డి. ఎ. ఆర్గనైజేషన్స్ ద్వారా ప్రత్యేక కేటాయింపులను చేసి పథకాల అమలుకు కృషి చేయడం జరిగింది. అంతే కాకుండా, మాస్ ప్రోగ్రామ్ క్రింద అటవీ శాఖాధికారులు గ్రామీణ ప్రాంతాలకు

వెళ్ళి, గ్రామీణ ప్రజానీకంతో మాట్లాడి, ప్రత్యక్షంగా వారి సమస్యలను తెలుసుకోవడం, మంత్రులు కూడా కార్యక్రమాల నిర్వహణ విషయంలో ప్రత్యక్షంగా తెలుసుకోవడం జరిగింది. దుర్వినియోగం జరిగిన సంఘటన ఏదయినా స్పెసిఫిక్‌గా మా దృష్టికి తీసుకొని వస్తే, తప్పక చర్యలను తీసుకుంటాము. అంతా కాకుండా మొత్తం నిధుల దుర్వినియోగం జరిగిందని చెప్పడం సబబు కాదు. అలాగే సరెండర్ అయిన వ్యక్తుల విషయం గురించి కూడా వారు అడిగారు. సరెండర్ అయి నేర ప్రవృత్తిని మానుకుంటామని, ఆ వ్యవస్థలో నిరాశకు గురి అయ్యామనీ ఆశయాలను సాధించలేక పోయామని వచ్చిన వ్యక్తులు కూడా వున్నారు. వారి పేర్లను గురించి అడిగితే తెలియజేయడానికి నాకు అభ్యంతరం లేదు. వారి రికార్డులను పరిశీలించిన తరువాత రిహాబిలిటేషన్ కోసం కృషి చేశాము. అటువంటి వారికి పునరావాసం కల్పించిన సందర్భాలు చాలా వున్నాయి. ఇలా తమ ఉద్దేశాలను మార్చుకొని వచ్చిన వారి విషయంలో పునరావాసం కల్పించడం కోసం ఫీల్డ్‌లో వున్న యస్. పి. లకు ఆదేశాలను యివ్వడం జరిగింది అటువంటి సందర్భాలు కోకొల్లలుగా వున్నాయి. కేంద్రప్రభుత్వం నుండి రాష్ట్రానికి వచ్చిన అమాత్యులు చేసిన కామెంట్స్ గురించి కూడా వారు అడిగారు. ఈ విషయంలో నేను ఇందాకే మనవిచేశాను. కేంద్రప్రభుత్వాధికారులతో సహాయం గురించి మాట్లాడగా వారు ఒప్పుకొని, కొంత సహాయం అందించారు. గౌరవ అమాత్యులు చిదంబరం గారు చెప్పిన విషయాలు వాస్తవాలు కావు. కేంద్రప్రభుత్వం నుండి కావలసిన పూర్తి సహాయాన్ని అందించినట్లు వారు చెప్పారు. కొంత సహాయం అందించి, కొంత తరువాత యిస్తామని కేంద్రం వారు అన్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—కాంట్రవర్సీస్‌లోకి పోకుండా మాట్లాడండి. వివాదంలోకి పోకుండా లా అండ్ ఆర్డర్ విషయంలో, నక్సలిజం అణచడంలో మీ అభిప్రాయం ఏమిటో తెలియజేయండి. ఎవరిది తప్పు, ఎవరిది ఒప్పు అనే వివాదాల జోలికి పోకుండా అసలు విషయంలోకి రండి.

శ్రీ కె. శివప్రసాదరావు :—అధ్యక్షా, వాస్తవాలు తెలియజేయవలసిన అవసరం వుంది. గౌరవ అమాత్యులు పూర్తి సహాయం అందించినట్లుగా చెప్పడం జరిగింది. కేంద్రం నుండి కొంత సహాయం అందింది, మిగతా సహాయం కోసం ఎదురుచూస్తున్నాము. ఈ విధంగా కేంద్రం సహాయం కూడా తీసుకోవడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాము. ఇది కేవలం మన రాష్ట్రప్రభుత్వ సమస్యే కాకుండా, బార్డర్ స్టేట్స్ అన్నింటికి సమస్య. కర్నాటక, మధ్యప్రదేశ్, ఒరిస్సా, మహారాష్ట్రలో కూడా ఈ సమస్య ప్రబలం అవుతున్న సంగతి ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను. ఈ సమస్య అందరూ కలిసికట్టుగా పని చేయకపోతే త్వరగా పరిష్కారం కావడానికి అవకాశం లేదని ఈ సందర్భంగా మనవిచేస్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఈ విషయంలో ఒక నిర్ణయం తీసుకొని, సభకు యిన్‌ఫార్మ్ చేయడం జరుగుతుంది. ఇప్పుడు బడ్జెట్ డిస్కషన్ తీసుకుందామా ?

శ్రీ సి.హెచ్. రాజేశ్వరరావు:—కాలింగ్ అటెన్షన్స్, 304 వుంటే మా సమయం ఉపయోగపడి వుండేది. టీ బ్రేక్ తరువాత బడ్జెట్ డిస్కషన్ తీసుకుంటే బాగుంటుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—షార్టు నోటీస్ క్వశ్చన్స్ కూడా అడ్మిట్ చేశాము. మైసూరారెడ్డిగారి కాల్ అటెన్షన్ అడ్మిట్ చేశాము. కాని ఇండస్ట్రీస్ మినిస్టర్ ఒక రోజు గడువు కావాలన్నందున తరువాత వస్తుంది. అన్నీ కూడా డేట్స్ ప్రకారం అడ్మిట్ చేయడం జరిగింది.

శ్రీ సి.హెచ్. రాజేశ్వరరావు:—అధ్యక్షా, కొన్ని ఈ రోజుకు పోస్టు చేసి వుంటే సమయం సద్వినియోగం అయి వుండేది.

సభా సమక్షమునందు వుంచిన పత్రములు

Mr. Speaker :—All the papers to be laid on the Table are deemed to have been laid on the Table of the House.

13th Annual Report of Andhra Pradesh Industrial Infrastructure Corporation Ltd., 1985-86.

1. A copy of the 13th Annual Report of Andhra Pradesh Industrial Infrastructure Corporation Limited for 1985-86 together with the Audit Report and the Comments of the comptroller and Auditor General of India in compliance with Section 619-A (3) of the Companies Act, 1965.

29th Annual Report of Republic Forge Company Limited for 1986-87.

2. A copy of the 29th Annual Report of Republic Forge Company Limited for 1986-87 together with the Audit Report and Comments of the Comptroller and Auditor General of India in compliance with section 619-A (3) of the Companies Act, 1956.

17th Annual Report and Accounts of Andhra Pradesh State Agro Industries Development Corporation Ltd., ending 30-9-1985.

3. A copy of the 17th Annual Report and Accounts of Andhra Pradesh State Agro Industries Development Corporation Limited for the year ended 30-9-1985 as required under section 619-(4) of the Companies Act, 1956.

10th Annual Report on the working of A.P. Forest Development Corporation Ltd., 1984-85.

4. A copy of the 10th Annual Report on the working of the Andhra Pradesh Forest Development Corporation Limited for the year 1984-85 in pursuance of section 619-A of the Companies Act, 1956.

సభా సమక్షమునందు వుంచిన పత్రములు

సభా కార్యక్రమముల సలహా సమితికి నిర్ణయాలు

1. A copy of the Report of the decisions of the Business Advisory Committee taken at its meeting held on 23rd July, 1988.

The following decisions were taken by the Business Advisory Committee at its meeting held on 23rd July, 1988 in regard to the Business to be transacted in the Assembly.

26–7–1988 (Tuesday)	First day of General Discussion on Budget for 1988–89.
27–7–1988 (Wednesday)	Second day of General Discussion on Budget for 1988–89.
28–7–1988 (Thursday)	Third day of General Discussion on Budget for 1988–89
29–7–1988 (Friday)	1. Fourth day of General Discussion on Budge for 1988–89.
	2. Private Members Business
30–7–1988 (Saturday)	No Sitting
31–7–1988 (Sunday)	Holiday
1–8–1988 (Monday)	Fifth day of General Discussion on Budget for 1988–89.
2–8–1988 (Tuesday)	1. Sixth and Last day of General Discussion on Budget for 1988–89.
	2. Reply by the Minister for Finance
3–8–1988 (Wednesday) 4–8–1988 (Thursday)	XVIII — General Education, Sports Art and Culture. XIX — Technical Education

Mr. Speaker :—We will meet again at 11.00 a.m. after tea-break:

(The House there adjourned at 10–20 a.m, till 11-00 a.m.)

(సభ తిరిగి ఉదయం 11–00 గం. లకు సమావేశమైనది)

(సభాపతి అధ్యక్షస్థానములో వున్నారు)

ప్రకటనలు

(1) అధ్యక్షుల పేర్ల పట్టిక

Mr. Speaker :—I am to announce to the House that I have nominated the following Members to the Panel of Chairmen for the 11th Session.

1. Shri Basheeruddin Babu Khan.
2. Shri A. Mahipal Reddy.
3. Shri K. Vivekananda.
4. Shri K. Yerran Naidu.
5. Shri Shiva Rao Shetkar.
6. Shri D. Chinna Mallaiah.

(2) కోత తీర్మానములు స్వీకరించుటకు నిర్ణయించిన సమయము గురించి.

Mr. Speaker :—I am to announce to the House that Cut Motions for the Demands for Grants will be received up to 5-00 p.m., on Friday the 29th July 1988.

(3) జంటనగరాల నీటి సమస్యపై ముఖ్యమంత్రి - ప్రకటన గురించి.

Mr, Speaker :—I am to announce to the House that the Hon'ble Chief Minister will make a Statement on Water problem tomorrow.

1988-89 సం॥నకు బడ్జెటుపై సాధారణ చర్చ

Mr. Speaker :—Now Shri Dr. M. V. Mysoora Reddy will begin the discussion on Budget.

*డా. ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి:— (కమలాపురం) అధ్యక్షా, "యావత్ నారాయత్ ప్రాణాం తావత్ ఔషధ ప్రక్రియ" అని ఋగ్వేదంలో ఒక సూక్తి ఉంది. మనిషి చనిపోతున్నాడు అని తెలిసి కూడా ప్రాణం ఉన్నంతవరకు వైద్యుడు ఔషధ ప్రక్రియ చేస్తాడు. అలాగే ఈ రోజు రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితి కృంగి, కృశించి శల్యమైపోయి, ఆర్థికంగా దివాలా తీసినా, దీనికి ఔషధ ప్రక్రియ చేయవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది కనుక నా బాధ్యతను నిర్వహిస్తాను. "సర్వమంగళ రామా"— ఈ శాసన సభకు ముఖ్యమంత్రిగారిద్వారా ప్రవేశపెట్టబడిన బడ్జెటులో తెలుగు మసాల బడ్జెటు తెలుగు ప్రజలకు "వంగనామాలు" పెట్టింది తప్ప మరొకటి లేదు. ఉ. 11-00

(ఇంటరప్షన్స్)

ఎంత వెదికినా రాష్ట్రాభివృద్ధికి, పేద ప్రజల అభివృద్ధికి, ఆర్థిక పరిస్థితులకు మౌలిక పరిష్కారాన్ని కనుగొన్నట్లు మాత్రం కనిపించడంలేదు. ఇందులో దీపంపెట్టి వెదికినా, తెలుగు నిలువుదోపిడీ తప్ప మరొకటి కనిపించడంలేదు. ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ఒక రాజకీయ సిద్ధాంతం కానీ ఆర్థిక అవగాహన కానీ లేనప్పుడు పేద ప్రజల అభ్యున్నతి కానీ రాష్ట్రాభివృద్ధి గురించి కానీ అవగాహన కలుగుతుందనుకోవడం పొరపాటు. ఆలోచించడం గ్రహపాటు. ఇది "ప్రొడక్షన్ ఓరియెంటెడ్ బడ్జెట్" కాదు "డిస్ట్రిబ్యూషన్ ఓరియెంటెడ్ బడ్జెడ్". ఈ సంవత్సరంలో చేసిందేమంటే ఇర్రెగ్యులర్ గా ఉన్న అవినీతిని అందుబాటులోకి తెచ్చి గండిపేటకు ఛానలైజ్ చేశారు. 7వ ప్రణాళిక చిత్తు చట్టాన్ని తయారు చేసేటప్పుడు దాదాపు ప్లాన్ అవుట్ లేలో రూ. 10 వేల కోట్లకు ప్రాజెక్టు చేశారు. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత వీరికి ఆర్థిక అవగాహన లేక ప్రముఖమైన రంగాలకు ఆర్థిక ప్రాముఖ్యత ఇవ్వక అనవసరం విషయాలకు ప్రాధాన్యం ఇవ్వడం, వనరులు సమీకరించుకోకపోవడంలో ప్లాన్ అవుట్ లేలో రూ. 7,500 కోట్లకు ప్లానింగ్ కమిషన్‌కు ప్రాజెక్టు చేస్తే, దానిని రూ. 5,200 కోట్లకు తగ్గించడం జరిగింది. ప్లాన్ అవుట్ లే పెంచామని గొప్పలు చెప్పుకుంటున్నారు. కేవలం వారి చేతకాని విధానాలను కప్పిపుచ్చుకోవడానికి ప్లాన్ అవుట్ లే పెంచామని చెబుతారు. పరిపుష్టిగా ఉన్న ఆర్థిక వ్యవస్థతో రాష్ట్రాన్ని తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం చేతిలో పెడితే, ప్లాన్ అవుట్ లే తగ్గడం ఘోరమైన విషయం. 7వ ప్రణాళిక ముసాయిదాలో వారే ఒప్పుకున్నారు.

"Due to the various measures initiated during the period from 1956–57 to 1984-85 the State was able to achieve considerable progress in various sectors of the economy. However, as will be observed from the subsequent analysis the growth was rather moderate till 1972–73, due to various constrants faced by the State during this period such as droughts and floods for a number of years and the political instability brought about by the separatist agitations in Telangana and Andhra Regions. However, during the last one decade commencing from 1972–73 the State had made a break-through in the economic development. This can be gauged from the fact that plan outlay of the state which was only Rs. 89.36 crores in the year 1973–74 has been stepped upto Rs. 767.09 crores in 1983–84. The break-through in the economic development in the last 12 years could be seen from the analysis of the State income of Andhra Pradesh at constant prices which increased by about 76% during 1972–73 to 1983–84 as against 26.6% increase during 1960-61 to 1972–73."

ఆర్థికంగా బాగున్న రాష్ట్రాన్ని తెలుగుదేశం ప్రభుత్వమునకు ఇచ్చిన తరువాతనే ఈ ఫెయిల్యూర్ వచ్చిందని ఒప్పుకున్నారు. ఇతర రాష్ట్రాల ప్లాన్ అవుట్ లేలు చూస్తే, మన రాష్ట్రానిది ఏమాత్రం పెరిగిందో అనేది తెలుస్తుంది. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో

ఒకటవ ప్రణాళికలో రూ. 107 కోట్ల ప్లాన్ అవుట్‌లే ఉంటే, 7వ ప్రణాళికకు వచ్చేసరికి, రూ. 5,200 కోట్లు అయింది. అదే మహారాష్ట్రలో ఒకటవ ప్రణాళికలో రూ. 125 కోట్లు ఉంటే, 7వ ప్రణాళికలో రూ. 11,712 కోట్లు ఉంది.

గుజరాతు రాష్ట్రం మొదటి ప్రణాళికలో రూ. 93 కోట్లు ఉంటే 7 వ ప్రణాళికలో రూ. 6649 కోట్లు, బెంగాల్ మొదటి ప్రణాళికలో రూ. 150 కోట్లు ఉంటే 7వ ప్రణాళికలో రూ. 6340 కోట్లు ఉంది. 1982-83 లో పర్ క్యాపిటా ఇన్‌కం ప్రకారం మన రాష్ట్రం 7 వ ర్యాంకులో ఉంటే ఈ 5 1/2 సంవత్సరముల తరువాత ఈ ప్రభుత్వం హయాములో మన ర్యాంకు 10 వ స్థానానికి పడిపోయింది. అంటే ఈ అయిదున్నర సంవత్సరాలలో మన రాష్ట్రం సాధించినపలక్షణమయిన ప్రగతి ఇదే. ఈనాడు ఈ రాష్ట్రాన్ని 10 వ స్థానానికి దిం త్రోసి ఇకను ఇక్కడేమీ లేదు అన్నట్లు ఢిల్లీ మీద కన్నేసారు. ఉట్టికి ఎక్కలేనమ్మ స్వర్గానికి ఎక్కినట్లు ఉంది. ఈ రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితిని దివాలా తీయించి మళ్లీ అక్కడికి దోచుకోవడానికి పోతున్నారు.

(అంతరాయం)

ఈ ప్రభుత్వం చెప్పేది ఒకటి, చేసేది ఒకటి. నిన్నగాక మొన్న మొదటిరోజు శాసనసభ సమావేశంలో గండిపేట ప్రశ్నలకు అసెంబ్లీ సమాధానాలు అన్నట్లు– గండిపేట నుంచి వారే ప్రశ్నలు పంపించి వారే సమాధానాలు చెబుతున్నారు. అందులో 1986–87 లో బడ్జెటులో రూ. 1540 కోట్లుకానీ రూ. 1100 కోట్లు మాత్రమే ఖర్చు పెట్టాము అన్నారు. అంటే ఈ రూ. 1100 కోట్లలో కూడా ఎంత ఖర్చు చేశారో మాకు తెలియదు. ఎందుకంటే గ్రామాలలో వెళ్ళినప్పుడు ప్రజలు బోర్స్ కావాలంటే కలక్టర్లను అడిగితే కలక్టర్సు ప్రభుత్వం దగ్గరనుంచి డబ్బు రాలేదు అంటున్నారు. మరుగుదొడ్లు కావాలంటే డబ్బు లేదు అంటున్నారు. చెక్ డ్యామ్ కావాలంటే ఇరిగేషన్ అండ్ పవర్ డిపార్టుమెంటువారు మా వద్ద పనులులేవు, ప్రభుత్వం ఏ పని చేయవద్దు డబ్బు లేదని అంటున్నారని చెబుతున్నారు. తెలుగు గంగ కూడా అంతే రూ. 100 కోట్లు ఇచ్చారు కానీ వచ్చింది రూ. 10 కోట్లు అంటున్నారు. 1985–86 సంవత్సరంలో ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెటు రూ. 942 కోట్లు. 1986–87 లో రూ. 1328 కోట్లు కాగా రూ. 1220 కోట్లు మాత్రం ఖర్చుపెట్టాము అన్నారు. 1987–88 లో రూ. 1540 కోట్లు కాగా రూ. 1100 కోట్లు ఖర్చు పెట్టాము అన్నారు. 1988–89 లో రూ. 1250 కోట్లు పెట్టాము అన్నారు. ఇందులో ఎంతవరకూ ఖర్చు పెడతారో వారికే తెలియాలి. ఎంత ఖర్చు పెడతారో చెప్పవలసిందిగా అడుగుతున్నాను ఈ ఖర్చు ఉన్నదాని ప్రకారం దాదాపు రూ. 4512 కోట్లు అవుతుంది. మనకు వచ్చిన ప్లానవుట్‌లో రూ 5200 కోట్లలో రూ 4512 కోట్లు పోతే కేవలం 1989–90 సంవత్సరానికి రూ. 688 మాత్రమే ప్లానవుట్‌లో మిగిలింది. అంటే 1988–89 సంవత్సరానికి ఇది ఖర్చు పెట్టాలి. బడ్జెటు ప్రకారం అయితే రూ. 4512 కోట్లు ఖర్చుపెట్టి ఉంటే మిగిలేది ఏమీ లేదు. ఈ రూ. 688 కోట్లతో 89 బడ్జెటులో ఇంకేమి చేయగలుగుతారు ? ఇది కేవలం

రాష్ట్రాన్ని దివాలా తీసేదానికి ప్రత్యక్ష నిదర్శనం కాదా అని అడుగుతున్నాను. ఎందుకంటే రూ. 688 కోట్లతో అభివృద్ధికార్యక్రమాలు ఈ రాష్ట్రంలో 1988-89 సంవత్సరంలో ఎలా తీసుకొంటారు. ప్లానవుట్ లే 1989-90 సంవత్సరంలో అయిపోతుంది కనుక, వీరిదగ్గర ప్లానవుట్ లే ప్రకారం మనీ లేదు కాబట్టి ఈ రాష్ట్రం దివాళా తీసింది అనడానికి ఇది ప్రత్యక్ష నిదర్శనం. ఇంతకంటే చెప్పవలసింది ఏమీలేదు. వీరు చెప్పేది ఒకటి చేసేది ఒకటి. అరచేతిలో వైకుంఠం చూపిస్తున్నారు. శాసన సభలో బడ్జెటు ప్రవేశ పెట్టి వివిధ రంగాలకు కేటాయించిన నిధులను గురించి గొప్పగా చెబుతున్నారు. కాని నిధుల గురించి ఆలోచన చేస్తే, బయట వివిధ రంగాలకు పోయి చూస్తే నిధులు లేవని ప్రతి డిపార్టుమెంటువారు చెబుతున్నారు. అధ్యక్షా, మీకు కూడా తెలుసు. వివరాలకు వెళ్లేముందు ఒక విషయం చెబుతాను. త్రీ డైమెన్షన్స్ పిక్చర్స్ చూసే ఉంటారు. సినిమా చూస్తున్నప్పుడు వాస్తవానికి దగ్గరగా ఉన్నట్లు అందులో మిళితం అవుతున్నట్లు ఉంటుంది. అక్కడ యుద్ధం జరిగితే మనం కూడా ఆ యుద్ధంలో ఉన్నట్లు ఉంటుంది. బయటకు వస్తే కేవలం సినిమాఅని తెలుస్తుంది, ఈ ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టిన లెక్కలు చూస్తే పార్టీ పేరును సార్థకం చేసుకొంటున్నారన్న అనుభూతి కలుగుతోంది. టి. డి. పి. అంటే త్రీడైమన్షన్ పిక్చర్ అని సార్థకం చేసుకొంటున్నారు.

(అంతరాయం)

పన్నుల వడ్డింపు మాత్రం బ్రహ్మాండంగా ఉంది. ఆలు లేదు చూలూ లేదు కొడుకు పేరు సోమలింగం అన్నట్లు పనులు లేవు గాని పన్నులు మాత్రం బ్రహ్మాండం. ఆడపడుచులు పెట్టే కుంకుమ, కాటుకా నుంచీ పసివాని పలకా, బలపం వరకూ, పేదవాని అగ్గిపుల్లా, సబ్బు బిళ్ళా నుంచీ షావుకారి గారి మోటారు వాహనం వరకూ ప్రతి ఒక్క వస్తువు మీద సేల్స్ టాక్స్ వేసి దాదాపు రూ. 1200 కోట్లు వసూలు చేసారు. ఈ సంవత్సరం ఇది చాలదు అన్నట్లు టర్నోవర్ కూడా వేసి ఇంకో రూ. 30 కోట్లు సంపాదించాలి అనుకొంటున్నారు. ప్రతి ఒక్క పేదవాడి మీద ఈ పన్ను పడుతోంది. పేదవాడికి మద్యపానం చేయవద్దు అని బోధించవలసింది పోయి ఈ ప్రభుత్వం సారాయి వ్యాపారం చేస్తున్నది. సారాయి వ్యాపారం మీద రూ. 567 కోట్లు సంపాదించాలి అనుకొంటున్నారు. ప్రవేశ పన్ను క్రింద వచ్చే పరిధి కూడా పెంచుతున్నారు. ఇంతకు ముందు ఎంట్రీ టాక్స్ వేసారు. ట్రేడ్ అండ్ కామర్స్ వాళ్లు ఆందోళన చేస్తే ప్రపంచంలో ఎక్కడా లేని విధంగా రాయితీలు ఇస్తాను అన్న తరువాత దాని పరిధి పెంచారు. వస్తువులపైన కూడా పెంచడం వల్ల ఇందులో కూడా పన్ను సామాన్య ప్రజానీకం మీద పడుతోంది. దేవుడిచ్చిన భూమి మీద, నీటి మీద పన్నేమిటి అని గంభీరంగా ఉపన్యాసం చెప్పిన ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ దినం నీటితీరువని అమాంతం పెంచివేసారు. భూమి పన్ను ఏమీ తీసివేయలేదు. కనీసం పాల మీద కూడా ఈ రేటు తగ్గించ లేదు. రేటును ఇంకా పెంచారు. మంచినీటి కనెక్షన్ గురించి పోతే రేటు పెరిగింది. ఎలక్ట్రిసిటీ కనెక్షన్ కు పోతే కరెంటు

షాక్ తగులుతోంది. ముడి ఖనిజాలు వెనుకబడిన ప్రాంతాలలో ఉంటున్నాయి. కేవలం భూమిలో లభించే ముడి ఖనిజాల మీద రాయల్టీని అమాంతం 100 రెట్లు పెంచి ఆ ఖనిజ పరిశ్రమలను మూలపడేటట్లు చేసి ఎంతో మంది కార్మికులు ఉపాధి కోల్పోయేటట్లు చేసారు. ఇది చాలదన్నట్లు ఈ ప్రభుత్వం ఆ ప్రాంతాల అభివృద్ధి కోసం రాయల్టీ సెస్ వేసి దాదాపు రూ. 200 కోట్లు వసూలు చేసింది. ఖజానా దివాలా తీసినందువల్ల ఆ ప్రాంతాల అభివృద్ధి కోసం వినియోగించవలసిన డబ్బును ఎం. ఆర్. టి. టాక్స్‌ను ప్రభుత్వ ఖజానాకు తరలించి సాధారణ నిధుల క్రింద ఖర్చు పెడుతున్నారు. ఎక్కడయినా వస్తువులు కొని దాచిపెట్టి రేట్లు పెరిగిన తరువాత అమ్ముతుంటే బ్లాక్ మార్కెటీర్స్ అంటారు. ఈ ప్రభుత్వం విద్యుచ్ఛక్తి కోత విధించి, విద్యుచ్ఛక్తి లేదని చెప్పి ఎచ్. టి. కన్స్యూమర్స్ దగ్గర యూనిట్ ధర 85 పైసలుంటే ఈ దినం హై కాస్ట్ పవర్ అని చెప్పి రూ. 2-25 లకు అమ్ముతున్నారు. ఈ ప్రభుత్వం బ్లాక్ మార్కెటీర్ కాదా అని అడుగుతున్నాను. డొనేషన్స్ ఏ విధంగా లీగలైజ్ చేసారో అదేవిధంగా బ్లాక్ మార్కెటింగ్ కూడా లీగలైజ్ చేసింది. ద్విచక్ర వాహనాలకు పెట్రోలు, డీజిల్ ధరలు పెరిగాయని ద్విచక్రాల వాహనాలమీద పన్ను తీసివేసింది. మరలా ఈ సంవత్సరం పన్ను వేస్తున్నారు. అదీ లైఫ్‌లాంగ్ వేసారు. సంవత్సరానికి కాదు. అంటే మొత్తం జేబ్‌నే ఖాళీ చేసారు. అంటే వచ్చే ప్రభుత్వం వాళ్ళు ఏమీ ఆలోచన చేయవలసిన అవసరం లేదు. చేతులు ముడుచుకొని కూర్చోవలసిందే.

(అంతరాయం)

ఇక ఎర్రబస్సు కథ చెప్పవలసిన అవసరమే లేదు. పాపం ఎర్ర బస్సు మీద "ప్రజాసేవయే మా కర్తవ్యం" అని ఉంటుంది. కానీ పాలకుల సేవయే మా కర్తవ్యం" అని మార్చవలసిన అవసరం ఉంది. ఎందుకు చెబుతున్నానంటే ఆర్.టి.సి. లాభాలలో ఉండే ఇన్‌కంటాక్స్ పే (Pay) చేయవలసి వస్తుందని ఈ మోటారు వాహనం పన్ను ఆర్. టి. సి. మీద కూడా విధించడం జరిగింది.

x x x

(Interruptions from the T.D.P benches)

Mr. Speaker:—This is an uncalled for comment.

(Interruptions from the Opposition benches)

డాక్టర్ ఎం. వి. మైసూరారెడ్డి:—ఇందులో అన్‌పార్లమెంటరీ ఏమి ఉన్నది. 11-20 ఉదయం

Mr. Speaker:—You have no business to say that. What authority have you got to say that he has evaded income-tax? Theret should be some limit.

---

x x x Expunged as ordered by the Chair

డాక్టర్ ఎం. వి. మైసూరారెడ్డి:—తమిళనాడు కానీ, కర్నాటక కానీ మహారాష్ట్ర కానీ, కేరళ కాని ఏ ప్రభుత్వము కూడా ఈ మేరకు మోటారు వాహనాల మీద పన్ను వేయలేదు. కాని మన రాష్ట్రం మాత్రం మోటారు వాహనాల మీద అత్యధికంగా పన్ను విధించింది. ఇది మూడు తడవలుగా పెంచినారు. ఆర్.టి.సి. ద్వారా మోటారు వాహనాల మీద 158 కోట్ల రూపాయలు అయితే కేవలం 70 కోట్ల రూపాయలు ఒక్క ఆర్.టి.సి. మాత్రమే పే చేస్తున్నది. మరి ఆర్.టి.సి. మీద ఇంత మోటారు వాహనాల పన్ను విధించిన వారు మరి ఎందుకో ప్రైవేట్ క్యారేజ్‌ల మీద తక్కువ పన్ను విధించడంలో వున్న ఔచిత్యం నాకు మాత్రం అర్థం కావడం లేదు. కేవలం వారు అస్మదీయులు అని చెప్పారు. ఈ ప్రభుత్వం వారు ఆర్.టి.సి. మీద మోటారు వాహనాల పన్ను విధిస్తే ఆర్.టి.సి. వారేమో ప్రయాణీకుల ఛార్జీలు పెంచుతున్నారు. ఈ విధంగా ఆర్.టి.సి. ప్రభుత్వం మధ్య జరుగుతున్న లాలూచీ కుస్తీలో పేద ప్రజలు, సామాన్య ప్రజలు ప్రయాణీకులు నలిగిపోతున్నారు. ఇలా ఆర్.టి.సి. వాళ్లు పన్నులు వేసి ప్రజలను పీడిస్తున్నారు. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ఆర్.టి.సి. వద్ద డబ్బులు లేకపోవడం వలన 500 సం బస్సులను ఈ ప్రైవేట్ వాహనాల వారికి ఇచ్చి పేద ప్రయాణీకుల జేబును దోచి ఆర్.టి.సి. ద్వారా ఈ ప్రైవేట్ వాహనాల వారికి ఇస్తున్నారు. ఈ ప్రైవేటు వాహనాల వారు కేవలం ఈ పార్టీకి సంబంధించిన అస్మదీయులు కాబట్టి వారు ఈ పద్ధతిని అనుసరించడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ఇదే గాకుండా బాతు బంగారు గుడ్లు పెట్టినట్లు వుంది. ట్రాన్స్‌పోర్టు సెక్రటరీ, ఆర్ అండ్ బి సెక్రటరీ, ప్రెసిడెంట్, ఎం.డి. గారు వీరందరితో ఆర్.టి.సి.లో ఒక Purcause కమిటీ వుండేది. ఆ Purcause కమిటీని ఇప్పుడు తీసివేసి కేవలం ముఖ్యమంత్రిగారు, ఎం. డి. గారు వీరిద్దరు కమిటీలో సభ్యులు వుండి స్పేర్ పార్ట్సును Purcause చేస్తున్నారు. కేవలం ముఖ్యమంత్రిగారు నేనే ఉద్ధరించే వాడినని, నిజాయితీ పరుడినని చెప్పారు. ఈ Purcause కమిటీలో ఇద్దరిని ఉద్దంచడంలో ఎన్నో అవకతవకలు జరుగుతున్నాయి. ఈ అవకతవకల వలన ఆర్.టి.సి. చాలా నష్టపోతున్నది. ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సామాన్య ప్రజానీకం దగ్గర నుండి దాదాపు పన్నుల రూపంలో రెండు వేల, రెండు వందల కోట్ల రూపాయలను వసూలు చేస్తున్నది. ఇందులో అత్యంత కీలకమైన రంగాలకు కేవలం ఆరు వందల డెబ్బది కోట్ల రూపాయలు మాత్రమే ఖర్చు పెడుతున్నారు. మరి ఈ ప్రభుత్వం ప్రచురించిన పుస్తకంలో డెవలప్‌మెంట్ ఎక్స్‌పెండిచర్ మూడు వేల 81 కోట్ల రూపాయలు అన్నారు. డెవలప్‌మెంట్ ఎక్స్‌పెండిచర్ గురించి వివిధ రంగాలకు ఖర్చుపెడుతున్న డెవలప్‌మెంట్ చూస్తే ఈ ప్రభుత్వం ఏ రంగాలలో దుబారాగా ఖర్చుపెడుతున్నది, వీరి బండారం బైట పడుతుంది. ఈ దేశంలో ఇంతకంటే దోపిడీదారులు లేరని చెబుతున్నాను. ఒకప్పుడు అత్యంత అల్పంగా టాక్స్‌లు విధిస్తున్న దానిలో ముందంజ వేసిన ఈ రాష్ట్రం ఇప్పుడు దీనిలో ముందంజ వేయకుండా పన్నులు వసూలు చేసే దానిలో మాత్రం

ముందంజ వేసింది. కడపకు ముఖ్యమంత్రిగారు హెలికాప్టర్ లో వచ్చినప్పుడు ఆయన శిష్యులలో ఒకరు ఆయనకు పాదాభివందనం చేసినప్పుడు అతని జేబులో నుండి పావలా క్రింద పడింది. ఆ క్రింద పడిన పావలాను తీసుకొని ముఖ్యమంత్రిగారు తన జేబులో వేసుకొన్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ఎవరు ఏ సాంప్రదాయంతో ఏ విధంగా మాట్లాడుతున్నారో ప్రజలే నిర్ణయిస్తారు. హైస్టాండెడ్ గా మాట్లాడితే బాగా వుంటుంది, కాని రిజల్టు ఎక్కువ రాదు. ఎక్కువ స్టాండర్డుతో మాట్లాడితే పరపతి పెరుగుతుంది.

డా॥ ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి :— క్రింద పడిన పావలాను మనాలా చేయకుండా జేబులో వేసుకొన్న వ్యక్తి ప్రభుత్వ ఖజానా విషయానికి వచ్చినప్పుడు ఏ విధంగా దుబారాగా ఖర్చు పెడుతున్నారో చూడండి. ఇది అత్త సొమ్ము అల్లుడు ఖర్చు పెడుతున్నట్లు వుంది. గత అయిదు సంవత్సరాలలో ఎంత దుబారా చేసింది ఒక్కసారి ఆలోచన చేయండి x x x

వ్యవసాయ శాఖా మంత్రి (శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు):— x x x నాకు ఏమి అర్థం కావడం లేదు.

Mr Speaker:—You have to take into consideration....

Sri Vasantha Nageshwar Rao:—No, No. తీవ్ర అభ్యంతరం చెబుతున్నాను.

డాక్టర్ ఎం. వి. మైసూరారెడ్డి:—x x x

Mr. Speaker:—I Will go through the record and if necessary. I Will expunge it.

డాక్టర్ ఎం. వి. మైసూరారెడ్డి.— రాష్ట్రంలో త్రాగడానికి మంచి నీరు లేక ఎంతో మంది బోర్ల దగ్గర క్యూలో నిలబడుతున్న సమయంలో ట్యాంక్ బండ్ మీద తెలుగు, వెలుగుల జిలుగుల పథకం అని ముఖ్యమంత్రిగారు సర్వ మంగళ విగ్రహాల కొరకు ఏదో అక్కడ నిర్మించకపోతే ప్రపంచమే ఖాళి పోతున్నట్లు యుద్ధ ప్రాతిపదిక మీద టెండర్లు లేకుండా, నామినేషన్ మీద కాంట్రాక్టుకు ఇచ్చి బుద్ధ పూర్ణిమ అని చెప్పి 10 కోట్ల రూపాయలు తగల వేశారు. బుద్ధ పూర్ణిమ లేకపోతే ఏమయిపోతుందో నాకు మాత్రం తెలియదు కానీ రాయగిరి నుంచి బుద్ధుని విగ్రహాన్ని ఇక్కడకు తరలించడానికి ట్రాన్స్ పోర్ట్ కాంట్రాక్టులో 30 లక్షలు మింగి కూర్చున్నారు. మరి బుద్ధం శరణం గచ్ఛామి అంటారు. మరి ఈ రాష్ట్రాన్ని బుద్ధుడే రక్షించాలి. ఇంత కంటే మించి చెప్పలేము. ఒకటికి రెండు మార్లు చెప్పి ప్రజలను నమ్మించే దానికి, మోసపుచ్చే దానికి తెలుగు సమాచారం పెట్టి ఈ సంవత్సరం 10 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించారు. నిరుడు 3 1/2 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించి దాదాపు 30 కోట్ల రూపాయలు తెలుగు

x x x Expunged as Ordered by the Chair.

సమాచారం మీద ఖర్చు పెట్టినారు. ఇది పోతే తెలుగు క్రాంతి పథకం అని ఖజానా నుంచి నిధులు వచ్చే చోకాళ్ళకు తరలించవచ్చును. ఈ క్రాంతి ఎవరైనా చూసి తరలించారనుకుంటే, ఇందుకు 170 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు అయింది. ఈ సంవత్సరం మరో 20 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెడుతున్నారు. మరి ముఖ్యమంత్రి గారికి ఒక అవగాహన లేకపోవడమో లేక ఆయన అమాయకత్వమో లేక తెలియనితనమో ఏదైతే అనుకోండి.

Mr. Speaker:— I am not interrupting you, it is only a request. Whenever you want to say Chief Minister, can't you say the State Government? I may be pradoned for this interruption.

డాక్టర్ ఎం. వి. మైసూరా రెడ్డి :— మహానాడులో ముఖ్యమంత్రిగారు చెబుతూ......

Sri D. K. Samarasimha Reddy:— All this has arisen just because the Hon'ble Chief Minister has been repeatedly saying time and again that he is the Government and Government is he. So, whenever a criticism comes, it will be directed againist him.

డాక్టర్ ఎం. సి. మైసూరా రెడ్డి:— మహానాడులో ముఖ్యమంత్రి గారు నా వల్లనే ఈ సారి వచ్చింది నాతోనే పోతుంది. ఈ పార్టీయే నేను, ప్రజలే నేను, సర్వస్వం నేనే అని చెబుతున్నారు గాబట్టి నేను ముఖ్యమంత్రిగారిని, ఆయనను విమర్శించవలసి వచ్చింది. ఆయన అలా చెప్పకపోయినట్లయితే నేను గవర్నమెంటునే విమర్శించే వాడిని.
4 ఉద్యోగుల వయోపరిమితికి సంబంధించిన విషయంలో 186 కోట్ల రూపాయల ప్రభుత్వ డబ్బు దుర్వినియోగం అయినది. ఇదివరలో అవేరా డిపార్టుమెంటులో ముఖ్యమంత్రిగారి ఖర్చుకు 5 వేల రూపాయలు ఉండేది. ఇప్పుడు ఇన్‌ఫ్లేషన్ వచ్చిందనా దానిని 50 వేల రూపాయలకు పెంచారు? పెట్రోల్ ధర పెరిగిందని ముఖ్యమంత్రిగారు ఆటోలో పోవాలని అనుకున్నారు. వారి ఇంటి ఎదురుగానే ఆటోలు దొరుకుతాయి, కాని జానారెడ్డిగారికి ఫోన్ చేశారు. జానారెడ్డిగారు ఆటోరిక్షా Owner ఏమో అనుకున్నారేమో, జానారెడ్డిగారు వచ్చి మారుతీ కారులో పంపారు. కారులో అయినా పెట్రోల్ ఎక్కువ అవుతుందని హెలికాప్టర్ లంఘించుకున్నారు.

(ఇంటరప్షన్స్)

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ఎవరు ఏ ధోరణిలో మాట్లాడతారో అదే రిఫ్లెక్ట్ అవుతుంది.

శ్రీ కె. బాపిరాజు :— అధ్యక్షా, మీరు అలా అనకూడదు....

మిస్టర్ స్పీకర్ :— అది వాస్తవం. ఎవరు ఏ ధోరణిలో మాట్లాడతారో పత్రికలు కూడా అదే ధోరణిలో అభిప్రాయానికి వస్తారు.

డా. ఎం. వి. మైసూరా రెడ్డి :—గండిపేట నుండి వికారాబాద్‌కు బహుశా వుంటే 15 కిలోమీటర్ల దూరం వుంటుంది. ముఖ్యమంత్రిగారు గండిపేటనుండి విమానాశ్రయానికి కారులో వెళ్ళి అక్కడ్నుంచి వికారాబాదుకు హెలికాప్టర్‌లో వెళ్లారు. విజయవాడ నుండి గన్నవరంకు హెలికాప్టర్‌లో వెళ్లారు. విజయవాడ నుండి మంగళగిరికి హెలికాప్టర్‌లో వెళ్లారు. ఇక ఇందుకు వెళ్ళడానికి కూడా హెలికాప్టర్‌ను ఉపయోగిస్తారేమో. దీనిని బట్టి ఎంత పొదుపును వారు పాటిస్తున్నారో అర్థమవుతుంది. వీరివల్ల ఈ రాష్ట్రంలో ఎలాంటి అభివృద్ధి అయినా హెలిప్యాడ్‌ల నిర్మాణంలో బాగా చెందింది. అంజయ్యగారు హెలికాప్టర్ కొన్నప్పుడు ఒక పత్రికాధిపతి వారి వేలికి హెలికాప్టర్ కట్టుకున్నట్లు కార్టూన్ వేశారు. ఇప్పుడు వీరికి ఎక్కడ కడతారో తెలియదు. ఒకసారి వారి పుత్రరత్నానికి పేపర్ అవసరం అయింది. దానికోసం.....

(ఇంటరప్షన్స్)

Sri K. Vidyadhara Rao (Chinthalapudi) :—Let him make some concrete suggestions.

Mr. Speaker: I have reminded Hon. Members whatelse can I do? Tell me. Whenever I find that it is not ne essary I am requesting him to stop, I have been rep a ing number of times. In the type of discussions I am not interfering with what style he adopts. The second point is I have been telling him and requesting him that personal matters should not be raised. Every time I am asking him to go in a proper manner. వారికి కౌంటర్ చేయటానికి వీలులేదు కాబట్టి కొడుకుల గురించిగాని, అల్లుళ్ళ గురించి కాని మాట్లాడకూడదని నేను రిక్వెస్ట్ చేయడం జరిగింది... I have stopped him. I am doing it.

శ్రీ సి.హెచ్. రాజేశ్వరరావు:—ఎవరు ఏ ధోరణిలో మాట్లాడతారో వారి విధానమే ప్రతిబింబిస్తుంది. వారే బాధ్యులు అవుతారు. ప్రజలు అంతా చూస్తూవుంటారు. ఇక్కడ ఎంతవరకూ అన్‌పార్లమెంటుకి మాటలు మాట్లాడాలో అంతవరకూ జోక్యం చేసుకోవడం న్యాయంకాదు. వారి బాధ్యత వారిది. తాము అభ్యంతరం తెలుపడం వల్ల అనవసర ప్రాముఖ్యం వస్తుంది కనుక తాము దయచేసి అభ్యంతరం తెలుపకండి.

డా. వై.ఎస్. రాజశేఖర రెడ్డి (పులివెందుల):—బడ్జెటుపై మాట్లాడేటప్పుడు ప్రభుత్వం ఖర్చుపెట్టే ప్రతి పైసా సక్రమంగా ఉపయోగపడుతున్నదా లేదా అనేది చెప్పవలసిన బాధ్యత ప్రతిపక్ష్యానిపైన వుంటుంది. ముఖ్యమంత్రిగారి కొడుకులు, కూతుళ్ళు, అల్లుళ్ళు అనవసరంగా జోక్యం చేసుకొని ప్రభుత్వ డబ్బును దుర్వినియోగం చేస్తున్నప్పుడు ఆ విషయాలు ప్రజలకు చెబుతుంటే కాదంటే ఎలా?

డా. ఎం. వి. మైసూరా రెడ్డి :— రాష్ట్రానికి సంబంధించిన ప్రభుత్వ నిధులు ఏ విధంగా ఖర్చు పెడుతున్నారో చెబుతున్నాను. ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రతిసారి పొదుపుగా ఖర్చు పెట్టాం అని చెబుతూ ఎంత దుబారాగా ఖర్చు పెడుతున్నారో చెబుతున్నాను. ముఖ్యమంత్రి గారిపై 200 అభియోగాంతో కోర్టుకు వెడితే 7 అభియోగాలపై కోర్టు శిక్ష చెప్పింది * * *

Mr. Speaker.— Nothing should go on record.

శ్రీ. కె. వాసురాజు :— రికార్డులోనికి ఎందుకు పోకూడదో చెప్పాలి.

Mr. Speaker.— Whenever I feel it necessary I will do it. I will not allow it go on record.

డా. ఎం. వి. మైసూరా రెడ్డి :— నేను డిటైల్స్‌లోకి పోలేదు. హైకోర్టు తీర్పు పత్రికల్లో వచ్చింది. అదే నేను చెబుతున్నాను. దానిపై రాజీనామా చేయవలసింది పోయి వారు సుప్రీంకోర్టుకు వెళ్లటం జరిగింది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— నేను మూగ మనిషిగా కూర్చోలేను. సభ సక్రమంగా నడవాలి. ఇది సబ్ జుడిస్. అంతేగాక ఎప్పుడో జరిగింది ఇప్పుడు రిపీట్ చేయవలసిన అవసరం లేదు. ఈ సంవత్సరం ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెటుకు సంబంధించిన విషయాలు మాట్లాడండి అనవసరమైన విషయాలు ఎందుకు చెబుతారు? మీరు చెప్పే విషయాలు నేను ఆపలేదు, ఇంటరు ఫియర్ కాలేదు ...

డాక్టరు యం. వి. మైసూరా రెడ్డి :—అధ్యక్షా. మీరు అన్నది నేను వినలేదు.

Mr. Speaker :— If you want to listen me I can explain. It is sub judice. But he went on speaking on it. There is a limit to it. Whenever I felt necessary I have been telling him. If he listens to me it is all right. You please confine to the Budget.

డాక్టరు యం. వి. మైసూరా రెడ్డి :—ఆ విషయములోకే వస్తున్నాను, బడ్జెటులోకి వస్తున్నాను.

Mr. Speaker :—Now, there are certain things I can assure you that those decisions given by the High Court and which is pending before the Supreme Court...
ఇప్పుడు దానిని చర్చలోకి తీసుకురావలసిన అవసరం లేదు. దానికి బడ్జెటుతో సంబంధం లేదు.

డాక్టరు యం. వి. మైసూరా రెడ్డి :—నేను చెప్పింది పూర్తిగా విని సంబంధం లేకపోతే తీసివేయండి.

Sri D. K. Samarasimha Reddy (Gadwal) :—How is it sub-judice Sir ?

---

x x x Expunged as ordered by the Chair.

Mr. Speaker :—In my little knowledge there is an appeal pending before the Supreme Court.

Sri D. K. Samarasimha Reddy :—Appeal may be pending. The Supreme Court has not suspended the judgement. He is giving only the factual figures.

Mr. Speaker :—The appeal is pending before the Supreme Court. I have taken cognizance of it. That is enough for us.

Sri D. K. Samarasimha Reddy :—Mere filing of an application in a Court amounts to sub-judice Sir ?

Mr. Speaker :—Already the matter is admitted and it is under examination before the Supreme Court.

Sri D. K. Samarasimha Reddy :—So long as the judgement is not suspended.. ..You are very well aware......

(Interruptions)

I cannot help those people shouting instead of trying to understand the situation. I am sure the Hon. Speaker will appreciate this. He has not been discussing all those points. He is just pointing out those findings given by the Court.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—నేను ఆన్సర్ చేయడానికి సిద్ధంగా వున్నాను, ఆ సమర్థత కూడ నాకు వుంది.

I am here to answer him. Please listen to me. When I do not do it you can come to my rescue.

(Interruptions)

Mr. Mysoora Reddy I am not trying to stop it because that is your right and liberty to say, request was made. ఎందుకంటే మేజర్ అపోజిషను పార్టీ సభ్యుడు మాట్లాడుతున్నారు .. ఇది సుప్రీం కోర్టు ముందు అపీలులో వుంది. According to me that is sub-judice, You may dispute me. You may undermine my legal capacity.

Sri D.K. Samarasimha Reddy:—I am not undermining your legal capacity.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—నేను సూచనలు యిస్తున్నాను తప్పితే

I am not giving any directions. When I asked him to stop and when. I wanted him to explain something he went on speaking. నేను అండర్ మైన్ చేసినట్లుగానా, నేను అండర్ స్టైన్ చేస్తే వుపయోగం ఏమిటని రిక్వెస్టు చేస్తున్నాను.

The third point is now this is nothing to do with the Budget. An extraneous thing. దానితో నేను అవడం లేదు... At any point of time I am not undermining the opposition. I have been giving him opportunity. At the same time సమ్ముఖమను కాపాడ కొంత వినండి. ఇక్కడ నేను కూర్చున్నాను.

Sri D.K. Samarasimha Reddy:—May I say, A Member, while initiating the Budget, has raised a point. He must be given oppportunity to elicite the view. If you feel that it is not relevant it is well within your right to delete it by sitting in your Chambers. Without giving the Member an opportunity how the Stenographers or the Office staff be directed not to record?

Mr. Speaker:—Every time this happens and if you do no understand in a limited way I become helpless.

Sri D.K. Samarasimha Reddy:—I do not say that you are helpless.

డాక్టరు యం. వి మైసూరా రెడ్డి :—నేను చెప్పిన విషయాలు బడ్జెటుకు సంబంధం వుండే చెబుతున్నాను. పూర్తిగా కంక్లూడ్ కానివ్వండి. అటువంటి సమస్యల మీద—నేను పైన చెప్పిన సమస్యలమీద, యింతకు ముందు చెప్పిన సమస్యలమీద-కోర్టు తీర్పు యిచ్చిన తరువాత నైతికంగా వారు రాజీనామా చేయవలసింది పోగా సుప్రీంకోర్టుకు వెళ్ళారు. ఆయన స్వంత డబ్బు ఖర్చు పెట్టుకొని వెడితే పర్వాలేదు. కాని యీ కేసులు వాదించడానికి, యీ పాల్కీవాలా, జెత్మాలనీ, సోరబ్జీ, శశిభూషణ్ గార్ల వంటి యీ దేశములో వున్న వకీల్లందరిని పిలుచుకురావడం, యీ కేసులను ప్రభుత్వ డబ్బుతో జరిపించడం గురించి ప్రశ్నిస్తున్నాను. ఖజానా నుండి డబ్బు ఖర్చు అయ్యేప్పుడు ఎందకు ప్రశ్నించకూడదు? ఎన్ని లక్షలు? దాదాపు కోటి రూపాయలు ఖర్చు అయిందని మేము వింటున్నాము. వీరు చాలరని-యీ రాష్ట్రములో ఎడ్వోకేటు జనరల్ వున్నారు వారికి న్యాయ సలహాలు యివ్వడానికి వారు చాలనకుంటే వారికి కావలసిన వారితో ఆలోచనలు చేసుకోవచ్చుగదా-కాని అటువంటిది చేసుకోకుండా ఈ సనకు న్యాయ సలహాదారుడిగా మరొక న్యాయసలహాదారుడిని నియమించుకున్నారు పర్సనల్ అసిస్టెంటు చౌదరి గారిని-పి. ఎ. చౌదరి అంటారు వారిని-పి.ఎ చౌదరిగారు రిటైర్డు జడ్జి. రిటైరుఅయిన తర్వాత ఆయనను ముఖ్య సలహాదారుడిగా వేసుకొని నెలకు దాదాపు పదివేల రూపాయలు, కారు, గెస్టుహౌస్, యివి అన్నీ యిస్తున్నారు; ముఖ్యమంత్రి గారికి సలహాలు యివ్వడానికి. దేని మీద సలహాలు యిచ్చేది? వీరు చేసిన అవినీతి, అక్రమాలు కోర్టుకు వెడితే, ఆ కోర్టులో వాదించడానికి, న్యాయ

లహో యివ్వడానికి ప్రభుత్వ సొమ్ముతో, పేద ప్రజల డబ్బుతో ఎవరినిబడితే వారిని నియమించుకుంటున్నారు xxx అది ప్రభుత్వ డబ్బు కాదా? దీనిని ప్రశ్నించే వారికి లేదా? రిటైర్డు జడ్జి అయిన అవుల సాంబశివరావు గారిని లోకయుక్తగా నియమించారు. ఆయన పెద్దవారు, మంచివారు, ఆయన గురించి నేను క్వశ్చన్ చేయడం లేదుxxx.

శ్రీ సి హెచ్. రాజేశ్వరం రావు — పాయింటు ఆఫ్ ఆర్డర్ సర్. గౌరవ సభ్యులకు ఏమైనా నియామకాలు యిష్టం లేకపోతే దాని గురించి చెప్పే విధానం వుంది. కాని వారు పదవిలో వుండి, ప్రజల తరపున బాధ్యతను నెరవేర్చే కర్తవ్యాన్ని యిచ్చిన తర్వాత వారందరి పేర్లు ఎత్తుకొని విమర్శించడం సభా మర్యాదకు భంగకరంగా వుంటుంది గాబట్టి దానిని ఎక్స్‌పంజ్ చేయాలని కోరుకున్నాను.

Mr. Speaker : I will consider that.

డాక్టరు. యం. వి. మైసూరారెడ్డి: — ఈ డబ్బు అంతా ప్రభుత్వ ఖజానా నుండి తరలిస్తున్నారు. ఇప్పుడు లోకాయుక్త వుంది. ముఖ్యమంత్రి గారిని లోకాయుక్త పరిధిలో చేర్చివుంటే పోయేది. ఆ రోజు లోకాయుక్త బిల్లు అప్పటి ప్రెసిడెంటు జ్ఞానీ జైల్ సింగ్ గారి ఎసెంట్‌కు వెడితే ఆయన వీరికి ఒక ఉత్తరం వ్రాశారు, ముఖ్యమంత్రిగారిని కూడ యీ పరిధిలో చేరిస్తే బాగుంటుందని, మీరు ఎసెంటు యివ్వండి, ఒక వారంరోజుల్లో మళ్ళీ సవరించి పంపిస్తాము మీ ఎసెంటుకు అని చెప్పిన ముఖ్యమంత్రిగారిని అయిదున్నర సంవత్సరాల తరువాత కూడ — ముఖ్యమంత్రిగారిని — లోకాయుక్త పరిధిలో చేర్చలేదు. ఆనాడు లాల్ బహద్దూర్ స్టేడియమ్‌లో గంభీరమైన ఉపన్యాసము చేశారు, ప్రతి నెల ఆస్తులు ప్రకటిస్తామని చెప్పారు, ఇంతవరకు ఏ ఆస్తులు ప్రకటించారో మాకు తెలియదు గాని లాస్టుటైము ఆస్తులు ప్రకటించారా అని అడిగితే మీ ఆస్తులు ప్రకటించండి, మా ఆస్థులు ప్రకటిస్తామన్నారు. మా ఆస్తులు ప్రకటిస్తూ మీ చేతికి యిచ్చాము, వారేమో సి. ఎస్. కు సీల్డు కవరులో యిచ్చారు. ఆ సీల్డు కవరులో ఏముందో తెలియదు బూడిద వుందో, మట్టి వుందో, దుమ్మువుందో, దూపణంవుందో — ఇంత వరకు ఆ సీల్డు కవరులో ఆస్తుల గురించి ఏమి యిచ్చారో మాకు తెలియదు. పేద ప్రజల నుండి వచ్చిన డబ్బును, పన్నుల రూపములో వచ్చిన డబ్బును రాబందుల మాదిరి ఏ విధంగా తింటున్నారో చూడండి. ఏ విషయమైనా యీ రాష్ట్రములో వస్తే — చెట్టుకో కమీషను, పుట్టకో కమీషన్, గుట్టకో కమీషన్, లేస్తే కమీషన్, కూర్చుంటే కమీషన్, ఎన్ని కమీషన్లు వేశారో ఎన్ని రిపోర్టులు వచ్చాయో కూడ తెలియడం లేదు. నిర్మల్ కేసులో — భూముల స్వాధీనములో గోల్‌మాల్ జరిగిందని అల్లుడికి సంబంధం వున్నట్లుగా ఒక లేఖ ద్వారా బహిర్గతం అయితే కమీషనును వేశారు. జస్టిస్ అయ్యర్ గారిని నియమించారు. జస్టిస్ అయ్యర్ గారు ఆ కమీషన్‌కు రాజీనామా చేసినతరువాత ఎత్తి వేశామంటున్నారు. ఏమయ్యా, ఈ కమీషనును తీసివేశారా అంటే యీ సమస్య అగర్‌వాల్ కమీషన్ క్రింద వస్తుందని

*** Expunged as Ordered by the Chair.

చెప్పారు. అగర్ వాల్ కమీషన్‌కు 1947 నుండి జరిగిన అవినీతి ఆరోపణల గురించి అప్పజెప్పారు, కాని మేము అనుకున్నదేమంటే—అగర్ వాల్ కమీషను ద్వారా ముఖ్యమంత్రిగారు, సీతాదేవి మాదిరి అగ్నిపరీక్ష చేసుకుంటారని—కాని ఆయన 1947 నుండి అని వేశారు, పొరపాటున మరిచిపోయారు—ఆడం అండ్ యీవ్ పుట్టినప్పటి నుండి వేసివుంటే బాగుండేది. ఇప్పుడు యీ కమీషను పని యీ కలియుగములో కాదు గదా వచ్చే ద్వాపరయుగములో పూర్తి అయ్యేదేమో—మల్లెల బాబ్జికి సంబంధించిన కేసులో ఒక కమీషనును వేశారు ఆ లేఖల విషయములో ఆ కమీషనరుగారు చెప్పారు, జస్టిస్ శ్రీరాములుగారు.

Mr. Speaker:—You can confine yourself to the Budget please. After another ten minutes I am going to stop you.

డాక్టరు యం.వి. మైసూరారెడ్డి:—ఈ మాదిరి కమీషన్లు వేసినందువల్ల ప్రభుత్వ డబ్బు ఎంత దుర్వినియోగము అవుతున్నదని అడుగుతున్నాను. కనీసం దుర్వినియోగం గాకుండా సద్వినియోగం చేశారా అంటే లేదు. పొదుపు గురించి చెబుతున్నారు గెస్టు హౌసెస్‌లో టవల్స్, సబ్బు బిళ్ళలు తీసివేస్తే పొదుపు అవుతుందా? నాన్ ప్లాన్ ఎక్స్‌పెండిచరు క్రింద రూ. 30 కోట్లు సేవ్ చేసే దానికి పథకాలు సిద్ధం చేశారన్నారు, అవి ఏమిటో వివరించ లేదు *** ఇది నాన్ ప్లాన్ ఎక్స్‌పెండిచరు కాదా? తమకు ఒక సిద్ధాంతం, యితరులకు ఒక సిద్ధాంతమూ, యిది ఉల్లి పాయ సామెతగా వుంది.

11–50 ఉ. ముఖ్యమంత్రిగారి ఇమేజ్ తగ్గిపోవడంతో ప్రభుత్వ ఖజానానుంచి ఖర్చు పెట్టి అర్ధ దశాబ్ది ఉత్సవాలు జరిపించారు. ఈ రాష్ట్రాన్ని సస్యశ్యామలంగా పరిపాలించాలని ప్రజలు వేడుకలు జరుపుకొంటున్నట్లు చేసిన నిర్వాకం చాలక ప్రభుత్వ ఖజానా నుంచి రూ, 30 కోట్ల వరకు ఖర్చుచేసి అర్ధ దశాబ్ది ఉత్సవాలు జరిపించారు. ఇది చాలనట్లు మహానాడును జరిపించారు. ఇక్కడ అధికార యంత్రాంగం, పార్టీ - రెండూ పాలు, నీళ్ళ మాదిరి తేడా లేకుండా కలిసి పోయాయి. అందువల్ల నేను మాట్లాడవలసి వస్తున్నది. పాపం, విధి నిర్వహణలో వడ దెబ్బ తగిలి కొంతమంది అధికారులు చనిపోవడం కూడా జరిగింది. ఎంత అధికార దుర్వినియోగం చేసారో తెలియదు కాని ఇక్కడ శ్రీ రామారావు గారు రామారావుచేత రామారావు కోసం జరుపుతున్న ఈ జాతరలో హుండీల ద్వారా తెల్ల ధనం మాత్రం చేసుకున్నారు. అంతకుమించి జరిగింది ఏమీ లేదు. ఏమైనా కాని ఈ రాష్ట్రానికి నిర్ణయాలు చేస్తారని అనుకుంటే నిర్ణయాలు చేయలేదు. కాని చేసిన కార్యక్రమం — రంగుల రాట్నం జాతరలో మోతాదుకు మించి మహానాడు పోయి కమ్మనాడు అయింది. అందువల్ల కాపునాడు జన్మించింది. పాపం, కాపునాడు ఉద్భవించడంతో — ఆయనకు ఎదురు తిరగడంతో ముఖ్యమంత్రిగారు వేదాంతాలు వల్లిస్తున్నారు. అయ్యా, గాలికి, నీటికి కులం లేదు — మరి పుట్టిన వారికి — మనకు కులం ఎందుకు అని అంటున్నారు.

*** Expunged as Ordered by the Chair.

ఆయన చెప్పే వేదాంతం ఎలాగుందంటే దెయ్యాలు వేదాలు వల్లించినట్లు ఉంది. ఆ కాపునాడుకు అధ్యక్షత వహించిన మాజీ మంత్రి శ్రీ ముద్రగడ పద్మనాభం గారు కొన్ని ఆరోపణలు చేసారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— జాగారెడ్డిగారూ – వాని బడ్జెటు గురించి మాట్లాడమని సలహా ఇవ్వండి. బడ్జెటులోని లోపాల గురించి చెప్పండి, బడ్జెటును ఏవిధంగా ఇంపూవ్ చేయాలో సలహాలు యివ్వండి.

శ్రీ జి. బుచ్చయ్య చౌదరి :—అధ్యక్షా, వారు బడ్జెటు గురించి ప్రసంగించకుండా వ్యక్తిగత ఆరోపణల గురించి మాట్లాడుతున్నారు. అందువల్ల దయచేసి మొత్తం వారి ప్రసంగాన్ని రికార్డులోకి వెళ్ళకుండా చూడాలి. ఈ శాసన సభ్యుడు బాధ్యతారహితంగా వ్యవహరిస్తున్నప్పుడు దానిని అరికట్టవలసిన బాధ్యత తమ మీద ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. ఈవేళ మైసూరా రెడ్డిగారు కాంట్రాక్టర్లంతా కుంభకోణాలు చేస్తున్నారని అన్నారు ఈ విధంగా చేస్తే రేపు మేము కూడా వ్యక్తిగత ఆరోపణలు చేయడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాము. వాటికి సమాధానం చెప్పుకోవాలి. బజారు వేదికగా శాసనసభను మార్చడానికి ప్రయత్నం చేస్తే దానికి తగిన విధంగా మేము మొత్తం 200 మంది ప్రత్యామ్నాయ ఆరోపణలు చేయడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాము. అప్పుడు మీరు సమాధానాలు చెప్పుకోలేక రోడ్ల మీద పడే పరిస్థితి వస్తుంది.

డాక్టరు ఎమ్. వి. మైసూరారెడ్డి :— శ్రీ రామారావుగారి క్యాబినెట్‌లో మంత్రిగా పని చేసిన శ్రీ ముద్రగడ్డ పద్మనాభంగారు కొన్ని ఆరోపణలు చెసారు.

శ్రీ బుచ్చయ్య చౌదరి : – బడ్జెటు గురించి మాట్లాడమనండి అధ్యక్షా.

డాక్టరు ఎమ్. వి. మైసూరారెడ్డి :— ఇది బడ్జెటుకు సంబంధించిందే, ప్రభుత్వ ఖజానాకు సంబంధించిందే. ఒక ముఖ్యమంత్రిగా ఈ రాష్ట్రాన్ని ఏలుతున్నవారు అధికార దుర్వినియోగం చేసారని చెప్పి ఉంది కనుక నేను చెబుతున్నాను. నేను రాజకీయంగా ఆరోపణ లేమీ చేయడం లేదు. ఇవి ప్రభుత్వానికి సంబంధించిన సమస్యలు కనుక అడుగుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—రాజీనామా ఇచ్చిన మంత్రి స్టేట్‌మెంటు ఇస్తే దానిని ఎనలైజ్ చేయడమా ? దానికి వేరే నారమ్సు ఉన్నాయి. మీరు బడ్జెటును ఎట్లాగ ఇంప్రూవ్ చేయాలో సలహాలు ఇవ్వండి.

డాక్టరు ఎమ్. వి. మైసూరారెడ్డి :—పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో చాగల్లులో ప్రభుత్వ అధ్వర్యములో లాభాలతో నడుస్తున్న డిస్టిలరీని జైపూరు షుగర్సు పేరిట ముఖ్యమంత్రి తన అల్లుడు నరేన్ రాజన్‌గారికి కట్టబెట్టడానికి ప్రయత్నించారని ఆరోపణ చేసారు.

మిస్టరు స్పీకర్ :—ఆయన చేసిన స్టేట్ మెంటు చదువుతున్నారు. దానికి డిపార్టుమెంటు కాంట్రడిక్షను ఇచ్చింది—అటువంటి ప్రతిపాదనలు లేవని ఇచ్చింది—అది లేస్ లెస్ అని ఇచ్చింది. మీరు అది చెప్పకుండా ఇది మాట్లాడితే ఎలాగ ?

శ్రీ ఎమ్. బాగారెడ్డి :— మైసూరా రెడ్డిగారు చెప్పేది ఫైనల్ వెర్డిక్టు కాదు. ఫైనాన్సు మినిష్టరుగారు దానికి రిప్లయి చెబుతారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— డిపార్టుమెంటు కాంట్రడిక్టు చేసింది కూడా చెప్ప మననండి.

శ్రీ డి. కె. సమరసింహారెడ్డి . — డిపార్టుమెంటును కాగ్నిజన్సులోకి తీసుకోకండి.

శ్రీ జి బుచ్చయ్య చౌదరి : — శ్రీ బాగారెడ్డిగారి మీద కూడా లోగడ కొన్ని ఆరోపణలు వచ్చాయి.

శ్రీ డి. కె. సమరసింహారెడ్డి :— బాగా రెడ్డిగారి మీద ఆరోపణ చేసినప్పుడు ఆయన ఇంకా పుట్టలేదు. అప్పుడు ఆయన పైరవీలు చేసుకొంటూ కాంగ్రెస్ మంత్రుల చుట్టూ తిరుగుతూ ఉండేవారు, నేను చూసాను శ్రీ బాగారెడ్డిగారి మీద చేసిన ఆరోపణల గురించి ఇదే శాసనసభలో చర్చించాము, మేమూ మాట్లాడాము. ప్రతిపక్షనాయకులకు చెప్పారు. ఇదే ముఖ్యమంత్రిగారు హౌసులో సబ్ మిట్ చేశారు.

డాక్టర్ ఎమ్. వి. మైసూరారెడ్డి :— పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలోని భాగల్లు డిస్టిలరీని జైపూరు షుగర్సు పేరిట కట్టబెట్టడానికి మినిష్టరుకు తెలియకుండా, ఎక్సయిజు శాఖకు తెలియకుండా పరిశ్రమల శాఖ ద్వారా ఫైలు నడిపించారని - ఈ విషయం తెలిసిన మంత్రిగారు, రెవిన్యూ ప్రిన్సిపల్ సెక్రటరీ శ్రీ నాయర్ గారు, తదితరులు........

Minister for Excise (Sri P. Ashoka Gajapathi Raju) :— If the Debate goes on like this, there is no opportunity for us to put the truth. This can be raised on some other occasion.

Mr. Speaker :— I have already suggested to him that it is not proper.

Sri p. Ashoka Gajapathi Raju :— These are all on figment of imagination.

డా. ఎమ్. వి. మైసూరారెడ్డి :— ప్రభుత్వధనం ఇన్ వాల్వు అయింది కనుక చెబుతున్నాను.

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju : —It was all figment of imagination and the Hon'ble Member is allowed to go wild.

డాక్టరు ఎమ్.వి. మైసూరా రెడ్డి:— లాగే ఉంగారెడ్డి కాంపౌండ్ లో ఉన్న ...

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju:—Speaker Sir, what is this?

డాక్టరు ఎమ్.వి. మైసూరా రెడ్డి:—ఉంగారెడ్డి గారి కాంపౌండ్ లో ఉన్న శ్యామా డిస్టిలరీని కూడా అల్లుడికి కట్టబెట్టడం కోసం ఉద్యోగుల పొందడం పక్కన ఏ.సి.బి. చేత దాడి చేయించారని, ఆ లైసెన్స్ క్యాన్సిల్ చేసి ఉంచగా దాని లైసెన్సు రద్దు చేయడానికి, క్రిమినల్ చర్యలు తీసుకోవడానికి ముఖ్యమంత్రి ప్రతిపాదించారని వేధింపు చర్యలతో వారిని బెదిరించి 2 కోట్ల 10 లక్షల రూపాయలకు జైపూర్ షుగర్సుకు బేరం ఖరారు చేశారని ఒక ఆరోపణ ఉంది. అలాగే ఎ.పి. మెటల్ ఇంజనీరింగు సంస్థకు పటాన్‌చెరులోని ఎ.పి.డిస్టిలరీని ఇచ్చుటకు క్రిందినుంచి పైవరకు అంతా వ్యతిరేకించినా దానికి లైసెన్సు ఇచ్చారనేది మూడవ ఆరోపణ. కేవలం ముఖ్యమంత్రిగారు అడిగారు కనుక ఈ పని చేశారని ఆరోపణ ఉంది.

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju:–Speaker Sir, one submission. If you allow this, there would not be any Assembly running properly.

Mr. Speaker:–These are all personal allegations. I request the Hon'ble Member to confine himself to the budget and not to persons. But again you are repeating it. Everybody has read in the News pepars.

డా. ఎం. వి. మైసూరారెడ్డి:—ఇందులో ప్రభుత్వ ఖజానా నుంచి డబ్బు ఇన్వాల్వు అయింది కనుక చెబుతున్నాను . . . .

(ఇంటరప్షన్స్)

గోయల్ ఆటో సర్వీసెస్ వారు ఇంటర్‌నేషనల్ ట్రాక్టర్స్ అమ్మకంలో మహీంద్ర సంస్థతో కలిసి, భారీ ఎత్తున అమ్మకం పన్నును ఎగకొడుతున్నారని అధికారులు కనుగొన్నారని, దాని కేసు విషయంగా...

(INTERRUPTIONS)

Sri Ashoka Gajapahi Raju:—The Hon. Member has been misusing your appeals and he is talking whatever he feels. We have no opportunity to place the facts before everybody. If he continues to misuse the privilege that the Hon. member has, there must be some remedy of it.

Mr. Speaker:—There is remedy.

Sri Ashoka Gajapathi Raju:—Then, I request you to kindly implement the remedy.

Mr. Speaker:— I have already said that which is not necessary or which has transgressed limits or which is not Parliamentary, I will certainly look into and remove them. I can

assure you (Bucha an C owdary). Do you think that these things have not a a n e r s already? Let him say s thing new, We are here to re e that. That is why, let us have also patience. I have already said in so many words. Let us not go into the personal aspects. Let us go into the State Budget, Planning......

(ఇంటరప్షన్స్)

గతంలో ఎడు సెషనులు ఒక్క ముఖ్యమంత్రి గారిని గురించి చెబితే ఇది ఏ సభలో కూడా ఎలా చేయరు నేను డిస్గస్ట్ అయ్యాను.

Sri K. Bapiraju :—Let him be sportive.

Mr. Speaker :—Everybody s sportive here.

Sri K. Bapiraju :— He has lot of experience when Mr. Venkaiah Naidu, in the last Assembly, was talking more and more against Chenna Reddy, he smiled away అన్ని అనుభవాలు ప్రక్కలో పెట్టుకొని ఈ రకమైన అనుభవాలు ఎప్పుడు నేర్చుకున్నారండీ ఈయన ?

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju :—Dr. Chenna Reddy might have a lot to smile about but we are not,

Sri K. Bapiraju :—Chief Minister is smiling. He is sportive. Why can't you be sportive ?

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju :—Being sportive is onething and tolerent is also one thing. He is repeating lies on others ......

(Interruptions)

Mr. Speaker :—Every time I am adding five minutes. Please limit the Speech.

డా. ఎం. వి. మైసురారెడ్డి :—టైం వృధా అయింది. కాబట్టి దయచేసి నాకు 15 నిముషాలు టైం ఇవ్వండి. కమీషనర్ కార్యాలయాన్ని, సూపర్నింటు కార్యాలయాన్నికూడా సూర్యాకాంప్లెక్స్‌లోకి మార్చడానికి ఎక్సైజు శాఖ యిక ముందు 14 వేలు సమర్పించుకోవలసి వుంటుందని చెప్పారు. ఈ ఆరోపణలు నిజమో కాదో ఫయిల్సును అసెంబ్లీ ముందు పెట్టవచ్చుకదా ? అప్పుడు నిజా నిజాలు బయట పడుతాయి కదా ? ఇటువంటి విషయాలమీద ఫయిల్సు పెట్టమని అడుగుతున్నాము. బాగారెడ్డి గారి విషయములో ఫయిల్సు పెట్టారుకదా ? మీరు కూడా పెట్టండి.....

(ఇంటరప్షన్స)

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju :—I have no objection to place all the files on the Table I have absolutely nothing. The Hon. Member is propounding the Goeble's Theory here Sir, that this is not correct.

Mr. Speaker :— I have already directed to expunge the remarks.

(Interruption)

శ్రీ పి. బాపిరాజు :— ఇక్కడ ఘోరబాటు చర్చ జరుగుతోంది. ... పార్లమెంటరీగా విషయాలు వాడుతున్నారు. వాటిని తీసి వేయాలి .. ..

(ఇంటరప్షన్)

శ్రీ పి. జనార్ధన్ రెడ్డి. — ఫయిర్స్‌ను పెట్టకుండా అంతా చేస్తున్నది.

డా. ఎం. వి. మైసూరారెడ్డి:— శాంతి భద్రతల విషయం చూస్తే, వాటిని గురించి ఆలోచించవలసిన అవసరమే లేదు. శాంతి భద్రతల విషయంలో భద్రతా లేదు, శాంతి లేదు. అన్ని గండపేట చేయుచున్నాయి. ఎక్కడ లేదు. ఎక్కడో నేను విన్నాను. స్ట్రీట్ గుండాస్ అని వుండేవారు. ఈ రోజు X X X న్నారు.

Mr. Speaker :— I have already directed to expunge the remarks.

డా. ఎం. వి. మైసూరారెడ్డి:— ఈ రాష్ట్రములో రమీజాబీ కేసు జరిగినప్పుడు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ అట్టుడికి పోయింది. రాజన్ కేసులో కరుణాకరన్, హోం మినిష్టరుగా రాజీనామా చేశారు. కర్నాటకలో ఆ మీదు విషయంగా ఎడ్వకేట్ ఎవరో చనిపోయారని జాలప్ప రాజీనామా చేశారు. దేచవరంలో ప్రస్తుత హోం మినిష్టరు గారికి హస్తం వుందని కేసు రిజిష్టరు అయినా గానీ హోం మినిష్టరు కంటపెట్టినప్పుడు శాంతి భద్రతలు వుంటాయని అనుకోవలసిన అవసరమే లేదు. హైదరాబాదు మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ ఎన్నికలలో ఒక ఎం. ఎల్. ఎ. గారు బాంబు వేస్తే అందుకు కేసు బుక్ చేస్తే కమీషనర్ గారిని ట్రాన్స్‌ఫర్ చేశారు. కలిగిరి ఎన్నికలలో మంత్రి గారికి ప్రజలు చూపిన వైనం మీకు తెలిసే వుంటుంది ఈ విధనిగా చేస్తూ వుంటే ముఖ్యమంత్రిగారు వారి భుజాలు తట్టి ఇటువంటి మంత్రులు పది మంది వుంటే చాలు, 294 సీట్లు మనవే అని అంటున్నారు. అటువంటప్పుడు శాంతి భద్రతలు ఎట్లా వుంటాయని అనుకోవాలి?

Mr. Speaker:— How much time?

Dr. M. V. Mysoora Reddy:— 15 Minutes.

Mr. Speaker:— I have yet to hear budget, plann'ng and how it should be done. We are not here to hear the stories,' the stories about anybody. Anyway, I am going to give another en minutes time.

డా. ఎం. వి. మైసూరారెడ్డి:— ఈ గవర్నమెంటు హైదరాబాదు మునిసిపల్ కమీషనర్ పై వేసిన కృష్ణారావు కమీషన్ రిపోర్ట్ ఏమైంది? ఆ రిపోర్టులో మాకు తెలిసినంతవరకు "వాస్తవమేనని చెప్పినారని" చెప్పి ఈ ప్రభుత్వము ఆ రిపోర్టును త్రొక్కిపెట్టినట్లు తెలుస్తున్నది. ఆ రిపోర్టును ఈ సభ ముందు ఎప్పుడు పెడతారు? చెప్పాలి.

---

xxx Expung.d on Orderd by the Chair.

ఈ రాష్ట్రము నుండి ఐ.ఎ.ఎస్., ఐ.పి.ఎస్. ఆఫీసర్లు తరలిపోతున్నారు. కేవలం వారి మెటు వంటివారి ఇష్టానుసారం చేసుకుంటున్నారని చెప్పి, వారి బాధపడలేక, ఎంతో మంది వేధింపులు తరలిపోతున్నారు. రాష్ట్ర అధికారానికి వార్తికి కూడా లేకుండా వాటు పెళ్ళ మాటి పార్టీ వ్యవహారాలను చూస్తున్నందువల్ల ఈ రాష్ట్రములో శాంతిభద్రతలు క్షీణించిపడినాయి. ఈ విషయమే కొనసాగితే ప్రజలు ఏనాటికైనా తిరగబడి, ఇటీవల ఢిల్లీలో జరిగిన విషయము మొత్తం వీరికి గుణపాఠం చెప్పగలదని హెచ్చరిక చేస్తున్నాను.

వర్షాభావాన్ని చూస్తే 80 లక్షల మెట్రిక్ టన్నుల బియ్యం పండుతున్న రాష్ట్రము, ఐదు సంవత్సరాల పరిపాలన తర్వాత 70 లక్షల మెట్రిక్ టన్నులకు పడిపోయినది. ఒకప్పుడు ఈ రాష్ట్రము అన్నపూర్ణమ్మగా పేరొందింది. ఆ అన్నపూర్ణమ్మ తల్లి శంకరగిరి మాన్యాలను పట్టింది. ఈ ఐదు సంవత్సరాల కాలంలో కేవలం 70 లక్షల మెట్రిక్ టన్నులే పెరగలేదు. ఆ రోజు రెండు రూపాయలకు కే.జి. బియ్యం పథకం గురించి మేము ఎప్పుడూ వ్యతిరేకం కాము, కాము. ఈ పథకాన్ని విజయభాస్కర రెడ్డి గారు ముఖ్యమంత్రిగా వున్న కాలంలో కే.జి. బియ్యం రూ. 1.90 లు ధర పెట్టిన విషయం వాస్తవం, వాస్తవం. ఈ విధంగా బియ్యం ఫెయిర్ ప్రయిస్ షాప్స్ ద్వారా ఇస్తే – కే.జి. రూ. 2.20 లకు ఓపెన్ మార్కెట్‌లో, సూపర్ ఫయిన్ బియ్యం లభ్యమవుతుండేవి. కాని ఈ రోజు ఓపెన్ మార్కెట్‌లో బియ్యం కే.జి. రూ. 7.00 లు ఖరీదు వున్నది. ధరలు ఆకాశాన్ని అంటుతున్నాయి. చుక్కలను తాకుతున్నాయి. ఈ విషయం గురించి ఈ ప్రభుత్వము ఏమి చర్యలు తీసుకొన్నది? కేవలం వాళ్ళ పరపతి కోసము ఈ ప్రభుత్వము రైసు మిల్లర్లతో కుమ్మక్కై వారితో మూటలు ముడుపులు తీసుకొని, అంతరాష్ట్ర రవాణాను సులభతరం చేసి, ఈ లెవీ విధానాన్ని రూపొందించినందువల్ల బియ్యం ఓపెన్ మార్కెట్‌లో నిలువలు తగ్గిపోయాయి.

12-10 మ॥ ఈ దినం బియ్యం ఓపెన్ మార్కెట్‌లో కిలో 7-00 రూపాయిలు అమ్ముతున్నది. యితర రాష్ట్రాలకు బియ్యము దాటిపోతున్నవి. కేంద్ర ప్రభుత్వము అనుమతించిన గైడులైన్సు ప్రకారము ఫెయిర్ ప్రైస్ షాప్స్ యిచ్చే విషయంలో కోఆపరేటివ్ సొసైటీస్ విషయంలో హరిజనుల కోసం, మహిళా మండలులకు యిచ్చే విషయం గురించి కొన్ని గైడు లైన్సు ఏర్పాటు చేసినాటిని ఈ ప్రభుత్వము అతిక్రమించి వారికి కావలసినటువంటి వారికి ఫెయిర్ ప్రయిస్ షాప్స్ యివ్వడం జరుగుతున్నది. గైడు లైన్సు యీ ప్రభుత్వము గాలికి వదిలి వేసింది. కలెక్టరు ఎపాయింటింగు అథారిటీ, ప్లానింగు బోర్డు చైర్మను అప్పిలేట్ అథారిటీ. కాని యీ ప్రభుత్వము తెలుగుదేశం కార్యకర్తలకు ఫెయిర్ ప్రయిస్ షాప్స్ యిచ్చి వారిని డీలర్సుగా నియమించడం జరుగుతున్నది. వారికి యిష్టంలు వచ్చిన వారితో నింపుకోవడం జరుగుతున్నది నిరుద్యోగులైన యువకులకు యివ్వాలని ఉంది. మన రాష్ట్రములో 27,114 ఫెయిర్ ప్రయిస్ షాప్స్ ఉన్నాయి. బోగస్ కార్డ్సు తయారుచేసి వాటి ద్వారా వారు అమ్ముకుంటున్నారు. యీ విధంగా ఒక్కొక్క డీలరుకు నెలకు 4000 రూపాయలు ఆదాయం వస్తున్నది. యిందులో ప్రభుత్వా

అధికారులకు కొంత అర్థము అందచేస్తున్నారు. మన రాష్ట్రములో ఉన్నటువంటి 37 వేల చిల్లర ఫెయిర్ ప్రయిస్ షాప్స్ వలన సుమారు 20 కోట్ల రూపాయలు పేద ప్రజానీకం వద్ద యీ తెలుగుదేశం కార్యకర్తలు దోచుకుంటున్నారు. ఈ ప్రభుత్వానికి 1982-83 సంవత్సరములో గతప్రభుత్వము హయాంలోవరు చేసినప్పుడు దాదాపు ఆరు లక్షల నుంచి ఏడు లక్షల వరకు ప్రభుత్వోద్యోగులు, ఆరు లక్షల నుంచి ఏడు లక్షల వరకు ప్రయివేటు ఉద్యోగులు ఉండేవారు. అప్పటికి యిప్పటికి ఆ సంఖ్య ఏమి పెరగలేదు. కాని నిరుద్యోగ సమస్య బాగా పెరిగింది. ఈ రోజున ఈ రాష్ట్రములో 30 లక్షల మంది నిరుద్యోగులు ఉన్నారు. వారికి ఉపాధి కల్పనా సౌకర్యాలు కల్పించలేదు. ప్రతి యింటికి ఒక్కొక్క ఉద్యోగం యిస్తానని అప్పట్లో యీ ముఖ్యమంత్రిగారు వాగ్దానం చేశారు. కాని నెం. 100 జి.ఓ. ఇస్యూ చేసి ఈ ప్రభుత్వము ఖాళీలను భర్తీ చేయకుండా అట్లానే ఉంచివేసింది. ఈ రోజున 30 లక్షల మంది నిరుద్యోగులు నిరాశ నిస్పృహలతో ఉన్నారు. వారు కనుక గీత దాటి ఏజిటేట్ చేస్తే తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం తెలుగు గంగలో దూకి చావవలసి వస్తుంది. యిక విద్యుచ్ఛక్తి రంగము చూసినట్లయితే ఈ రోజున యీ రాష్ట్రములో ఉన్నటువంటి విద్యుత్ కోతకు కారణము యీ రాష్ట్ర ప్రభుత్వము విధానం విద్యుచ్ఛక్తి రంగానికి నిధుల కొరత వలన విద్యుత్ కోత వచ్చిందని నేను మనవి చేస్తున్నాను. 27 శాతము నిధులు కేటాయించినప్పుడు ఈ రంగంలో ఆ రోజున మిగులుతో విద్యుత్ ఉండేది. ఈ రాష్ట్రానికి ఈ ప్రభుత్వము అధికారములోనికి వచ్చిన తరువాత ఈ విద్యుత్ రంగానికి ప్రాధాన్యత యివ్వలేదు. వరుసగా చూసినట్లయితే ఈ విద్యుత్ రంగానికి 17, 14, 16, 7 శాతము నిధులు మాత్రమే కేటాయించడం జరిగింది ఈ విద్యుత్ రంగము నిధులు కొరత వలన ఈ రంగము అభివృద్ధి చెందక ఈ రాష్ట్రములో ఈ నాడు విద్యుత్ కొరత ఏర్పడినది. గత ప్రభుత్వము హైడల్ కు. థర్మల్ కు తేడాలు సవరించలేదు; అని అన్నారు? వారు హైడల్ మీదనే కాన్సెంట్రేషను చేశారని చెప్పారు. థర్మల్ మీద కాంగ్రెసు ప్రభుత్వము కాన్సెంట్రేషను చేయలేదని చెబుతున్నారు. 1982 సంవత్సరములో అప్పటి ప్రధానమంత్రి శ్రీమతి ఇందిరాగాంధి విజయవాడలో థర్మల్ ప్రాజెక్టుకు శంకుస్థాపన చేస్తే యీ రోజుకు అది యింకా పూర్తి కాలేదు. సెప్టెంబరు నాటికి పూర్తి అవుతుందని అన్నారు. దీని గురించి 38 కోట్ల రూపాయలే కేటాయించారు. స్టేజ్ 2 పూర్తి అయితే విద్యుత్ కొరత తీరుతుంది. దీనితో పాటుగా ప్రారంభించిన కర్ణాటక రాష్ట్రములోని రాయచూరులో థర్మల్ స్టేషన్ను పూర్తి అయి అక్కడ విద్యుత్ ఉత్పత్తి ప్రారంభించారు. రామగుండం సూపర్ థర్మల్ స్టేషను వలన ఈ రోజున దీపాలు ఈ రాష్ట్రములో వెలుగుతున్నాయని మనవి చేస్తున్నాను. నాగార్జునసాగరు అను విద్యుత్ కేంద్రము అనుమతి గురించి ఈ శాసనసభలో కేంద్రప్రభుత్వానికి రిజల్యూషను పాసు చేసి కోరడం జరిగింది. ముద్దనూరు థర్మల్ స్టేషనుకు క్లియరెన్సు వచ్చిందని చెప్పారు. బద్ధవ్యతిరేకంగా ఉన్నా కూడా దీని విషయంలో క్లియరెన్సు సాధించడం జరిగింది. అక్కడ 10 లక్షల రూపాయలు ఖర్చుతో

ఖాండేషను స్టోను వేశారు. దానికి ఏ మాత్రము ఖర్చు పెడుతున్నారనే విషయం గుండెలు మీద చేయి వేసుకుని చెప్పమనండి. అక్కడ గొర్రికి చెట్టు కూడా పీకలేదు సివిల్ వర్క్సు మొదలు పెట్టారా? వరల్డ్ బ్యాంకు లోను కోసము ఎదురు చూస్తున్నామని చెబుతున్నారు. అంతకు మించి అక్కడ జరిగింది ఏమీ లేదు. రాష్ట్రములో విద్యుచ్ఛక్తి షార్టేజ్ 30 శాతము ఉంది. ఈ ప్రభుత్వం దీని మీద ఏమి చర్యలు తీసుకున్నది. ఏడవ ప్రణాళికలో పూర్తి అవ్వాలంటే కేటాయించే నిధులు సరిపోవని మనవి చేస్తున్నాను. ఇరిగేషను గురించి చూసిన నట్లయితే ముఖ్యమంత్రిగారు పెద్ద అట్టహాసంగా నెత్తిన రుమాలు చుట్టుకుని పంచెపీకి గోచి పెట్టుకుని నేను మట్టి పిసికే రైతు కుటుంబానికి చెందిన వాడిని, రైతుబాంధవుడని అని అంటూ శంకుస్థాపనలు చేయడానికి రెండెడ్ల బండి మీద పెడుతూ వుంటారు. దాని వలన లాభం లేదు. భూములు సస్య శ్యామలం చేయాలి. అందుకు కావలసిన నిధులు కేటాయించాలి. ఆ విధంగా చేస్తేనే ఆయన రైతు జన బాంధవుడు నిధులు ఈ విధంగా కేటాయించితే ఎప్పటికి పూర్తి అవుతుంది 7వ ప్రణాళికలో 1,639 కోట్లు కేటాయించవలసి ఉంటే ఎంత ఖర్చు పెడుతున్నారు? 689 కోట్ల రూపాయిలు ఖర్చు పెడుతున్నారు 257 కోట్ల రూపాయలు మైనరు, మేజరు ఇరిగేషనుకు ఖర్చు పెట్టవలసి ఉంటే 85 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టారు. యీ సంవత్సరము 32 కోట్ల రూపాయలు మించి ఖర్చు పెట్టడం లేదు. మీరు ఈ లక్ష్యాన్ని సాధించేందకు మీ దగ్గర వనర్లు ఉన్నాయా? ఈ విషయంలో నీటిపారుదల శాఖామాత్యులు-ముఖ్యంగా ముఖ్యమంత్రిగారు ఘోరంగా విఫలమైనారు. ప్రాజెక్టులు కట్టినారు కాని అందులో నీరు మాత్రం లేదు. కరువు అని చెప్పారు. యిదివరలో కూడా కరువు వచ్చింది. ప్రతి సంవత్సరము కరువు వస్తూనే ఉంది. ఇది రెగ్యులరు ఫినామినా. మన ముఖ్యమంత్రిగారు యిష్టము వచ్చినట్లు ప్రాజెక్టులు కడతామని కట్టకుండా గంభీరంగా ఉపన్యాసాలు యివ్వడం వలన పైన కర్నాటక రాష్ట్రములో మైనరు ఇరిగేషన్ను వారు చెక్ ఆఫ్ చేయడం వలన అక్కడే నీరు ఆగిపోవుటవలన యిక్కడ ప్రాజెక్టులో నీరు ఎండగట్టుకుని పోతున్నది మన ముఖ్యమంత్రిగారు కర్నాటక ముఖ్యమంత్రిగారితో చర్చించిన పాపాన పోలేదు. ఎందుకంటే వారికి రాజకీయ ఆశ్రయం యిచ్చారని వారి మీద ప్రేమ మరి ఏమిటో తెలియదు గాని వారితో మన ముఖ్యమంత్రి గారు చర్చించలేదు. క్లియరెన్సు రాలేదు, క్లియరెన్సు రాలేదు అని రామ దండకం లాగ చెబుతూ ఉంటారు. క్లియరెన్సు రాకుండా ప్రకాశం బారేజ్ నిర్మాణం జరగలేదా? నాగార్జునసాగరు నిర్మాణం జరగలేదా? గోదావరి బరాజ్ కట్టిన తరువాతనే కదా క్లియరెన్సు వచ్చింది వారి అసమర్థతను కప్పి పుచ్చుకోవడానికి "ఆడలేక మద్దెల ఓడు" అన్నట్లుగా ఉంది. ప్రాజెక్టులకు నిధులు కేటాయించలేక కేంద్రము క్లియరెన్సు యివ్వలేదు అని చెబుతున్నారు. కేంద్ర ప్రభుత్వము క్లియరెన్సు యిచ్చిన ప్రాజెక్టులు గురించి ప్రభుత్వం ఏమి చెబుతుంది శ్రీశైలం లెఫ్ట్ బ్యాంకు సొరంగము త్రవ్వాలా? ఏమి చేయాలా అని ఆలోచిస్తున్నారు. 100 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించాలి. 4 కోట్ల రూపాయలు

పెట్టి కాలువలు త్రవ్వుతున్నారు. క్లియరెన్సు యివ్వలేదు అని చెబుతున్నారు. శ్రీశైలం కుడికాలువ గురించి క్లియరెన్సు కేంద్ర ప్రభుత్వము యిచ్చినా ఏమి చేయలేదు తెలుగుగంగ ప్రాజెక్టువిషయంలో మిగులుజలాలు ఉన్నాయని తెలుగు గంగ ప్రాజెక్టు కట్టుకుంటామని ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రచారంచేశారు. అది యిప్పుడు అంత రాష్ట్ర వివాదములోకి దిగిపోయింది. మన ముఖ్య మంత్రిగారు బంధువైన 12-20 p.m.
శివరామ క్రిష్ణయ్య గారిని ఏ S.O. వుంచుకోవడంతో అక్కడ ఆయన మిగులు జలాల సిద్ధాంతాన్ని లేవనెత్తడం జరిగింది. కర్నాటక, మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు ఇంటర్నల్ ఎలోకేషన్ చేసుకొని క్లియరెన్సు తెచ్చుకొమ్మని అంటున్నారు. కేంద్రం కూడా అంటున్నది. మేము కూడా చెబుతున్నాము—అయ్యా ఈ మిగులు జలాలు మా మీద ఎందుకు పోస్తారు? మన రాష్ట్రములోని కృష్ణా జలాల నుండి వాటాలుంటే ఇంటర్నల్‌గా ఎలోకేట్ చేసి, క్లియరెన్సు తెచ్చి తెలుగు గంగకు ఇవ్వండని" మేము కూడా అడుగుతూ వుంటే ముఖ్యమంత్రిగారు పంతాలు పట్టింపులకు పోయి మిగులు జలాల మీద మా హక్కు ఏమిటో తెలుసుకోవలెనని ముఖ్య మంత్రిగారు అంటున్నారు. అంటే వారి పంతాలకు పట్టింపులకు మేమే దొరికామా ? మేము వెనుకబడిన రాయలసీమ ప్రాంతానికి చెందినవారము. ఈ విషయం మీద ఇంటర్నల్‌గా ఎలోకెట్ చేసి యాక్షన్ తీసుకోకుండా ఈ ప్రాజెక్టు మీద డిస్‌ప్యూట్ పెడుతున్నారంటే మాకు ఒక అనుమానం కలుగుతున్నది. అది ఏమిటంటే మాకు ఒక చుక్క నీరు కూడా యిచ్చే దానికి ప్రభుత్వము యిష్టపడడం లేదు. ఈ ప్రభుత్వానికి నిధులు లేవు కాబట్టి ఈ విషయాన్ని మిగులు జలాల సిద్ధాంతముతో డిస్‌ప్యూట్ పెట్టి పూర్తి కాకుండా ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ఈ ప్రభుత్వానికి చిత్తశుద్ధి వుంటే మిగులు జలాలు సమస్య కాకుండా, అస్యూర్డు వాటరును కేటాయించి ఈ ప్రాజెక్టుకు క్లియరెన్సు తెచ్చి, పనులు చేపట్టాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీశైలం కుడి కాలువ విషయం చూస్తే, మాకు గత 4—5 సంవత్సరాలుగా ప్రపంచ బ్యాంకుకు పంపామని అంటున్నారు. ఈ ప్రపంచ బ్యాంకు ఎక్కడుందో తెలియదు గాని, ఇదివరకు కాంగ్రెసు ప్రభుత్వాలలో ఎన్నో ప్రాజెక్టులు ప్రపంచ బ్యాంకునకు పంపారట. నాగార్జున కుడి కాలువ అయితేనేమి శ్రీరాం సాగర్ కుడి కాలువ అయితేనేమి. ప్రపంచ బ్యాంకునకు పంపారు అటువంటి సమస్య మీద వారా రోజు ప్రపంచ బ్యాంకు నుండి లోను వచ్చే వరకు ఆగలేదు. పని చేపట్టారు. పని పూర్తి చేశారు. తరువాత ప్రపంచ బ్యాంకు నుండి అసిస్టెన్సు వచ్చింది. అయితే ఈ ప్రభుత్వము ప్రపంచ బ్యాంకు నుండి లోను వచ్చే వరకు కావలి కూర్చుంది. చిత్తశుద్ధి వుండి ప్రభుత్వము పనిచేస్తున్నదా? కుంటి సాకులు చెప్పి పనినుండి తప్పించుకునే ప్రయత్నం చేస్తున్నది తప్ప వేరే ఏమీ కాదు.

ఇంతకు ముందు మేము—నేను, రాజశేఖర రెడ్డిగారు ఆరు నెలల క్రిందట ఈ ప్రభుత్వానికి ఒక ఉత్తరం వ్రాశాము. శ్రీశైలం కుడి కాలువ కొలతల విషయంలో సవరించమని, తంబిలూరు ప్రాజెక్టువరకు పొడిగించమని, తరువాత,

మైలవరం జలాశయం నుండి ఎత్తిపోతల పథకం ద్వారా పార్నపల్లి బ్యాలెన్సింగ్ రిజర్వాయర్ కు నీరు ఇవ్వాలని ఉత్తరం వ్రాయడం జరిగింది. నెల రోజులలో సమాధానం ఇమ్మని అడిగాము. ఇంతవరకు ఎలాంటి చర్యలు తీసుకోలేదు. దీని మీద ఆగస్టు 15 వ తేది లోగా సమాధానం చెప్పాలని మేము కోరుతున్నాము. ఆ తేదీ లోపల చెప్పకపోతే 16 వ తేదీనుండి అసెంబ్లీలో నిరాహార దీక్ష చేస్తామని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వర రావు — అధ్యక్షా, 1988–89 సంవత్సరపు బడ్జెటును ప్రవేశపెట్టిన సందర్భంలో ఆర్థిక శాఖా మంత్రి గారు తమ సుదీర్ఘమైన ప్రసంగములో అనేక విషయాలు తడుపుతూ నికర లోటు 140 కోట్ల రూపాయలు వుంటుందని, ఇందులో కొత్తపన్నుల ద్వారా 47½ కోట్ల రూపాయలు సాధించ వచ్చుని ఆ రకంగా చెబుతూ (ఉప సభాపతి అధ్యక్ష స్థానములో ఉన్నారు) అనేక సంక్షేమ కార్యక్రమాల గురించి అనేక విషయాలు తడివారు. నేను మనవి చేసేది ఏమిటంటే, గత ప్రభుత్వాల కంటే ఈ ప్రభుత్వము కొన్ని ముఖ్యమైన కార్యక్రమాలను చేపట్టి, వాటిని అమలు చేస్తున్నది. అందుకు ప్రభుత్వానికి అభినందనలు తెలుపుతున్నాను. అయితే కొన్ని ముఖ్యమైన మౌలికమైన సమస్యలను చేపట్టకుండా, సమస్యలను పరిష్కరించకుండా మన రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితి బాగుపడాలంటే అది అసాధ్యమని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ బడ్జెటులో వివిధ పద్దుల క్రింద కేటాయింపులు చేశారు. వాటిల్లో ఒక్కొక్క రంగాన్ని తీసుకొని, ప్రభుత్వము ప్రస్తుతం చేపట్టిన విధానాలను బట్టి, ఏ రకంగా రాష్ట్ర ఆర్థిక సమస్యలను పరిష్కారము చేయలేదో చెప్పడానికి నేనిపుడు ప్రయత్నిస్తున్నాను. కొన్ని మౌలికమైన సమస్యలను గురించి ప్రభుత్వం ఎందుకు చెప్పలేదు? ఆ మౌలిక సమస్యల పట్ల ఈ ప్రభుత్వము యొక్క వైఖరి ఏమిటనేది ఒక్కొక్క రంగాన్ని తీసుకొని వివరిస్తాను. ఇపుడు 140 కోట్లు. రూ. 47½ కోట్ల కొత్త పన్నులు–ఇంతే కాకుండా, ఇదివరకువసూలుకావలసిన కొన్ని పన్నులు వసూలుచేయడంవల్లలోటును అధిగమించవచ్చుని అన్నారు దానిమీద నాకు విశ్వాసము లేదు. రూ. 47 1/2 కోట్లు కొత్త పన్నులు ప్రభుత్వము ఇదివరకే ప్రకటించి, తిరిగి రద్దు చేస్తున్నామని రకరకాలుగా మేము వార్తలు వింటున్నాము. అది నిజం కాకూడదని మేము అనుకుంటున్నాము. అది నిజమే అయితే ప్రభుత్వము ఇదివరకే ప్రకటించిన విధానాల నుండి వెనక్కి వెల్లినట్లవుతుంది. ఈ 92 1/2 కోట్లు, అనుకోని అనివార్య ఖర్చులు ప్రతి సంవత్సరము వస్తూనే వున్నాయి. ప్రకృతి వైపరీత్యాలు వచ్చిన సందర్భములో 60–70 కోట్లు రూపాయలు మనకు అదనపు ఖర్చుగా వుండే పరిస్థితి వుంది. మొత్తముగా లెక్కవేస్తే, 225–250 కోట్ల రూపాయలు లోటు తేలవచ్చుని తేలుతున్నది. ఈనాటి ప్రకృతి కరుణించింది. గత 4 సంవత్సరాల నుండి అనావృష్టి పరిస్థితి ఏర్పడింది. ఈ అనావృష్టి పరిస్థితులవల్ల వచ్చే నష్టము అనివార్యము. కనీసం దీన్ని తట్టుకొనేందుకు కొన్ని ప్రాథమిక చర్యలు తీసుకొనే విషయంలో గత ప్రభుత్వాలు వెనక పడ్డాయి. అయితే ఈ ప్రభుత్వము

వాటికి ప్రాధాన్యత ఇస్తున్నామని అంటూనే ఒక రకంగా ఆ ప్రాధాన్యత యివ్వడం లేదు. నిక కోటు రూ. 225–250 కోట్లు వుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను.

మనది పునరావృత విత్త విధానము. గతములో ఓటాన్ ఎక్కౌంటు బడ్జెటు ప్రవేశపెట్టిన సందర్భంలో చెప్పారు. గత సంవత్సరం చెప్పారు. ఈ సంవత్సరము అదే పరిస్థితి. ఈ విధానము సరియైనదికాదు. ఇందులో లోపం వుంది. ఈ పునరావృత విత్త విధానం మన దేశానికి సంబంధించింది కాదు. ఇది అమెరికాలో వుంది. మహారాష్ట్ర దాన్ని తీసుకొని ఆచరణలో పెట్టింది. కేంద్ర ప్రభుత్వము అదే అడుగుజాడల్లో నడిచింది. దాన్ని చూచి మనం కూడా అదే పాడుతున్నాం. ఈ పునరావృత విత్త విధానంలో ప్రవేశపెట్టే బడ్జెటు సందర్భంలో ప్రభుత్వానికి ఏ రకమైన కమిట్‌మెంటు లేదనే రూపంతో స్టార్టు అవుతుంది. ఈ బడ్జెటును ఆమోదించిన తరువాత జరిగేది ఏమిటంటే, ఎగ్జిక్యూటివ్ అథారిటీ చెలాయిస్తుంది. వారు ఇష్టమొచ్చినట్లు ఒక పద్దుకు కేటాయించిన డబ్బుల నుండి మరో పద్దుకు ఖర్చు పెట్టే పరిస్థితి వస్తుంది. ఇది చెడ్డ ఫలితాన్ని మన రాష్ట్రానికి ఇస్తుంది. ఉదాహరణకు శాసనసభ లేకపోతే పార్లమెంటు కొన్ని కేటాయింపులు చేస్తున్నారు. ఈ పునరావృత విత్త విధానం ప్రిన్సిపుల్ – మనది ప్రణాళికా బద్ధమైన కార్యక్రమం–ఐదు సంవత్సరాల ప్రణాళిక. దీనికి సుదీర్ఘ కాలంగా చర్చించి ఆర్థిక శాస్త్ర నిపుణులు దేశ అవసరాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని ఏ రంగానికి ఎంతెంత ప్రాధాన్యత యివ్వాలో ఆ రకంగా కేటాయింపులు చేసి అమలు చేసే బడ్జెటు ఇది. ఈ ప్రిన్సిపుల్ రీత్యా ఈ జీరో బేస్డు అనేది తప్పు అని నా అభిప్రాయం. ప్రాధాన్యత రంగాలను తప్పించి, ఎగ్జిక్యూటివ్ తమ ఇష్టమొచ్చిన పద్ధతిలో అధికారాన్ని చెలాయించి పద్దులను తారుమారు చేసే అవకాశముంది. అది జరిగింది కూడా అది ఎట్లా జరిగిందో ఉదాహరణ చెబుతాను. ముఖ్యంగా అందరం అంగీకరించేది ఏమిటంటే కొన్ని కీలకమైన ప్రాధాన్యతగల రంగాలున్నాయి. ఉదా:—వ్యవసాయం, ఎలెక్ట్రిసిటీ, దానితోపాటుగా ఇర్రిగేషన్. ఇది దేశ ఆర్థిక వ్యవస్థలో గాని రాష్ట్ర ఆర్థిక వ్యవస్థలో గాని, కీలకమైన ప్రాధాన్యతగల రంగాలు. 1987–88 సంవత్సరములో 512 కోట్ల రూపాయలు ఇర్రిగేషన్ డిపార్టుమెంటుకు కేటాయించారు. నిజంగా ఈ ప్రభుత్వాన్ని నాతోపాటు 12-30 p.m.
అనేక ప్రతిపక్షాలు ఈ ప్రభుత్వం యొక్క ఈ కేటాయింపుచూసి హర్షించాయి. ప్రభుత్వ విధానాన్ని సమర్థించారు. కాని ఆచరణలో జరిగింది ఏమిటి? రివైజుడు ఎస్టిమేట్స్‌లో తిరిగి రూ. 257 కోట్లకు కుదించారు. అంటే సుమారు 255 కోట్ల రూపాయలు దీంట్లో నుంచి కుదించబడ్డాయి. పోనీ అది అయినా ఖర్చు పెట్టారా అంటే ఆ వివరాలు ఇప్పుడు దీంట్లో ఉండవు. కాని అది కూడా ఖర్చు అయిందని నేను అనుకోను. అదే విధంగా ఎలక్ట్రిసిటీ ఉంది. సాధారణంగా ఎలక్ట్రిసిటీ హైడల్ ప్రోజెక్టు అనేవి తక్కువ ఖర్చుతో కూడుకున్నవి. ఆ రకంగా మన ఉత్పత్తి అయ్యే పద్ధతిలో వాటిని ప్రారంభించాము. గత నాలుగు సంవత్సరాల అనుభవం ఏమిటి? వరుసగా అనావృష్టి పరిస్థితులు. ఇంతటి

ప్రాధాన్యతా రంగం అయినటువంటి విద్యుచ్ఛక్తికి మనం థర్మల్ స్టేషన్సు అనేవి ప్రారంభం చేయాలి. ఉదాహరణకు మనకు విజయవాడలో థర్మల్ స్టేషన్ ఉంది. దానికి ఏనాడో మనకు రెండవ దశకు పర్మిషన్ దొరికింది. కాని అది కాలేదు. అలక్ష్యం చేశారు. దాని ఖర్చుల కేటాయింపులు చూసినట్లయితే 1987-88లో 26వ కోట్లు కేటాయించి రివైజుడులో 18½ కోట్ల రూపాయలకు తగ్గించారు. అది కూడా ఖర్చు అయిందా? లేదు. కారణం ఏమిటంటే జీరో బేసుడు బడ్జెట్ పెట్టి దానిని శాసన సభలో ఆమోదం పొందిన దానికి భిన్నంగా, ప్రణాళికా బద్ధమైన ప్లానుడు బడ్జెట్‌కి దెబ్బతినే విధంగా మరొక రంగానికి తరలిస్తున్నారు. అసెంబ్లీలో ఒక రంగానికి కేటాయించిన డబ్బును తిరిగి ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంకో రంగానికి తరలించడం జరుగుతోంది. ఇప్పటికైనా థర్మల్ స్టేషన్‌కి తప్పకుండా ప్రాధాన్యత ఇవ్వాలని నా సూచన ఈ సంవత్సరం వర్షాలుపడి అనుకూలమైన పరిస్థితి నాలుగు సంవత్సరాల తరువాత ఇప్పుడు వచ్చిందని ఆత్మసంతృప్తి పడవచ్చు కాని ఈ రకంగా కేటాయింపులు ప్రయోజనం లేదు. ఇర్రిగేషన్ రంగం కేటాయింపులు సరిపోవు అనేది వాస్తవమా కాదా అనేది అలోచించాలి. ఇకపోతే ధరలు చుక్కలకు అంటుతున్నాయి. ఇది దేశ వ్యాప్తంగా ఉంది. దీనికి కారణం ఏమిటి? అనావృష్టి, ఇంకా రకరకాల కారణాలు ఉన్నాయి. ఈ దేశంలో దేశ వ్యాపితంగా ఈనాడు అధికారంలో ఉన్న కాంగ్రెస్ పార్టీ నడుపుతున్నటువంటి ఆర్థిక రాజకీయ ధోరణుల దుష్ఫలితాలు అందరిమీద పడు తున్నాయి. అది అంతా చెప్పాలంటే సమయం చాలదు. దాని ప్రభావం అనేది రాష్ట్రం మీద పడుతుంది. అయితే అందులో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం బాధ్యత ఏమిటి? రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కేంద్రాన్ని విమర్శించడమే కాదు. తనకు తాముగా తీసుకునే చర్యలు, అవకాశాలు కూడా ఉంటాయి. ధరలు బజారులో ఈ వేళ చుక్కలకు అంటుతున్నాయి. బియ్యయి ధర కిలో 6, 7 రూ. అని గౌరవసభ్యులు చెబుతున్నారు. అది 10 రూ. అయినా ఆశ్చర్య పడ నక్కరలేదు. కూరగాయలు ఎవరూ తినే పరిస్థితిలో లేవు. టమేటా కిలో 12 రూపాయలు ఉంది. మిగతావి కూడా 5, 6 రూ. ఉన్నాయి. భారతదేశంలోనే అగ్రగామిగా ఈ ప్రభుత్వం కిలో రెండు రూపాయలు పథకం పెట్టింది. చాల బాగుంది. దానికి ధన్య వాదాలు తెల్పుతున్నాం. ప్రజలకు తిండి పెట్టాలి. అదేవిధంగా కార్పొరేషన్ స్థాయిల్లో కిలో 2.60 పైసలకు ఇస్తున్న వాటిని విజయవాడ, హైదరాబాదు, విశాఖపట్టణాలలో కార్పొరేషన్ స్థాయిలలో ఇస్తున్న 2.60 వాటిని 3.50కి పెంచుతూ ప్రభుత్వ నిర్ణయం జరిగింది. ఆది ఏ రకమైన చర్య అని నేను అడుగు తున్నాను. మనకు రావలసిన వాటా రాబట్టండి. కొండనాలుకకు మందువేసి ఉన్న నాలుకను పోగొట్టినట్టు చేయకండి. ఇక కేంద్ర ప్రభుత్వ పద్ధతి నీరో చక్రవర్తిలా ఉంది. ఈ రాష్ట్రప్రభుత్వం పేదలకు ఇచ్చే కిలో రెండు రూపాయల బియ్యం మీద 40 కోట్ల రూపాయలు వ్యాపార టాక్సు అట. ఇది ఏ రకమైన పద్ధతి? రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పేదవాడికి తిండి పెడుతూ ఉంది. పెట్టకపోయినా పెట్టే ఇల్లు చూపించమన్నారు. తాను కాని రాష్ట్రంపైన విపరీతమైన వత్తిడి

తీసుకువచ్చి దానిని బదనామ్ చేసే ప్రయత్నం కేంద్రం చేస్తున్నారు. దానికి వ్యతిరేకంగా తనకు తాను నేను చేస్తాను అని ముఖ్యమంత్రిగారు అనుకోవడం కూడా మంచిది కాదు. అన్ని ప్రతిపక్షాలను సమీకరించి వాటిని కూడా కాన్ఫిడెన్స్‌లోనికి ఈ ప్రభుత్వం తమ వైఖరిని వివరించాలి. కాబట్టి ఇప్పుడు ఇస్తున్న పద్ధతిని తొలగించి 3.50 పైసలు చేయడం ఏ రకంగాను సమర్థనీయం కాదు. దేశ వ్యాపితంగా పారిశ్రామిక కార్మికుల వినియోగదారుల సూచికను చూసినట్లయితే 1987–88వ సంవత్సరంలో 9.7 శాతము ఉండగా అంటే 1985-86వ సంవత్సరానికి సంబంధించినంతవరకు 12.5 శాతం మన రాష్ట్రంలో ఉంది. అంటే మన రాష్ట్రంలోనే ఈ పరిస్థితి ఎక్కువగా ఉంది అనేది మనకు అర్థం అవుతూ ఉంది. అందువల్ల దయచేసి మీరు ఈవేళ అమలుపరిచే పద్ధతినుంచి వెనుకకు తగ్గకండి, అది సరికాదు, ప్రభుత్వాన్ని ఆలోచించమని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. అంతేకాకుండా గతంలో చెప్పాము. ఈ బియ్యము సేకరణ విధానంలో ముఖ్యంగా కేంద్ర ప్రభుత్వం ధరల విధానం సరిగాలేదు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అదనంగా పది రూపాయలు ఇస్తున్నా అది మధ్య దళారీలకు పోతున్నది. కాబట్టి మీ దగ్గర సివిల్ సప్లయిస్ సిబ్బంది రెండు రకాల సిబ్బంది ఉంది. మన రాష్ట్రంలో సహకార రంగంలో నిర్మించబడిన ఉత్తమమైన రైసు మిల్లులు సుమారు 200 ఉన్నాయి, మూతపడి ఉన్నాయి. ప్రభుత్వమే ధాన్యాన్ని పంట కళ్ళాల తరుణంలో కనీసం ఆదుకునే పద్ధతిలో అయినా ఎందుకు సేకరించకూడదు? ఈ మిల్లుల ద్వారా ఆడించి సేకరించిన దానికంటే కిలో అర్ధ రూపాయ తక్కువ ఇవ్వవచ్చు. ఆ లెక్కలు చెప్పవచ్చు. కాని నాకు సమయము చాలదు. ఆ విధానం ఎందుకు చేపట్టరు? తరువాత రాష్ట్రప్రభుత్వం కేబినెట్ సబ్ కమిటీని వేసింది. కాని కొన్ని పొదుపు చర్యలను పాటించడంకోసం. ఇక్కడ కూడా అదే పద్ధతి. అంటే కొండ నాలుకకు మందువేస్తే ఉన్న నాలుక పోయినట్లు 60 కోట్ల రూపాయలు ఆదా అట. ఎవరిమీద పడుతున్నారు? ఏనుగులు దూరిపోయినా పరవాలేదు దోమలు దూరకూడదు అన్నట్టు ఉంది. మీ వైఖరి, ఏమి వైఖరి? కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం కంటే మీరు ఉన్నతంగా చేస్తారని వారంతా మిమ్మల్ని సమర్థించారు. మీరు ఏమి చేస్తున్నారు? ఎల్.టి.సి కోత. లేకపోతే శలవుజీతాన్ని ఉపయోగించుకోవడం రద్దు. ఇటువంటివా? ఎల్.టి.సి.లో దుర్వినియోగం జరిగితే దానిని అరికట్టండి, మాకు అభ్యంతరం లేదు. దానికి అవసరమైన చర్యలు తీసుకోండి. ఉద్యోగస్థులు మీరు మేము కలిస్తేనే ప్రభుత్వం నడుస్తుంది. అందుకని సుమతీ శతకములోని పద్యము గుర్తుంచుకోండి. సుమతి శతకంలో పద్యం 12 40 – –
'కలకంఠి కంటి కన్నీరు ఒలికిన సిరి యింట నుండ నొల్లదు' అన్నట్లు యీ చిన్న తరగతి ఉద్యోగులను బాధించడం మంచిదికాదు. ఇపుడు పొదుపు చర్యలకోసం క్యాబినెట్ సబ్ కమిటీని వేసినట్లు వారు నిర్ణయాలు తీసుకున్నట్లు పేపర్లో చూస్తున్నాము. కాని పొదుపు చర్యలు పేరుతో చిన్న ఉద్యోగస్థులను బాధించడం మంచిదికాదని మనవిచేస్తున్నాను. ఉద్యోగస్థులు కష్టపడి సాధించుకున్న వాటిని ఉన్నత స్థాయిలో యీ పొదుపు చర్యలు పేరుతో తీసివేయడం జరుగుతున్నది. అది మంచిదికాదని మనవి

చేస్తున్నాను. ఇక విద్యారంగం పరిస్థితి చూస్తే ఎక్కడికి పోతున్నాము? తిరోగమనమా? పురోగమనమా? ముఖ్యమంత్రిగారు విద్యను అమ్ముకోవడం నేరం అన్నారు. డొనేషన్స్‌ను అరికడతామన్నారు. అందువల్ల అనేకమంది విద్యార్థులు ఉత్సాహపడ్డారు. కాని మనము ఏ విధంగా పోతున్నాము. ఇటీవల ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యలువల్ల ఎవరికి లాభం కలుగుతున్నది అనేది పరిశీలిస్తే యాజమాన్యం వారికే ఉపయోగపడుతున్నది సాయంకళాశాలలు, ఓరియంటల్ కళాశాలలో ఎడ్మిషన్స్ నిరాకరిస్తున్నాను. దీనికి ప్రతిగా ఓపెన్ యూనివర్శిటీలను పెట్టాము కాబట్టి అందులో చదువుకోవచ్చని అంటున్నారు. కాని ఓపెన్ యూనివర్సిటీలో రెగ్యులర్ పాఠాలు ఉంటాయా? అందులో మధ్యతరగతి వారు చదువుకోడానికి వీలవుతుంది కాని బీదవారు చదువుకోడానికి వీలు కాదు. ఇపుడు 1988 సెన్సస్ ప్రకారం గానే మనదగ్గర అక్షరాస్యుల సంఖ్య 29 7 శాతం మాత్రమే ఉన్నట్లు తెలుస్తున్నది. అంటే మనం భారతదేశంలో 16 వ రాంకులో ఉన్నాము. అక్షరాస్యులను చేయాలని మనం రాజ్యాంగంలో పొందుపరుచుకోవడం జరిగింది. దాని ప్రకారం నిరక్షరాస్యత నిర్మూలిస్తామన్నారు. నూతన విద్యావిధానం కూడా ప్రకటించారు. అయినా కాలేజీలలో ఉన్నవారికి తప్ప సీట్లు దొరకడం లేదు. కొత్తగా కొన్ని కాలేజీలు పాఠశాలలు తెరచినారు. ఏదో 20,000 మంది టీచర్స్ వేసామని ప్రభుత్వం లెక్కలు చెప్పారు, కాని ఎరుపాలెం మండలంలో 300 మందికి 30 టీచర్స్ మాత్రం ఉన్నారు. అట్లాగే ఓపెన్ అయినకాలేజీలలో లెక్చరర్సు లేరు. అట్లాగే నెల్లూరు జిల్లా బిట్రగుంటలో కాలేజీని ఓపెన్ చేసినా అక్కడ లెక్చరర్స్ లేరు. ఇక అచ్చు పుస్తకాలు బ్లాక్‌మార్కెట్‌లోకి పోయినపుడు పట్టుకున్న ఉదంతాలు బహిరంగంగా బయటపడ్డాయి. వాటిని రుజువుచేయడం కూడా జరిగింది. అట్లాగే కాలేజీలలో సీట్లు దొరకడంలేదు. మన రాష్ట్రంలో అక్షరాస్యత 29.6 శాతం మాత్రమే అయితే హెచ్.ఎస్.సి. లు పాస్ పెర్సంటేజ్ వెనుకపడుతున్నది. ఇపుడు ఉన్నత విద్యారంగం కూడా సంక్షోభంలో పడుతున్నది. యూనివర్శిటీ స్థాయిలో 16 సంవత్సరాల నుంచి లెక్చరర్స్‌కు వేతనాల సవరింపు లేదు. కేంద్ర ప్రభుత్వంవారు యిచ్చిన యు.జి.సి. స్కేల్సు తరువాత మూడు సార్లు యిక్కడ పి.ఆర్.సి. రిపోర్టులు యిచ్చారు. ఎట్టకేలకు తెలుగుదేశం నాయకులు ఉపేంద్రగారి వత్తిడివల్ల కేంద్రప్రభుత్వం వారితో మాట్లాడడం వల్ల యిక్కడ ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక ప్రకటన చేస్తూ లెక్చరర్సుకు యు. జి. సి. స్కేల్సు యిస్తామన్నారు. కాని యింతవరకూ యివ్వనందు వల్ల యిపుడు లెక్చరర్సు ముఖ్యమంత్రిగారికి ఒక మెమోరాండం యిస్తూ రేపు 29 తేదీ నుంచి ఆలజడి చేస్తామంటున్నారు. కాబట్టి యీ యు.జి.సి. స్కేల్సు యిచ్చే విషయంలో ప్రభుత్వం ఒక స్పష్టమైన ప్రకటన చేయాలి. వాగ్దానాలు చేసిన ముఖ్యమంత్రిగారు, విద్యామంత్రిగారు యీ యు.జి.సి. స్కేల్సును లెక్చరర్సుకు ఎందుకు అమలుజరపడంలేదు? ఇకపోతే విద్యారంగంలో నూతనంగా ప్రయివేటు కళాశాలలు కో ఆపరేటివ్ బేసిస్ మీద పెట్టుకోవడానికి అవకాశం యిస్తున్నారు. కాని వారు మరల కాపిటేషన్ ఫీజులు వసూలు చేస్తున్నారు. అంతేకాకుండా

వారు చేసే పనులు చేసే ఫీజులు మీద, లెక్చరర్సు సర్వీసు నిబంధనల విషయంలో ప్రభుత్వమునకు అదుపు లేదు. ఇది విద్యారంగంలో ప్రగతి మనమా? తిరోగమనమా? రాష్ట్ర జాబితాలో విద్యను కేంద్రప్రభుత్వం ఉమ్మడి జాబితాలో చేర్చారు, ఇప్పుడు కేంద్రప్రభుత్వం వారికి రాష్ట్రప్రభుత్వానికి కూడా వచ్చి వారువీరు కలిసి కాలేజీలలో సీటు విద్యార్థులకు లేకుండా చేస్తున్నారు. కాబట్టి విద్యారంగాన్ని యీ కో ఆపరేటివ్ బేసిస్ ఏర్పాటు చేయడం ఏమి సబబో ఆలోచించాలి. తరువాత దేశస్వాతంత్ర్యం కోసం లక్షలాదిమంది త్యాగం చేసిన వారు భూమి కేంద్రీకరణను తగ్గించాలని చేయాలని అన్నారు భూమిని ధనికుల చేతుల నుంచి తగ్గించాలని అన్నారు. దానిని అందరూ ఆమోదించారు. కాంగ్రెసు వారు 38 సంవత్సరాల యీ రాష్ట్ర పరిపాలనలో యీ విషయంలో తెలంగాణా రైతుల ఉద్యమం చేపట్టిన మీదట కొన్ని చట్టాలు చేశారు కాని తరువాత చేసిన చట్టాలలో కొన్ని లొసుగులు పెట్టారు. దానిమీద సుప్రీమ్‌కోర్టు ఛాలెంజ్ చేస్తే వారు ఒక తీర్పు యిచ్చారు, దానిమీద యీ ప్రభుత్వం యీ భూ సేకరణల చట్టానికి ఒక సవరణ తీసుకువస్తామన్నారు. అయినా ఆర్థికమంత్రిగారి 80 పేజీల ప్రసంగంలో కూడా ఆ సవరణ విషయంలో ప్రస్తావించకపోవడం శోచనీయం. ముఖ్యమంత్రిగారు మహబూబ్‌నగర్‌లో యీ పేద రైతులకు యిబ్బందులు లేకుండా ప్రభుత్వం పట్టాలు పంచిపెట్టాలన్నారు. దానితో కూడా మేము ఏకీభవిస్తున్నాము. కాని మహబూబ్‌నగర్‌లో సేకరించిన ప్రభుత్వ భూమిని పంచడము జరగలేదు. అందుకోసం రామయ్యగారు కూడా అరెస్టు అయినాడు. తరువాత కొంత భూమిని పంచినా వాటికి పట్టాలు యిచ్చినా కాని ఆ భూములు యింకా ఆ భూస్వాముల చేతులలోనే ఉన్నాయి. వానిపైన కేసులు 12-50 సా.
జరుగుతున్నాయి. మొన్న 7,8 వేల మంది రైతులు ముఖ్యమంత్రి గారికి మెమోరెండాలు ఇచ్చారు దీని తీరుతెన్నులమీద ఆర్థికమంత్రిగారి చల్లని చూపు ఎందుకు పడలేదో తెలియదు. కనీసం ఇందులో ఒక వాక్యం కూడా వ్రాయలేదు. దీనిపై మీకు శ్రద్ధ వుందా అని అడుగుతున్నాను. కాంగ్రెస్ వారు చట్టాన్ని చేసి దానికి తూట్లు పొడిచారు. మీరు చట్టాన్ని అమలు చేయడానికి నిరాకరిస్తున్నారంటే మీకూ, వారికి తేడాలేదు చట్టాన్ని అమలుచేయకపోవడం మీరు చేసిన వాగ్దానంనుంచి వెనక్కి పోవడమేనని మనవిచేస్తున్నాను. అందువల్ల ఇప్పటికైనా ఒక స్పష్టమైన సవరణ చేయాలి సీలింగ్ ద్వారా లభించే భూమి ఎంతో తెల్పాలి. ఈ 80 పేజీల ప్రసంగంలో అది తెల్పకపోవడం అంటే ప్రభుత్వానికి దానిపట్ల చిన్నచూపు ఉందని భావిచడంలో పొరపాటు ఉందని నేను ప్రశ్నిస్తున్నాను. ఇక వ్యవసాయరంగానికి వస్తే వ్యవసాయ మంత్రి గారు తాను రైతునని అంటాడు. నిజంగా ఆయన రైతే, నేను అంగీకరిస్తాను. కాని వ్యవసాయరంగం సంక్షోభంలో ఉంది. దానిపట్ల వారు తీసుకొనే నిర్దిష్టమైన చర్యలు ఏమిటని అడుగుతున్నాను గత నాలుగు సంవత్సరాలుగా అనావృష్టి పరిస్థితి ఏర్పడింది. కేవలం ఇక్కడే కాదు, దేశవ్యాపితంగా ఏర్పడింది. పంటలను భీమాచేసి,అనావృష్టి వచ్చినప్పుడు రైతులను ఆదుకోవాలని ఒక పాలసీగా మనవారు చెబుతున్నారు. కాని ఏది ఈ పథకం? ఈ భీమా పథకాన్ని బూడిదలో కలిపారు.

ఈ సంవత్సరం రైతుల దగ్గర సహకార సంఘాలద్వారా భీమా పైకాన్ని వసూలుచేశారు. కేంద్రప్రభుత్వం పెద్ద ఆట్టహాసంగా ప్రకటించుకొన్న ఈ పథకాన్ని రిజర్వు బ్యాంకు ఒక్క కలంపోటుతో కొట్టివేసింది. కాని దీనిగురించి మీరు ఏం చేస్తున్నారని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు:— అసలు ఇప్పుడున్న క్రాప్ ఇన్సూరెన్సు పథకాన్ని ఎత్తివేయడానికే కేంద్రప్రభుత్వం ఆలోచిస్తోంది. ఎజిస్ లాల్ గారు లెటర్స్ వ్రాస్తున్నారు. అసలు దానిని ఎంటర్ టెయిన్ చేయము అనే ధోరణిలోనే వారు మాట్లాడుతున్నారు.

శ్రీ వి. వెంకటేశ్వరరావు — కేంద్రప్రభుత్వానికి రైతులపట్ల సవతితల్లి ప్రేమ వుందనేది అర్థమవుతోంది. కాని రాష్ట్రప్రభుత్వం తనవంతు కర్తవ్యంగా ఏమిచేస్తోంది?

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు:— క్రాప్ ఇన్సూరెన్సు పథకం కంటిన్యూ కావాలనే రాష్ట్రప్రభుత్వం వాదిస్తోంది.

శ్రీ వి. వెంకటేశ్వరరావు:— తూర్పు గోదావరి, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలలో పంటలు భీమా చేసి పంటలు నష్టపోయినవారికి డబ్బు ఇవ్వలేదని మేము మంత్రి గారి దృష్టికి తెచ్చాం. కాని అది అసలు జరిగిందా? నేను చెపుతున్నది గతసంవత్సరం గురించి, మళ్ళీ కొత్త సంవత్సరం రానేవచ్చింది. 1987–88లో 3 లక్షల 86 వేల మంది రైతులు 5 కోట్ల 92 లక్షల రూపాయల మేరకు ప్రీమియం చెల్లించి 346 కోట్ల రూపాయల పంటలను ఇన్సూర్ చేశారు. అందులో మీరు ఎంత చెల్లించారు? ఇది మీ రంగంకాదా? దానికి పట్టిన గతి ఏమిటి? ఇప్పటికీ అందులో సగం మందికి కూడా చెల్లించలేదని నా అభిప్రాయం. పైగా అనవారీ లోన్ లేదని ఏదో కుంటిసాకులు చెప్పే పరిస్థితి. కేంద్ర ప్రభుత్వానికి దయా దాక్షిణ్యాలు లేవు. రైతులపై వాళ్ళకు ఉన్న ప్రేమ ఏమిటో మాకు తెలుసు. కాని రాష్ట్రప్రభుత్వం తన వంతు కర్తవ్యంగా ఏమి చేయదలచుకొన్నదో చెప్పాలి. కేంద్ర ప్రభుత్వంతో దెబ్బలాడడానికి ఇక్కడి ప్రతిపక్షాలను కాన్ఫిడెన్స్‌లోకి తీసుకోండి. ఇకపోతే పత్తి రైతులకు సంబంధించినంతవరకు ముఖ్యమంత్రిగారు నిజంగా అక్కడికి వెళ్లివచ్చారు. వారికి ధన్యవాదాలు. కాని జరిగిందేమిటి? రిజర్వ్ బ్యాంక్ నుంచి కేంద్ర ప్రభుత్వ నిపుణులు వచ్చారు కాని వారు ఏంచేశారు? చావు కబురు చల్లగా చెప్పారు. అప్పులు రద్దు చేయరట, వడ్డీ రద్దు చేయరట. రెండు సంవత్సరాలు వాయిదా వేస్తారట. ఎవరిని నమ్మించడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం ఈ మాటలు చెప్పేది? ఆనాడు చేసిన వాగ్దానాలను అమలుచేయడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని నిగ్గదీద్దాం. కేంద్రంతో దెబ్బలాడుదాం అని తోటి శాసన సభ్యులకు మనవిచేస్తున్నాను. రాష్ట్రప్రభుత్వం తన వంతు కర్తవ్యంగా ఆత్మహత్య చేసుకొన్న పత్తి రైతులకై ఏమైనా ప్రకటించిందా? ఆ విషయమై ఇందులో ఒక్క వాక్యం కూడా లేదని మనవిచేస్తున్నాను.

సహకార శాఖ మంత్రి (శ్రీ ఎన్. యతిరాజారావు) :— రెండున్నర కోట్ల రూపాయల మేరకు వడ్డీ మాఫీ చేయడం జరిగింది.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వర రావు :— అది మార్చి నాటికి. కాని ఇప్పుడు ఏమి చేశారని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. యతిరాజారావు :— మార్చి నాటికి కడితే తప్పనిసరిగా వడ్డీ మాఫీ చేయడం జరిగింది. రెండున్నర కోట్ల రూపాయల మేరకు వడ్డీ మాఫీ చేయడం జరిగింది.

శ్రీ సి.హెచ్. రాజేశ్వరరావు :— ప్రకాశం జిల్లాలో 20, 30 మంది ఆత్మ హత్యలు చేసుకొని చనిపోతే, అసలు పూర్తిగా డబ్బు చెల్లించే పరిస్థితిలో లేని వారు మార్చినాటికి డబ్బు చెల్లిస్తే వడ్డీ మాఫీ చేస్తామని అనడం అన్యాయమే కాదు, వారి దైన్య పరిస్థితిని ఏమాత్రం ఆలోచించకుండా నిరాకరించడం కాదా?

శ్రీ ఎన్. యతిరాజారావు:— మార్చి 1959 నాటికి, అంటే మళ్లీ పంట పండేంతవరకు అని చెప్పడం జరిగింది.

శ్రీ యం. ఓంకార్ :— వారు నిర్ణయించిన గడువులోగా బాకీ చెల్లించ డానికి చచ్చిపోయినవారిని కూడా తీసుకువచ్చేది ఉందా ? బాకీ చెల్లించాలి కదా ? చచ్చిపోయినవారిని కూడా లేపుకువచ్చే మార్గం ఏమైనా ఉందేమో.

(నవ్వులు)

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వర రావు:— ఈ వేళ రైతులకు ఏదో చేశామని చెప్పి తృప్తి పడుతున్నారు. కాని వాళ్లకు అప్పు ఇచ్చేవాడు లేడు. వారు తిరిగి వ్యవసాయం సాగించుకొనే స్థితి లేదు. వారిని ఆదుకొనడానికి ఏమిచేస్తున్నారో చెప్పాలి. ఇక విత్తనాల విషయానికి వస్తే మన దగ్గర సీడ్స్ కార్పొరేషన్ ఉంది. మంచి విత్తనాలు తీసుకొన్నామన్నారు. ఈ సంవత్సరం కర్షక పరిషత్తు ద్వారా, సహకార సంఘాలద్వారా అమ్మిస్తామని, వాళ్ళతో డిపాజిట్ కట్టించామని చెప్పారు. సహకార సంఘాలు ముందుగా డిపాజిట్ చేశాయి. కాని ఇచ్చినవాడికి ఇచ్చారు, లేని వాడికి లేదు. ఈ గందరగోళం మాదగ్గరే కాదు, రాష్ట్రం అంతటా ఉంది. ఇచ్చిన విత్తనాలు మొలవలేదు, రైతులు ప్రైవేటు వాళ్లమీద ఆధారపడ్డారు. పైగా వ్యవసాయ డిపార్టుమెంటు వారు దీనిపై తమ పెత్తనం తీసివేశారని నీరసంగా కూర్చున్నారు. వారు చిన్న పని కూడా చేయలేదు. వ్యవసాయ మంత్రిగారు ఈ విషయం ఆలోచించాలి. మండలాల మీద మీ పెత్తనం లేదు. మేము ఎగ్రికల్చర్ డిపార్టుమెంట్‌కు సరెండర్ చేయబడ్డామన్న పద్ధతిలో వారు నిర్లక్ష్యంగా కూర్చున్నారు. రైతులకు విత్తనాలు అందలేదు. అందినచోట మొలకెత్తకుండా వున్న పరిస్థితి. ఇలా అనేక ఉదాహరణలు చెప్పవచ్చు. ఇక రాష్ట్రంలోని కొన్ని మండలాలలో కరువు పరిస్థితులు ఏర్పడ్డాయని చెప్పాము. మా జిల్లాకు సంబంధించినంతవరకు 12 మండలాలను కరువు మండలాలుగా ప్రకటించారు. ఆ తరువాత మరొక

9 మండలాలను కరవు మండలాలుగా ప్రకటించాలని తీర్మానం చేశారు. ప్రభుత్వం ఇది న్యాయంగానే చేసింది, అందుకు ధన్యవాదాలు. ఇది మా జిల్లా సమస్యే కాదు, రాష్ట్ర వ్యాపితంగా వున్న సమస్య. కాని మీరు తీసుకొన్న కరువు నివారణ చర్యలు ఏమిటి? కనీసం గుక్కెడు మంచినీళ్ళకైనా ఒక్క పైసా కేటాయించలేదు. మీరు 50 లక్షల రూపాయలు కేటాయించి అక్కడక్కడా పంచామని చెపుతున్నారు. ఈ రాష్ట్రంలో ఆరు కోట్ల జనాభా వుంది, ఎన్నో మండలాలు అన్ని జిల్లాలలోని అత్యధిక మండలాలలో కరవు ఏర్పడింది ఉన్నాయి. ఆ మండలాలలో మీరు చేపట్టిన రిలీఫ్ కార్యక్రమాలు ఏమిటని అడుగుతున్నాను.

1-00 సాయంత్రం ఆరోగ్యం విషయం తీసుకుందాము. ఆ విషయంలో పరిస్థితి "ఎక్కడ వేసిన గొంగళి అక్కడనే వుంది" అనే విధంగా వుంది. ఆరోగ్యం విషయంలో నిరుడు రూ. 33 కోట్లు కేటాయించగా, ఈ సంవత్సరం రూ. 34 కోట్లు మాత్రమే కేటాయించడం జరిగింది. దేశవ్యాప్తంగా ఆరోగ్యం విషయం తీసుకుంటే కేటాయింపులు ఎలా వున్నాయి, మన రాష్ట్రంలో పరిస్థితి ఎలా వుందనే విషయం తీసుకుందాము. దేశ వ్యాప్తపు కేటాయింపుల ఎంటే ఉత్తరప్రదేశ్, బీహార్ లలో పరిస్థితి యింకా అధ్వాన్నంగా వుంది. ఆ రాష్ట్రాలతో మన రాష్ట్రాన్ని పోల్చనవసరం లేదు వైద్య, ఆరోగ్య విషయంలో దేశవ్యాప్తంగా 1982-83 సంవత్సరానికి గాను అంచనాలను తయారు చేయడం జరిగింది. ఆ అంచనాల ప్రకారంగా దేశవ్యాప్తంగా తలసరి వైద్య, ఆరోగ్య సేవల కోసం రూ 50 పైచిలుకు కేటాయించబడి వుంది. మన ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో తలసరి కేటాయింపు 29 రూపాయల 26 పైసలు మాత్రమే. ఈ విషయాలన్నీ మీ లెక్కలలోనే వున్నాయి. ప్రజల ఆరోగ్యం విషయంలో, వైద్యం గురించి, మందులను గురించి సంక్షేమం, వీటన్నింటిని గురించి ఖర్చు చేసేది సంవత్సరానికి తలసరికి రూ. 29 26 పైసలు మాత్రమే అని చెబుతున్నాను. బీహార్, ఉత్తరప్రదేశ్, మధ్యప్రదేశ్ మినహా మిగతా చిన్న రాష్ట్రాలన్నీ తలసరిన, దేశవ్యాప్తంగా ఖర్చు చేస్తున్న సగటుకంటే ఎక్కువగానే ఖర్చు చేస్తున్నాయి. కేరళలో రూ. 40.23 పైసలు, హర్యానాలో రూ. 44.70 పైసలు, తమిళనాడులో రూ. 45 ఖర్చు చేస్తున్నారు. దేశ వ్యాపిత సగటుకంటే కూడా తక్కువ రూ. 29.26 పైసలు మన రాష్ట్రంలో ఖర్చు చేస్తున్నారు. నిరుడు రూ. 33 కోట్లు. ఈ సంవత్సరం రూ. 34 కోట్లు కేటాయించారు. ఈ కేటాయింపులో కూడా కొంత భాగం సిబ్బంది జీతభత్యాల క్రింద పోతుంది. కొంత యిన్‌ఫ్లేషన్ కూడా వుంటుంది. రూపాయి విలువ నిరుడు 15 పైసలు కాగా, ఈ సంవత్సరం 12 పైసలకు పడిపోయినట్లు కేంద్రప్రభుత్వ లెక్కల ద్వారా తెలుస్తున్నది. వీటన్నింటినీ అధిగమించడానికి గాను ఈ ప్రభుత్వం తీసుకుంటున్న నిర్దుష్టమైన చర్యలను గురించి వివరించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఇది కీలక రంగం కాదా? ఈ రాష్ట్రంలో, ఈ దేశంలో లక్షలాది కుష్ఠురోగులు, క్షయ రోగులు వున్నారు. మలేరియాను నిర్మూలించామని చెప్పుకుంటున్నారు.

కానీ అందుకు అవసరమైన మందులు, కేటాయింపులు లేక ప్రైమరీ హెల్తు సెంటర్స్ నరకకూపాల మాదిరిగా ఉన్నాయి. డిస్ట్రిక్టు హెడ్ క్వార్టర్స్ హాస్పిటల్స్ కూడా అలాగే వున్నాయి. ఇది పాలసీ మ్యాటర్ కనుక ప్రత్యేక డిమాండ్స్‌ను గురించి చర్చించే సందర్భంలో అనేక ఉదాహరణలు యిస్తానని మనవిచేస్తున్నాను. అంతేకాకుండా కేటాయింపులు కూడా సరియైన పద్ధతిలో లేవు. ప్రజల అవసరాలను తీర్చగలిగిన స్థితిలో కేటాయింపులు లేకపోగా, పరిస్థితి యింకా క్షీణించిపోతున్నది. ఇన్‌ఫ్లేషన్ పెరిగింది. మందుల ధరలు సగానికి సగం పెరిగాయి. కొన్ని మందుల ధరలు నూటికినూరుశాతం పెరిగాయి. ఆరోగ్యం పట్ల ఈప్రభుత్వం తగిన శ్రద్ధ తీసుకోవడం లేదని మనవిచేస్తున్నాను.

పరిశ్రమల రంగాన్ని పరిశీలిద్దాం. మన రాష్ట్రంలో పెద్ద తరహా పరిశ్రమలు, మధ్య తరహా పరిశ్రమలు కూడా వున్నాయి. ముందుగా దేశం వ్యవసాయికంగా అభివృద్ధి చెందాలి. రైతు కొనుగోలు శక్తి పెరగడమే కాకుండా, పరిశ్రమలు కూడా పెరగాలి. పరిశ్రమలు, వ్యవసాయం పెరగడం వల్ల నిరుద్యోగ సమస్య కొంతవరకు పరిష్కారం కావడానికి అవకాశం వుంటుంది. ఎంతో కీలకమైన వ్యవసాయ రంగానికి సంబంధించి, భూసంస్కరణల విషయంలో గత ప్రభుత్వంలోను, ఈ ప్రభుత్వంలోను కూడా ప్రక్కకు నెట్టడమే కనిపించింది. పెద్ద తరహా, మధ్య తరహా పరిశ్రమలకు సంబంధించినంతవరకు, కొన్ని పరిశ్రమలు మూలబడి, వేలాది మంది కార్మికులు నిరుద్యోగులుగా వున్నారు. వీటిని గురించి కొంత చెబుతాను. సర్ సిల్క్ ఫ్యాక్టరీకి సంబంధించి 3,000 మంది కార్మికులు, బజరంగ్ జూట్ మిల్, గుంటూరు, ఎ. పి. కార్బయిడ్స్, కర్నూలు, యివన్నీ మూతబడడంవల్ల వేలాది కార్మికులు ఉపాధి కోల్పోయి నిరుద్యోగులుగా వున్నారు. వారందరిని నిరుద్యోగం నుండి మాన్పించి, ఉపాధి కల్పించడానికి ఏమి చర్యలను తీసుకోబోతున్నారు? ఒక్క వివరణ అయినా ఈ బడ్జెటుతో వుందా? ప్రభుత్వ రంగంలోని ఆల్విన్ నిస్సాన్‌ను ప్రయివేట్ మేనేజ్‌మెంట్‌కు అప్పచెప్పడానికి సిద్ధంగా వున్నారు. ప్రభుత్వ రంగంలో నష్టం వస్తున్నప్పుడు మీ నుండి కొనుక్కున్న మహేంద్రా అండ్ కో వారికి లాభం ఎలా వస్తుంది? ఆ సంస్థలో వున్న కొందరు ఉన్నతోద్యోగులు ప్రయివేట్ మేనేజ్‌మెంట్‌తో కుమ్మక్కయి నష్టాలను చూపెడుతున్నారనేది నా ఆరోపణ. మీరు సరిఅయిన పద్ధతిలో విచారణ జరిపిస్తే ఈ విషయం తేలుతుంది. కానీ మీరు ఆ విషయం పట్టించుకోరు. కీలకమైన మిల్లుల విషయంలో, మూతపడిన వాటిని తెరిపించే విషయం మీకు పట్టదు. వేలాది మంది కార్మికులు నిరుద్యోగంతో అల్లాడిపోతున్నారు. ప్రభుత్వ వైఖరి ఏమిటి? బడ్జెటులో విశదపరచలేదు. దీని విషయం గురించి ప్రభుత్వం చెప్పాలని కోరుతున్నాను. హైదరాబాదులో బయలాజికల్ ఈవాన్స్ అనే మందుల కంపెనీ ఒకటి వుంది. ఈ యొక్క ప్రయివేట్ పరిశ్రమలలో వేలాది మందిని పనిచేయడం కోసం ఎపాయింట్ చేసుకొని, వారిని ఎప్పటికీ పర్మినెంట్

చేయకుండా వుంటారు. ఎందుకంటే పర్మినెంట్ చేసినట్లయితే జీతాలు ఎక్కువ యివ్వవలసి వుంటుంది. 240 రోజులు మస్టర్ వుంటే పర్మినెంట్ చేయవలసి వుంటుంది కనుక 239 రోజులు గడవగానే వారిని తీసివేసి, సర్వీస్ బ్రేక్ చేసి, తరువాత తిరిగి తీసుకుంటారు. అంటే వారు ఎప్పటికీ పర్మినెంట్ కాకుండా క్యాజువల్ లేబర్‌గానే పని చేస్తూ వుంటారు. కార్మిక సంక్షేమ మంత్రిగారు కార్మికుల సంక్షేమం గురించి ఏమి చేస్తున్నారు? అసలు ప్రభుత్వ వైఖరి ఈ విషయంలో ఏమిటి? కార్మిక సంక్షేమ మంత్రిగారు సభలో కూడా వున్నట్లు లేరు. ఈ యొక్క బయోలాజికల్ ఈవాన్స్ ఎన్నో సంవత్సరాలుగా వుంది. అప్పటి నుండి యిప్పటివరకు కూడా క్యాజువల్ లేబర్‌గానే పని చేస్తున్న వారు ఎందరో వున్నారు. అందులో ఎక్కువభాగం స్త్రీలు. ఈ మధ్య క్రొత్తగా ఒక పద్ధతిని ప్రవేశపెట్టి కార్మికులను ఎ. బి. అని రెండు గ్రూపులుగా చేసి, ఒక గ్రూపును 45 రోజులు పని చేశాక తొలగించి రెండవ గ్రూప్‌ను తీసుకోవడం, రెండవ గ్రూప్‌ను తిరిగి 45 రోజుల తొలగించి మొదటి గ్రూప్‌ను తీసుకోవడం, ఈ విధంగా చేయడంవల్ల ఈ నాడు సమ్మెలు జరుగుతున్నాయి. కార్మిక విధానంలో మీ వైఖరి ఏమిటి? చిన్న, పెద్ద మిల్లులు ఎన్నో మూతపడ్డాయి. వాటి గురించి మీరు పట్టించుకోరు. ప్రభుత్వ రంగ పరిశ్రమలు ఏవయినావుంటే వాటిని ప్రయివేట్ యాజమాన్యానికి అప్పచెబుతున్నారు. ప్రయివేట్ మేనేజ్‌మెంట్‌కు లాభం వచ్చేటప్పుడు, ప్రభుత్వరంగంలో నష్టం ఎలా వస్తోందని మరొకసారి ప్రశ్నిస్తున్నాను. పునరాలోచన చేయవలసిందిగా మా పార్టీ తరఫున మరొకసారి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. బయోలాజికల్ ఈవాన్స్ కంపెనీలో సమ్మె జరుగుతూ వుంది. ఆ విషయంలో ప్రభుత్వం ఏమయినా పట్టించుకుందా? వేలాది కార్మికులు నిరుద్యోగులుగా మారే ప్రమాదం వుంది. ప్రభుత్వం ఏమి చర్య తీసుకోబోతున్నది?

శాంతి భద్రతల విషయం తీసుకున్నప్పుడు, ప్రభుత్వం కొన్ని విషయాల్లో సంతృప్తి చెంది వుండవచ్చు. ప్రభుత్వం ఏది వున్నప్పటికీ, ఏ పార్టీ ప్రభుత్వం అధికారంలో వున్నప్పటికీ, పార్టీలు మారాయే గాని పాలనా యంత్రాంగం మారదు. అధికారంలో వున్న పార్టీ విషయంలో కానివ్వండి, అధికారంలో లేని పార్టీ విషయంలో కానివ్వండి, దోషుల విషయంలో సమానవైఖరిని పాలనా యంత్రాంగం అనుసరించాలి. ముందు జాగ్రత్త చర్యలను తీసుకోవడంలో, ప్రభుత్వం, పాలనా యంత్రాంగం, రెండూ కూడా విఫలం అవుతున్నాయని మనవిచేస్తున్నాను. గుంటూరు జిల్లా, నెకరికల్లు ప్రాంతం ఉంది. అక్కడ అంతకు పూర్వం కొన్నికథలు జరిగాయి. ఆ తరువాత కాంగ్రెస్ వారు ప్లాన్ ప్రకారంగా ఎటాక్ చేసి వందల ఇళ్ళు తగలబెట్టారు. వేల, లక్షల రూపాయలు లూటీ చేశారు. కేంద్రంలో కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలో ఉంది, ఇక్కడ తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారంలో ఉంది కనుక సీరియస్‌గా ఆలోచించకుండా, తటస్థ వైఖరిని అవలంభించారా? నాటుపాటులో కాంగ్రెస్ పార్టీ వారు మా పార్టీసర్పంచ్‌ని

చంపారు. కాంగ్రెస్ వారు ఊరేగింపులు జరిపారు. పట్టణాలు తగలబెట్టారు. ప్రైవేటిగా ఏమి చర్యలు తీసుకున్నారు? వరంగల్ జిల్లాలో నక్సలైట్లను పట్టుకొన్నారు. దాంతో అనేక బాధలు తలెత్తాయి. దానికి ప్రైవేటుగా ఏమి చర్యలను తీసుకొన్నారు? ఇంకా అనేక చోట్ల పోలీసు వ్యవస్థలో మార్పు రాలేదు. రామచంద్రారెడ్డి కమీషన్ రిపోర్టు వచ్చింది. దానిని ఏమి అమలు చేస్తున్నారో స్పష్టత లేదు. పోలీసులు నిష్పక్షపాతంగా వ్యవహరించేటట్లు చూడాలి. ఏ రాజకీయ పార్టీ అయినా కొంచెం కూడా వైరి ఉండే విధంగా వ్యవహరించాలి.

నిరుద్యోగ సమస్య.—మన రాష్ట్రంలో 1978-80 వ సంవత్సరంలో నిరుద్యోగుల సంఖ్య 18.11 లక్షలు 1985 సంవత్సరానికి 22.21 లక్షలు, 1987 కి 26.8 లక్షలు అంటే సగటున నిరుద్యోగుల సంఖ్య సంవత్సరానికి రెండు లక్షల చొప్పున పెరుగుతున్నట్లు. ఇది వాస్తవ విషయం. ఉద్యోగాలు ఎన్ని ఇచ్చారు? 1983 లో 71 వేల 869 కల్పిస్తామని చెప్పి, 25 వేలు ఇచ్చారు. 1984 లో 16,446 ఖాళీలు ఉంటే, 30.30 లక్షలు ఇచ్చారు. 1985 లో 15,706 కల్పిస్తామని కేవలం 5,679 మాత్రమే ఇచ్చారు. 1987 లో 4 వేలు ఇచ్చారు. ఉద్యోగాలు కల్పించే స్థితి తగ్గుతోంది. సగటున సంవత్సరానికి 2 లక్షల చొప్పున నిరుద్యోగుల సంఖ్య పెరుగుతోంది. 20 వేల మంది చదువుకున్న వారున్నారు. టీచర్ పోస్టులు ఖాళీగా ఉన్నాయి. ఇంజనీర్లు, డాక్టర్ల పోస్టులు ఖాళీగా ఉన్నాయి. సబ్ ఇన్స్పెక్టర్ల పోస్టులు ఎప్పుడు ఫిలప్ చేస్తారు? 20 వేల మంది టీచర్లు కావాలి. ఎప్పుడు భర్తీ చేస్తారు? 2 లక్షల చొప్పున సంవత్సరానికి పెరుగుతుంటే, ఇచ్చే ఉద్యోగాలు, మూడవ వంతుకి కూడా ఉద్యోగాలు ఇవ్వడం లేదు. 1985 వ సంవత్సరంలో 15,706 నిరుద్యోగుల సంఖ్య ఉంటే 5,769 మందికి ఉద్యోగాలు కల్పించారు. నిరుద్యోగ సమస్యని ఏ రకంగా పరిష్కారం చేయగలరు? రాష్ట్రప్రభుత్వం స్వయం ఉపాధి కల్పనా పథకాలు అని చాలా పెద్ద యెత్తున ప్రచారం చేస్తున్నారు. దేశవ్యాప్త పరిస్థితి వదిలేయండి. 1981 వ సంవత్సరంలో 3.340 ఉద్యోగాలు, 1981-82 లో 259.61 లక్షలు, 1981లో ధ్యేయంగా పెట్టుకున్నారు. 1981 వ సంవత్సరంలో 21,555 ఉద్యోగాలు కల్పిస్తామని 12,285 మందికి ఇచ్చారు. 1981-82 లో 17,55 మందికి కల్పిస్తామని 13,552 మందికి యిచ్చారు. 1982-83 లో 15 వేల మందికి అవకాశం కల్పిస్తామని, 10,785 మందికి ఇచ్చారు. ఈ రకంగా ప్రతి సంవత్సరము ఈ సంఖ్య తగ్గుతోంది కానీ పెరగడం లేదు. కనుక స్వయం ఉపాధి పథకాల ద్వారా కానీ ఈ నిరుద్యోగ సమస్యను పరిష్కరించే విషయం ఆలోచించాలి. భూసంస్కరణ విషయంలో కానీ విద్యారంగంలో కానీ చూడండి. ప్రభుత్వాన్ని విమర్శించాలని కాదు. ప్రభుత్వం ఇచ్చిన లెక్కలే చూడండి. వాస్తవమా? కాదా? 40 సంవత్సరాలు కాంగ్రెస్ వారు పరిపాలన చేశారు. ఏరు దాటి తెప్ప తగలేశారు కనుక వారిని కాదని తెలుగుదేశం పార్టీకి ప్రజలు అధికారం ఇచ్చారు. కేంద్రప్రభుత్వము

కల్పించే అడ్డంకులు ఉంటే ఉండచ్చు. కేవలం వారినే తిట్టడం కాదు. ఈ ప్రభుత్వం చేసే చర్యలు కూడా ఎట్లా ఉన్నాయో ఆలోచించాలి. రాష్ట్రానికి అవసరమైన ప్రాజెక్టులు చాలా ఉంది. వీటి గురించి చెప్పడం లేదు. హైదరాబాదుకు నీటి సమస్య ఎట్లా పరిష్కారం చేస్తారో ముఖ్యమంత్రి గారు రేపు చెబుతారంటున్నారు. సంతోషమే. తెలుగుగంగ తదితర ప్రాజెక్టులున్నాయి. వీటికి కేంద్ర ప్రభుత్వం చెప్పే కుంటిసాకులు చాలా ఉన్నాయి. ఆ నాడు ఇతర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు అంగీకరించడం జరిగింది ఈ నాడు పేచీలు పెడుతున్నారు. ఈ గిల్లికజ్జాలకు కేంద్రమే కారణం అని నా అభిప్రాయం. రెండు కోతులు, పిల్లి కథలాగా, పంచుకోవడం కురకు పిల్లి దగ్గరకు వెళితే కాస్త, కాస్త అంటూ మొత్తం తినేసినట్లు, కేంద్రప్రభుత్వమే తగాదాని సృష్టిస్తున్నట్లుగా నాకు అనిపిస్తోంది. కేంద్ర ప్రభుత్వ పక్షపాత వైఖరిని మేము అడుగుతున్నాము. కాంగ్రెస్ వారు తాము అధికారంలో ఉన్నారు కనుక కొత్త పేచీ పెడుతున్నారు. నష్టపరిహారంగా భూమికి భూమే పంచాలి అంటున్నారు. "తోడేలు మేకపిల్ల కథ లాగా తోడేలు నీరు మురికి చేశావు నిన్న అని అంటే నేను కాదు అని మేకపిల్ల అనడం, మొన్న చేశావు అంటే మొన్న నేను పుట్టలేదు, నిన్ననే పుట్టాను అని మేకపిల్ల అనడం" తీరుగా ఉంది. దీనికి వ్యతిరేకంగా దెబ్బలాడి రాష్ట్రానికి కావలసిన నిధులు రాబట్టుకోవలసిన అవసరం ఉంది. రు.520 కోట్లు అడిగితే, లెక్కలు చెప్పడం లేదని అంటారు. అది సరే. కానీ రాష్ట్రస్థాయిలో ఈ ప్రభుత్వం తీసుకొనే చర్యలేమిటి? కేంద్రంతో పోరాడేందుకు ప్రతిపక్షాల సహకారం తీసుకోవలసిన బాధ్యత ఉంది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పట్ల కేంద్రం దుష్ప్రభావం విషయం వేరు. ప్రాధాన్యతా రంగాలయిన విద్యుత్, వ్యవసాయం దాంతోపాటు ఇరిగేషన్ విషయాలలో శ్రద్ధ వహించాలి. సంక్షేమ కార్యక్రమాలు చేస్తున్నారు. మంచిదే కేంద్రప్రభుత్వాన్ని విమర్శించడమే కాదు దాని పక్షపాత వైఖరికి నిరసనగా అన్ని పార్టీల వారి సహకారం తీసుకోండి. దెబ్బలాట ద్వారానే అన్నీ సమకూర్చుకోగలమని చెపుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:—ఈ సమావేశాన్ని రేపు ఉదయం గం. 8-30 లకు వాయిదా వేస్తున్నాను.

(సభ బుధవారము, 27 జూలై, 1988 ఉదయం 8-30 గం. లకు తిరిగి సమావేశమగుటకుగాను మధ్యాహ్నం 1-20 గం. లకు వాయిదా పడినది.)